

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И
ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ**

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОСТОРНИОТ ПЛАН
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2004 ГОДИНА**

НАРАЧАТЕЛ: **МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ**

МИНИСТЕР: **Д-р ЗОРАН ШАПУРИЌ**

ИЗВРШИТЕЛ: **АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ**

ДИРЕКТОР: **М-р ЛИДИЈА ТРПЕНОСКА СИМОНОВИЌ**

СКОПЈЕ, 2006.

Содржина

1. Вовед	1
2. Методски пристап	3
3. Евидентирани промени во просторот јуни -декември 2004 година	6
3.1. Користење на земјиштето.....	6
3.2. Систем на населби.....	7
3.3. Објекти од општествен стандард.....	9
3.4. Развој на стопанството	10
3.5. Водостопанска инфраструктура	18
3.6. Сообраќајна инфраструктура	22
3.7. Енергетска инфраструктура и комуникации	24
3.8. Заштита на животната средина	31
3.9. Заштита на природното наследство.....	40
3.10. Заштита на културно-историското наследство.....	44
4. Анекс на Годишниот извештај за спроведување на Просторниот план на Република Македонија во 2004 година	53
4.1. Прилози на Анексот.....	54
4.1.1 Прилог 1.....	54
4.1.2 Прилог 2.....	64
4.1.3 Прилог 3.....	68
4.1.4 Прилог 4.....	70

1. ВОВЕД

Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот План на Република Македонија во 2004 е изготвен согласно Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Сл. весник на РМ" бр.39/04).

Спроведувањето на Просторниот План на Република Македонија го обезбедува министерството надлежно за работите на просторното планирање.

Просторниот План на Р. Македонија се спроведува со изготвување и донесување на просторни планови на региони, просторни планови на подрачја од посебен интерес, како и со урбанистички планови и друга документација за планирање и уредување на просторот, предвидена со Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" број 51/05).

Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот План на Р. Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготвуваат годишни извештаи за состојбите и промените во просторот од својата област и истите да ги доставуваат до министерството надлежно за работите на просторното планирање.

Постапката и начинот на изготвување, содржината на извештаите, како и роковите за доставување, ги пропишува министерот надлежен за работите на просторното планирање, согласно Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и рокови за нивно доставување ("Сл. весник на РМ" бр. 42/05).

Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот План на РМ, Владата на Република Македонија, на предлог на министерството надлежно за работите на просторното планирање, го доставува до Собранието на Република Македонија.

Поради фактот што процесот на следење на спроведувањето на Просторниот план на Р. Македонија претставува комплекс на неопходни активности и оптимална хармонизација на развојот на секој сегмент на просторниот систем, овој Извештај треба да биде третиран и како иницијален материјал за она што треба да се презема во натамошниот период.

Владата на Република Македонија, согласно член 3 од Законот за спроведување на Просторниот План на Р. Македонија, на предлог на министерството надлежно за работите на просторното планирање, донесува Програма за спроведување на Просторниот План на Р. Македонија. Со Програмата се одредуваат мерките и активностите од значење за спроведување на Просторниот План, приоритетните активности, организационата структура и органите надлежни за спроведување на Просторниот План, содржината и степенот на обработка на податоците и финансиските средства потребни за спроведување на предвидените активности. Програмата се донесува за период од најмалку две години.

Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот План на РМ во 2004 е изработен врз основа на доставени Информативни листови од

извештајните единици за период од донесување на Просторниот план на Р. Македонија во јуни 2004 до нмесец декември 2004 година.

Годишниот извештај е составен од 3 (три) поглавја и Анекс на Извештајот. Изработката на Анекс на Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот План на Република Македонија во 2004 се должи на дополнителното доставување на податоци за состојбите и промените во просторот од страна на Министерството за транспорт и врски како Извештајна единица.

2. МЕТОДСКИ ПРИСТАП

Методологијата претставува збир на сознанија, средства и начини за водење на истражувачките процеси и процесите на синтеза, заклучување, конципирање и експликација.

Општата методолошка матрица ја сочинуваат интердисциплинарноста во истражувањето, диференцијалниот третман во зависност од сферите на истражувањето, системски пристап и комбинација на разни методи, постапки и техники на работа.

Методологијата за изработка на Извештајот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, се заснива врз следните основни начела:

- јавен интерес на Просторниот план на Република Македонија;
- единствен систем во планирањето на просторот;
- јавност во спроведувањето на Просторниот план;
- стратешкиот карактер на просторниот развој на државата;
- следење на состојбите во просторот;
- усогласување на стратешките документи на Државата и сите зафати и интервенции во просторот;
- координација на Просторниот план на Република Македонија, со другите просторни и урбанистички планови и другата документација за планирање и уредување на просторот, со субјектите за вршење на стручни работи во спроведувањето на Планот.

Според Законот за спроведување на Просторниот План на Р. Македонија и Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на Извештаите и рокови за нивно доставување, утврдена е постапката и начинот на изготвување, роковите за доставување, како и содржината на Извештаите за состојбите и промените во просторот што ги изготвуваат органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) од својата област на делување.

Извештаите за состојбите и промените во просторот се однесуваат за период од една година и се изработуваат и доставуваат на Информативен лист кој што е составен дел на Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и рокови за нивно доставување.

Согласно Законот за спроведување на Просторниот план на Р. Македонија, Секторот за просторно планирање при Министерството за животна средина и просторно планирање, во октомври 2004 година достави допис до сите извештајни единици и дистрибуира вкупно 140 Информативни листови со Упатство за изготвување на Информативниот лист. Податоците и информациите содржани во Информативните листови се однесуваат на периодот од донесување на Просторниот план на Р. Македонија во јуни 2004 до месец декември 2004 година. При тоа беа уредно пополнети само 43 Информативни листови, што претставува 30,7% од вкупно доставените Информативни листови. Овој процент на опфатност не обезбедува доволна објективност за согледување на реалните

промени во просторот на Републиката во анализираниот период. Заради тоа Агенцијата за планирање на просторот како изработувач на Годишниот извештај, врз основа на својата востановена методологија за обезбедување на информативно-документарната основа во планерскиот процес и врз основа на обемната база на податоци што ја поседува во својот просторно-информативен систем, обезбеди релевантни информации за пореално презентирање на појавите и промените во просторот на Републиката во периодот од донесувањето на Просторниот план до крајот на 2004 год.

Врз основа на анализата и компарација на обезбедените податоци и информации, во врска со состојбите и промените во просторот со планските поставки дадени во Планот, утврден е степен и насока на реализација на истиот, што претставува основна цел и задача на овој Извештај.

ИНФОРМАТИВЕН ЛИСТ

Податоци за следење на одделни промени во просторот

Општина: _____

Година: 2004

Податок	Содржина
1. Биланс на површината на подрачјето на општината	
– Обработливо земјиште	ха
– Пасишта	ха
– Шуми	ха
– Населени места	ха
– Водени површини	ха
– Инфраструктура	ха
– Рударство	ха
– Неплодни површини	ха
2. Пренамена на непродуктивни површини (камењари, буични простори и сл.)	
во продуктивни (ливади, шуми, ораници)... локалитет,	во ха
3. Реализирано пошумување	локалитет, во ха
4. Ново наводнувано обработливо земјиште, систем за наводнување:	
– Со отворени канали	локалитет, во ха
– Со вештачки дожд	локалитет, во ха
– Со цевоводи и хидранти	локалитет, во ха
5. Зголемување на изградената површина во градот	
– општински центар	во ха
6. Зголемување на изградената површина на селските населени места во ха	
7. Нови сообраќајници на подрачјето на општината	
– делница, должина, површина	(во ха)
– магистрални сообраќајници	
– регионални сообраќајници	
– локални сообраќајници	
8. Нови хидроелектрани, мини електрани, локалитет, капацитет	
9. Нови акумулации	локалитет, капацитет (м ³) површина (ха) квалитетно земјиште
10. Нови далноводи	јачина, делница, должина (км)
11. Нови трансформации	локалитет, јачина
12. Нови ПТТ објекти	вид, населено место
13. Нови индустриски објекти	локалитет - населено место, капацитет, вработување
14. Нови објекти од општествен стандард	населено место, капацитет
15. Комунална инфраструктура	локалитет, нас. место, должина (км)
16. Нови прогласени заштитни природни реткости со посебен режим на користење	вид, локалитет, големина (ха)

Број, дата, место

Одговорно лице на служба за урбанизам во
општината _____

Печат

Потпис

3. ЕВИДЕНТИРАНИ ПРОМЕНИ ВО ПРОСТОРОТ ЈУНИ -ДЕКЕМВРИ 2004 ГОДИНА

3.1. Користење на земјиштето

Определбите зацртани со Просторниот план на Република Македонија во областа на користење на земјиштето кои се однесуваат на основната трансформација на земјиштето предвидуваат до 2020 год. да се изврши во пренамена на 96.000 ха земјоделско земјиште, кои денес претставуваат необработени и напуштени ораници и бавчи од 6,7 и 8 класа со релативно изразена ерозија, во шумско земјиште.

Со Просторниот план на Република Македонија до 2020 год. е предвидено површините под продуктивна намена (користени од примарниот сектор) да изнесуваат 2.335.000 ха, или зголемување во однос на сегашните површини за 94.000 ха, (4%). Во рамките на продуктивното користење на земјиштето најголеми површини ќе завзема земјоделското земјиште со 1.196.000 ха, или 46,5% од вкупната територија на Република Македонија, односно 51,2% од продуктивните површини, а шумите и шумското земјиште ќе заземаат 1.140.000 ха, или 48,8% од продуктивното земјиште.

Површините под шуми и шумско земјиште ќе се зголемат од сегашните 997.000 ха на 1.140.000 ха или зголемување за 14%, а со тоа во вкупната површина на Републиката ќе учествуваат со 44,3%. Во контекст на зголемувањето на површините под шуми до 2010 год. се планира да се пошумат 79.220 ха, а до 2020 год. 70.780 ха, или вкупно шумите да се прошират со 150.000 ха новопошумени површини. Вкупното шумско земјиште обраснато со шуми во 2020 год. ќе изнесува 1.039.560 ха, односно шумовитоста ќе изнесува 40,4%, или зголемување во однос на 2001 год. за 4%. Планираното намалување на земјоделското земјиште од сегашните 1.244.000 ха на 1.195.000 ха во 2020 год. произлегува од претходно споменатата пренамена на дел од површините под угари и необработено земјиште со слаби производни квалитети (ниска бонитетна вредност, неповолност за примена на механизација и развиени ерозивни процеси) во шумско земјиште. Квалитативни промени се предвидени во структурата на користењето на обработливото земјиште. Површините под пасишта со незначително намалување од 5.000 ха се задржуваат на 625.000 ха, со што во вкупната површина на Републиката ќе учествуваат со 24,3%, а во вкупната земјоделска површина (1.195.000 ха) со 52,3%. Обработливите површини се намалуваат од 612.000 ха во 2001 год. на 570.000 ха во 2020 година или за 42.000 ха. Освен кај ораниците и бавчите, кај останатите култури е предвидено зголемување на површините до 2020 год., односно кај овошните насади за 76%, кај лозовите насади за 30% и кај ливадите за 10%. Реално намалување на површините под ораници и бавчи, всушност, не постои, бидејќи 35% од нив не беа засеани (по повеќе основи). Во структурата на ораниците и понатаму површините под жита ќе имаат доминантно учество (53%) со незначително зголемување од 11.000 ха, површините под индустриски култури ќе се зголемат од 38.000 ха на 70.000 ха, површините под градинарски култури од 61.000 ха на 70.000 ха и фуражните култури ќе се зголемат од 37.000 ха на 65.000 ха.

Врз основа на анализата на добиените податоци за следење на реализација на Просторниот план на Република Македонија, во областа на користење на земјиштето, може да се констатира следново:

- пренамена на непродуктивните површини е извршена во четири општини: Демир Капија (12,0 ха), Ресен (1,4 ха), Ростуша (419,0 ха) и Конче (40,0 ха);
- пошумување е извршено во 10 општини и тоа: Демир Капија (50,0 ха), Берово (11,5 ха), Витолиште (1,0 ха), Пехчево (40,5 ха), Чаир (168,0 ха), Кратово (30,0 ха), Охрид (13,0 ха), Конче (30,0 ха), Вевчани (3,0 ха) и Кочани (250 ха);
- намалување на продуктивни површини е забележено само во општината Ресен (10,6 ха).

Треба да се истакне дека информациите добиени од извештајните единици за периодот јуни 2004 - декември 2004 година, не се целосни и комплетни, поради што компарацијата и квантификацијата на појавите и промените треба да се прифатат со извесна резерва.

Сепак, регистрираните промени во користењето на земјиште се индикатор на интенциите на локалната самоуправа како носител на вкупен развој на своите подрачја.

3.2. Систем на населби

Процесот на урбанизација претставува еден од доминантните процеси на социо-економскиот развој во Република Македонија.

Во својата комплексност, детерминиран со атрибутите и рамките на социо-економскиот развој, процесот на урбанизација непосредно го условува развојот на населените места отсликувајќи го, во повратен смисол, нивото на општата развиеност на општеството. Притоа, нагласена е неопходноста за воспоставување на висок степен на усогласеност помеѓу стопанскиот развој и урбанизацијата искажани преку нивото на економската развиеност и нивото на урбанизираност.

Комплексноста и интензитетот на промените во периодот пред донесување на Просторниот план, условија значително проширување на зоната на влијание на градовите врз просторот во окружувањето. Големината на опфатот и интензитетот на влијанијата пропорционален е на популациската големина и функционалната опременост на градот. Големите и средно големи градови во Републиката евидентно располагаат со најголема зона на влијание и соодветен број на населби во непосредниот гравитациски опфат.

Меѓусебното просторно-физичко поврзување на урбаните агломерации и населбите во приградската зона, посебно присутно во зоната на влијание на големите и средно големите градски населби, има облик на:

- континуирана-линеарна изградба подолжно на комуникациите;
- радијално проширување на градежниот опфат и создавање на компактни изградени простори со населбите во окружувањето.

Во просторните рамки на Републиката, во окружувањето на големите и средно големите градски населби (Скопје, Битола, Куманово, Прилеп, Тетово и други), како резултат на значајни демографски и просторно-физички промени, евидентирани се процеси во двете наведени форми, за разлика од останатите

градови каде е регистриран релативно ограничен број на радијално проширување, во окружувањето на урбаната агломерација Скопје, како републички центар, појавата на физичко спојување на градот со населбите во окружувањето во радијална форма и создавање компактно изградени простори, претставува основна форма во процесот на постојано, континуирано наголемување на површината на изграденото земјиште.

Предвидените значајни промени во демографската, функционалната и просторно-физичката компонента, според Планот, треба да бидат резултат на децентрализиран, сеопфатен и значително порамномерно распределен просторен развој кој, во најголем дел ќе се одвива во рамките на полицентричен, хиерархиски избалансиран систем на населени места.

Процесот на урбанизацијата во наредниот период ќе се одвива во општествено-економски услови во кои приватната иницијатива и пазарното стопанство ќе имаат значајно место и насочувачка улога во дефинирањето на перспективниот долгорочен просторен развој. Стратегијата на развојот на процесот на урбанизацијата, како основна рамка за идната организација, уредување и користење на просторот на Републиката, е прилагодена и усогласена со настанатите длабоки промени и идните долгорочни развојни потреби на општествено-економскиот систем. Развојниот концепт на урбанизацијата ќе се потпира врз следните базични претпоставки:

- миграционите процеси во Републиката континуирано ќе се одвиваат и во идниот период, но со значително поумерен интензитет и повисок степен на усогласеност со динамиката на стопанскиот развој;
- урбаните центри со квантитативно и квалитативно подобрен функционален и инфраструктурен потенцијал и во идниот период треба да бидат главни носители на позитивните промени во процесот на урбанизацијата во земјата;
- со интензивирање на развојот на малите градски населби и останатите општински центри треба да зајакне нивното влијание во воедначување и усогласување на развојот на мрежата на населбите во општините;
- поларизацијата на населението во урбаните центри во натамошниот период ќе биде присутна со значително поумерен интензитет, паралелно со интензивирањето на дневните миграции на вработените и корисниците на услугите во градските населби и општинските центри;
- развојот на републичкиот центар - урбаната агломерација Скопје ќе се карактеризира со поумерен интензитет, формирање на организиран и екипиран систем на приградски населби ефикасно комуникациски поврзани со градот;
- градските центри, со одредени исклучоци, треба да ја дооформат и стабилизираат функционалната и демографската структура паралелно со зајакнувањето на меѓусебните врски и врските на останатите нивоа;
- развојот на населбите во непосредното окружување на макрорегионалните и мезорегионалните центри, под нивно

непосредно влијание, треба да се одвива со повисок интензитет и стапка на деаграризација;

- планирањето на развојот на населбите во окружувањето на урбаните центри ќе се третира паралелно и интегрално со развојот на градските населби;
- планскиот развој на населбите во окружувањето на градските центри ќе ги намали и елиминира тенденциите за просторно-физичка експанзија и оформување на зони на конурбација долж комуникациските правци.

Врз основа на анализа на добиените податоци може да се констатира следново:

- новоизградени површини во градовите и општинските центри се регистрирани во следните општини: Демир Капија (1,5 ха), Ресен (12,1 ха), Муртино (1,0 ха), Берово (0,4 ха), Пехчево (9,8 ха), Џепчиште (23,0 ха), Кратово (0,5 ха), Добрушево (4,6 ха), Шуто Оризари (3,0 ха), Градско (5,5 ха), Конче (31,0 ха), Вевчани (3,0 ха) и Кочани (250,0 ха);
- новоизградени површини во селските населби се регистрирани во следните општини: Илинден (1,6 ха), Чаир (8,0 ха) и Џепчиште (10,0ха).

3.3. Објекти од општествен стандард

Во сферата на општествениот стандард и покрај намалената инвестициона активност во Републиката, во изминатиот период во градба се предадени повеќе установи, училишта и здравствени објекти.

Основно образование: Од објектите за основно образование во употреба се предадени 3 новоизградени основни училишта, од кои 2 во општина Кочани (с.Бели) и едно во општина Василево.

Исто така во изминатиот период со градба се отпочнати 4 училишта од кои 3 со предвидени проширувања и тоа во општина Муртино 1 (с.Моноспитово), општина Подареш 2 со можност за проширување и општина Џепчиште 1 со капацитет од 400 ученици во смена.

Социјална заштита: Од објектите за социјална заштита во градба е интернат за средношколски центар во општина Кочани.

Здравство: Од објектите во областа на здравствената заштита изградени се 3 објекти од примарна здравствена заштита: здравствени станици во општина Кривогаштани од кои две се приватни (с.Обришани и Кривогаштани) и 1 здравствена станица за поправка на заби (с. Кривогаштани).

Култура: Од објекти на културата во градба се 2 објекти на дом за култура, во општина Градско и општина Кривогаштани и реконструкција на кино во општина Кривогаштани.

Објекти на државна управа: Во тек е изградба на 2 општински згради, во општина Кривогаштани и општина Џепчиште.

Објекти за спорти и рекреација: Изграден е 1 спортско рекреативен центар во општина Пробиштип.

Верски објекти: Изградена е една џамија во општина Шуто Оризари.

Овие скромни зафати треба да претставуваат основа за реализација на усвоените плански поставки.

Организирањето на јавните функции во одделни подрачја и нивното ускладување во планираната мрежа на населби, според Планот, се базира на следните принципи: вклучување на соодветни показатели на достапноста на услугите за граѓаните во планираната мрежа на јавни служби, како што се:

- сообраќајна достапност, информатичка достапност со можност за дневни контакти на поголеми дистанци, развој на комплементарни содржини за одделни дејности (домови, пансиони, стационари, кујни и сл.), усогласено работно време на одделни јавни дејности според потребите на граѓаните, развој на територијално мобилни служби (подвижни библиотеки, мобилни здравствени служби) и сл.;
- можност за прераспределба и усогласување на развојот на одредени функции во областа на образованието, здравството, културата и сл. за две или повеќе просторно функционални единици;
- примена на различни критериуми во организирањето на јавните дејности: демографски, социоекономски карактеристики, големина на гравитационото подрачје, сообраќајна положба и поврзаност, културна развиеност и потенцијали, заинтересираност на инвеститорите и оправданост на програмите во однос на инвестициите и др.;
- утврдување на минимални обврзувачки стандарди и норми за одделни јавни дејности, со цел да се обезбедат обврзувачки, минимални услови за задоволување на потребите;
- развивање на посебни програми сообразени на особеностите на подрачјето, локалните заедници и територијалните групи во селата. Мрежата на јавни функции во Републиката треба да биде организирана во зависност и согласност со системот на населби.

3.4. Развој на стопанството

Анализата и оцената на остварувањето и реализацијата на поставките на Просторниот план на Република Македонија во областа на стопанството може да се прикаже само со параметрите обезбедени со Информативниот лист доставен до извештајните единици од страна на надлежното Министерство за животна средина и просторно планирање. Податоците за одредени индикатори кои ги евидентира Државниот завод за статистика или одделните сектори од Министерството за економија не се прилагодени на постојната методологија на следење на промените во просторот.

Услови и појави за просторен развој на стопанските дејности

Состојбата на стопанството во анализираниот период од усвојувањето на Просторниот план на Република Македонија до крајот на претходната 2004 година е незадоволителна и тешка. Таквата состојба е резултат воглавно на се уште не спроведените структурни реформи, застарената технологија на стопанството, работно-интензивното производство, недостигот на сопствен капитал, изостанување на инвестициите и одлив на човековите ресурси.

Недоволното користење на расположивите ресурси и неработењето на одделни стопански капацитети негативно влијаеше на стапката на вработеност (која е сеуште изразито неповола) што негативно се рефлектираше на развојот и динамиката на вкупната економија во Републиката, а со тоа и на просторната структура на економската развиеност на поделни општини.

Но и покрај оваа општа оценка на вкупната економска состојба во Републиката, сепак второто полугодие од 2004 година се карактеризира со одржлива макроекономска стабилност, запирање (минимално) на трендот на раст на бројот на невработените, пораст на странските директни инвестиции во однос на 2003 година и либерализирање на македонската економија и нејзино отварање кон светот.

Процесот на развој на економските дејности и во анализираниот период беше насочен кон поцелосно и рационално користење на расположивите потенцијали: природните услови, земјиштето и шумите, рудните богатства, населението и работната сила.

Оттаму, структурата на стопанството се карактеризира и понатаму со континуирана доминантност на индустријата, но исто така и со промени кон зголемување на учеството и значењето на терцијарните дејности, особено секторот на услугите, трговијата, угостителството и туризмот, финансиските услуги, маркетинг услугите, информатичката и компјутерската технологија и ПТТ услугите и сл.

Развојот и просторната разместеност на индустријата и понатаму претставува значаен фактор за развојот и модернизација на вкупното стопанство и другите функции во просторот на локално и национално ниво. Но процесот на осовременување на структурата на индустријата е се уште бавен. Во структурата на индустриското производство ниско е учеството на гранките кои имаат карактер на носители на развојот, кои се пропульзивни и кои овозможуваат вклучување во меѓународната економска соработка. Не задоволува и учеството на производството кое е извозно ориентирано наспроти учеството на гранките кои се високо увозно зависни. Диверзификацијата на производната структура и асортиман на индустриското производство не задоволува. Тоа се уште има базно-суровински белег, со доминантно учество на производи од традиционалните дејности.

Во областа на индустријата, присутни се видни промени во однос на сопственоста, организираноста на работите и реструктурирањето на производството што е од особено значење за поефикасно стопанисување и зголемување на производството.

Во однос на просторната структура основна карактеристика е регионалната нерамномерност во разместувањето на производните сили и фондови. Нерамномерната просторна структура на индустријата е одредена првенствено со разместеноста на природните потенцијали, развојот на населбите и инфраструктурните системи. Поточно просторниот развој на индустријата е врзан со ресурсната основа, геопрометните и геополитичка положба и можноста за доток на капитал, но врзани со изградена структура, традиција и човечки потенцијал. Тука се надоврзува и парадигмата на одржливиот развој, според која индустрискиот развој треба да се усогласи со можностите, ограничувањата и обврските за заштита на просторот.

При вакви услови, во областа на индустријата тежиштето останува на оние индустриски гранки кои користат компаративни предности како што се природните ресурси. Овие стопански капацитети во процесот на приватизација беа привлечната сила на странските инвеститори.

Исто така и просторната структура на демографскиот потенцијал претставува значаен чинител за поттикнување на индустрискиот развој со развој на претприемништвото и отварање на мали и средни претпријатија во општините каде што е присутен овој потенцијал. Имено, населението во минатите времиња на силна индустријализација стекна стручни знаења и искуства во традиционалните гранки на индустријата, што треба да се искористи со примена на нова технологија во развојот на малото и средно претприемништво. Основа на претприемништвата се малите и средни преработувачки и услужни капацитети лоцирани во подрачјата со соодветни ресурси, расположива работна сила и потрошувачки услуги.

Програмата на мерки и активности за поддршка на претприемништвото и создавање на конкурентност на малите и средни бизниси во Република Македонија која претставува операционализација на политиката и стратегијата за мали и средни претпријатија, преку разни форми на финансиска и нефинансиска поддршка, создава услови за отварање на нови работни места и намалување на невработеноста, зголемување на извозот и подобрување на условите за живот и работа на населението.

Поради недоволниот пристап до извори за финансирање и високите трошоци за финансирање, основен извор за долгорочно финансирање на малите и средни претпријатија во изминатиот период беа странските кредитни линии обезбедени од билатерални и мултирателарни кредитори (донатори). Овие извори на средства имаат значајна улога во обезбедување потребни средства за развој на микро и средни бизниси во општините, а со тоа и подобрување на вкупната економија.

Со зајакнување на претприемништвото, развојот на мали и средни претпријатија, со инвестиционата и кредитна политика и со политиката за развој на недоволно развиени подрачја, се обезбедуваат услови за поттикнување на развојот на сите стопански дејности.

Воведувањето на пазарниот механизам, сопственичката трансформација и реструктурирањето на претпријатијата услови развој на приватната иницијатива и претприемништво што се потврдува со зголемување на бројот на деловните субјекти во локалната самоуправа, а со тоа и на ниво на Републиката. Носители на рапидното зголемување на бројот на стопанските субјекти се приватните фирми за чие формирање и работење погодуваат новите системски решенија.

Вкупниот број на регистрирани деловни субјекти во периодот на транзиционите промени бележи тренд на постојан пораст во сите стопански дејности. Највисок пораст е присутен во областа на трговијата.

Најголем дел од новоформираните стопански субјекти се мали фирми, кои лесно се трансформираат и повеќето работат со минимални ефекти, меѓутоа претставуваат потенцијал за поефикасно производство и вршење услуги.

Според расположивите податоци од Државниот завод за статистика, меѓу дејностите на деловните субјекти^(*) најзастапени се дејноста на трговијата и деловните услуги (терцијарен сектор).

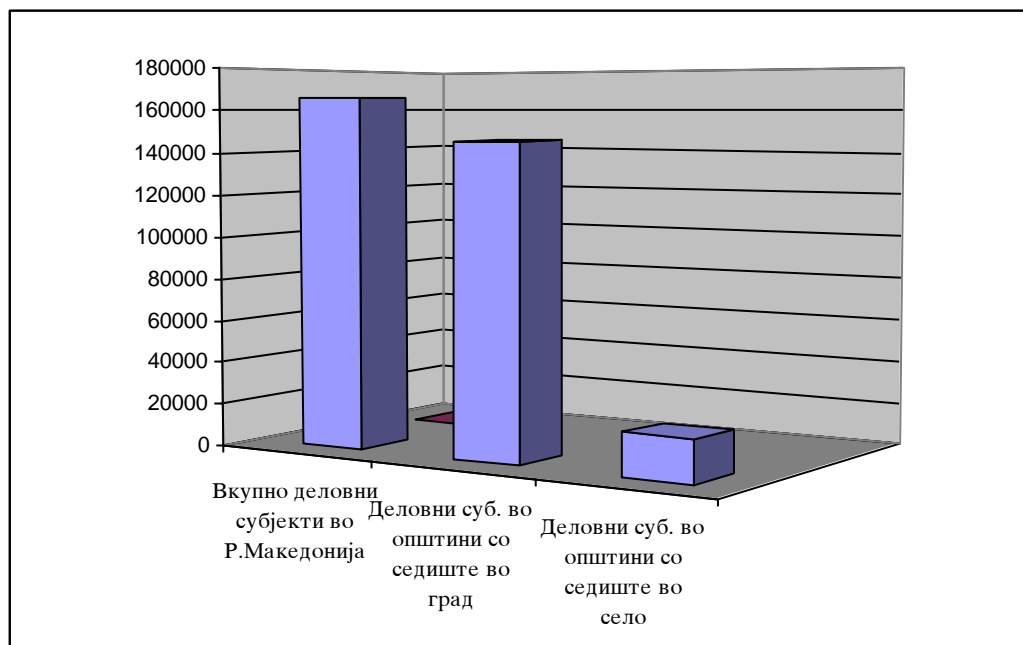
Општа тенденција во структурните промени на стопанството е зголемување на терцијарниот сектор на дејности што е резултат на јакнење на малото и средно претприемништво и гаснење и сопственичка трансформација на некогаш големите претпријатија во Републиката.

Според формата на сопственост (состојба 31 декември 2004 год.), деловните субјекти во приватна сопственост застапени се со највисок процент на структурно учество од 89,7%, останатите деловни субјекти (со недефинирана, општествена, мешовита и државна сопственост) учествуваат со 10,3% во вкупниот број (165. 977) евидентирани деловни субјекти.

Од аспект на претежната дејност, најголемо структурно учество од 51,8% е регистрирано кај деловните субјекти во дејноста на трговијата на големо и трговијата на мало, поправка на моторни возила, мотоцикли и предмети за лична употреба и за домаќинствата, потоа во секторот преработувачка индустрија 12,0%, во секторот сообраќај, складирање и врски 8,8%, во секторот други комунални, културни, општи и лични услужни активности 7,1%, во секторот хотели и ресторани 4,7 %, во секторот активности во врска со недвижен имот, изнајмување и деловни активности 4,5%, во секторот градежништво 4,4%, во секторот земјоделство, лов и шумарство 2,8% итн.

Постојниот просторен распоред (разместеност) на деловните субјекти е изразито нерамномерен, во смисла на поларизација помеѓу подрачјата на градовите и општините. Од вкупно статистички евидентирани 165. 977 деловни субјекти во Република Македонија, 146. 307 односно 88,2% се лоцирани на подрачјето на општините со седиште во градовите.

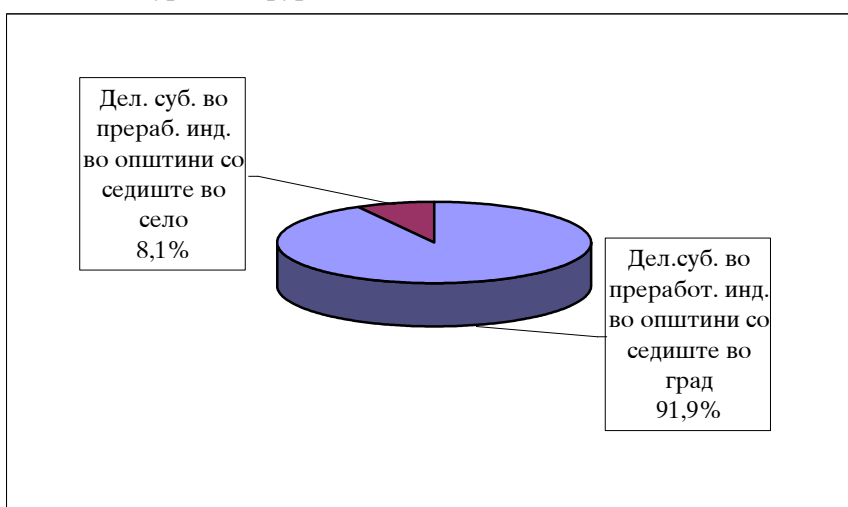
Просторна разместеност на деловните субјекти во урбани и рурални општини -(состојба 31 декември 2004 год.)

^(*)Евиденција на Деловни субјекти, Соопштенија бр. 6.1.1.35 од 2004 год. и бр. 6.1.4.65 од 2005 год., Државен завод за статистика.

Уште поголема е просторната нерамномерност присутна во размешеноста на капацитетите од преработувачката индустрија. Имено 91,9% од капацитетите се концентрирани во подрачјето на општините со седиште во градовите. Индустриските капацитети во овие 34 општини со седиште во градови лоцирани се претежно во стопанските зони дефинирани со генералните урбанистички планови. Големите индустриски зони воглавно се лоцирани во работните делови на градските населби, меѓутоа со ширењето на изградбата тие останале вткаени во урбаното ткиво. Поголем број на индустриски капацитети се со дејност со долгогодишна традиција (прехранбена, текстилна, хемиска, дрвна, градежни материјали, металопреработувачка и др.).

Просторна размешеност на деловните субјекти од преработувачката индустрија во урбани и рурални општини

Во однос на реализацијата на поставките за просторна размешеност на стопанските капацитети останува констатацијата за високата концентрација на производни капацитети на подрачјата на градовите (Скопје, Битола, Охрид, Прилеп, Тетово, Куманово и др.), додека на другите подрачја состојбата и понатаму е многу неповолна. Во поголемиот број на единици на локална самоуправа со рурални карактеристики, стопанството се потпира исклучиво на земјоделството и се уште не се донесени урбанистички планови како предуслов за создавање просторни услови за лоцирање на индустриски капацитети и други комплементарни дејности со кои се поттикува економскиот и севкупен развој како на локално така и на национално ниво.

Основа за дисперзија на стопанските содржини според поставките на Просторниот план на Република Македонија за рамномерен развој на просторот на Државата е создавање на просторни услови за нивно лоцирање и градба. Со изработка на урбанистичка документација се создава институционална основа за формирање на стопански зони во сите населби, како предуслови за комунално опремување и сообраќајна поврзаност со потесното и поширокото окружување. Така дисперзираните мали работни средишта позитивно ќе влијаат на демографскиот, урбан и севкупен развој на Републиката

Денес, кога се создадени системски услови за развој на претприемништвото, единиците на локалната самоуправа и инвеститорите

соочени се со проблемите на недостаток на адекватен простор. Се прават напори оваа пречка да се отстрани, на начин со кој важечката (но и застарена) просторно планска документација да се измени и дополни, но тоа е сложен и долготраен процес. Во тек се измени и дополнувања на просторни и урбанистички планови со кои се обезбедува простор за стопански зони во општините.

Со тоа се отвора процес за ублажување на нерамнотежата во размешеноста на стопанските капацитети, како еден од важечките сегменти на вкупниот развој.

Изградбата на капацитети на индустријата, малото стопанство и претприемништвото, со урбанистичките планови се насочува во градежните подрачја на населбите со цел поголемо искористување на постојните стопански зони и постојната комунална инфраструктура.

Со Просторниот план и со урбанистичките планови се овозможува размешување на стопанските капацитети со моделот на концентрација и дисперзија во просторот: проширување на стопански зони во самите урбани простори, основање на нови стопански зони издвоени од градежното подрачје на населбите, кое треба комунално да се опреми и исто така се овозможува изградбата на поединечни стопански комплекси надвор од населбите. Постои определбата индустријата, малото стопанство и претприемништвото приоритетно да се сместуваат во зоните утврдени со урбанистичките планови во градежните подрачја на населбите со настојување кон подобро искористување на постојните индустриски и стопански зони наменети за овие дејности со цел потполно да се искористи просторот и инфраструктурата и да се спречи неоправданото завземање на нови површини.

Стопанските зони во просторот се лоцирани на два начина:

- зони во состав на населбата и
- зони надвор од населбата.

Во некои урбани простори стопанските капацитети се лоцирани и во рамки на станбените зони согласно прописите за заштита на животната средина.

Промени во просторноста

Во текот на последните шест месеци од минатата година во неколку општини донесени се урбанистички планови за стопански комплекси и за проширување на површините на зоните со стопанска намена со што се обезбедува простор за градба и отварање на нови стопански објекти:

- *Општина Прилеп* - Зголемување на површината за градба на Градот:
 - ГУП за придружни и услужни објекти и други стопански комплекси на патот М-5 Битола-Прилеп-повр. 8,861 ха;
 - ГУП за стопански комплекс на патот П-513, Македонски Брод пат за Прилеп, повр. 4,53 ха;
 - ГУП за стопански комплекс југозападно од патот П-513, пат Прилеп-М.Брод, повр. 10,49 ха;
 - ГУП за стопански комплекс на придружни и услужни објекти на патот -106 и стопански содржини, пов. 2,62 ха;

Зголемување на изградената површина на селските населени места:

- ГУП за стопански комплекс на придружни услужни објекти на регионалниот пат П-106-мотел "Плетвар", ресторан "Че" и бензинска пумпа КО Плетвар, пов. 5,0 ха.
- *Општина Охрид*
 - ГУП за стопански комплекс, потег Охрид-Лескоец, со површина од 13,20 ха.
- *Општина Шуто Оризари* - со Општ акт за населено место предвидени се и површини за стопанска намена:
 - н.м. Долно Оризари - дефиниран е просторен развој во опфат од 39,9ха;
 - н.м. Горно Оризари - дефиниран е просторен развој во опфат од 35,5ха.

Нови изградени стопански објекти или објекти кои се во градба, евидентирани се во следните општини:

- *Општина Врачшиште* - објект за гранулација со 5 вработени во индустриска зона;
- *Општина Муртино* - во населба Банско - нов апартмански дел во комплексот за рехабилитација Бања Банско;
- *Општина Кривопашиани* - Пилана (преработка на дрво) со 8 вработени, локалитет Кривогаштани;
- *Општина Витолиште* - во с. Витолиште во градба е мини млекара;
- *Општина Василево* - во индустриска зона: работилница и сервисирање на камиони.
- *Општина Цейчиште* - Нови индустриски објекти:

с. Цейчиште:

- Ренова-Суви материјали за градежништво, со 20 вработени;
- Алпи-производство на млечни производи, со капацитет 6000 л дневно и со 15 вработени;
- Шар продукт- производство на млечни производи со 9 вработени;
- Шпенди - производство на метални производи, со 10 вработени;
- Нуна ком - метално производство, со 3 вработени;
- Хас -пласт-производство на пластични фолии, со 6 вработени;
- Муса АГ- пластични малтери со 4 вработени;
- Гран - конзервирање зеленчук-сезонски вработувања 40 работници плус 6 вработени;
- Пласт - изграден објект за производство на пластични елементи;
- Казими - производство на производи од компири;
- Ексим - мелница, со 4 вработени;

- Балкан- Мелница, со 7 вработени;
- Во изградба Млин за производство на сточна храна;
- Цеги-Комерц-производство на бехатон елементи со 7 вработени;
- Производство на сагегс, со 3 вработени.

с. Порој:

- Еко Шар- производство на млечни производи, со 9 вработени;
 - Сувафикс- производство на суви малтери со 10 вработени;
 - Микели-производство на бетон за градежништво, со 10 вработени;
 - Ирфароледер-производство на пластични прозори и врати, со 4 вработени;
 - Ера- производство на сокови со 5 вработени;
 - Нитиком-производство на бехатон елементи со 5 вработени;
 - Кока е Арт-Млин со 4 вработени;
 - Алиу-производство на метални елементи, 5 вработени;
 - Зѓими-арматура за градежништво, 9 вработени.
- *Општина Винаца;*
 - Стопански круг "Тондах" - Винаца, фабрика за ќерамиди, вработени нема;
 - Адаптација на лџштара за ориз во фабрика за колачи, Винаца, ДОО "Мак прогрес", вработени 37.
 - *Општина Крайово* - Биланс на површини на подрачјето на општината:
 - а) индустриски површини (објекти во градба) 1-2 ха;
 - б) Геотермален комплекс "Здравевци" во с. Вакав, фабрика за минерална вода "Добра вода" и газирани сокови, вработување на околу 30-50 работници за производство и транспорт; Поширокиот комплекс ќе опфаќа над 30 ха површина;
 - в) Во почетна фаза е адаптација на објект за овошни сокови и млекари во градот Кратово.
 - *Општина Подареш* - с. Подареш, индустриска зона, пилана во градба-режана и парена граѓа и др. финални преработки од дрво;
 - *Општина Кочани* - Долни Подлог и локалитетот "Копаче" - ГУП за стопански комплекс "Копаче", "Мелничка индустрија", вработување на 60 лица.

Наведените промени во просторот^{*} се показател за напорот и тежнението на единиците на локалната самоуправа како носители на стопанскиот развој за

^{*} Наведените промени во просторот се нецелосни со оглед на релативно малиот одзив на единиците на локалната самоуправа во обезбедување на информации со спроведената анкета - Информативен лист и Извештај за промени во просторот.

своите подрачја активно да се вклучат во пазарното стопанство и развојот на вкупната економија, со што се очекува и пораст на вработување на населението. Со тоа се постигнува одреден степен на дисперзија на стопанските содржини и во просторите каде до сега не биле создадени услови за развој на други дејности освен на земјоделство.

3.5. Водостопанска инфраструктура

Една од основните поставки на Просторниот план е заштитата и рационалното користење на водните ресурси, како важен и незаменлив елемент во севкупниот развој и подигнување на нивото на квалитетот на живеење. Водните ресурси во Републиката, поради нивната нееднаква временска и просторна распостранетост бараат големо внимание во нивното користење, заштитата од непланско користење и заштита од загадување.

Долгорочното решавање на обезбеденост со вода во Републиката треба да биде условено од неминовните потреби со запазување на принципот на одржив развој. Развојот на водостопанството треба да се одвива преку рационално користење на водата со зафаќање на нови и проширување на постоечките изворници со цел максимално да се искористат нивните капацитети.

Изградбата на нови водостопански системи треба да се базира на перманентно истражување на подземните води, одредување на заштитни зони на сегашните и идни можни изворници и одредување на мерки за нивна заштита. Треба да се спречат оделни парцијални решенија кои ќе оневозможат или ќе го отежнат идниот развој на комплексни позитивни водостопански решенија

Акумулации

Поаѓајќи од фактот дека водостопанството не може да одговори на потребите без да се обезбеди акумулирање на површинските води, треба да се заштитат профилите предвидени за изградба на нови акумулации (вкупно 47 во Република Македонија) со кои ќе се акумулира 49% од просечните протечи од Републиката и ќе се овозможи годишно израмнување и регулирање на протеците со потребите.

Како можни изворници за наводнување се сметаат и малите акумулации чии број во наредниот период треба да се зголеми за уште околу 100 профили.

Во изминатиот период позначајни зафати во областа на водостопанството се завршувањето на градбата на браната "Козјак" и отпочнување со градба на браната "Матка II". Со изградбата на браната "Матка II" целосно ќе се заокружи проектот за хидроенергетското искористување на водите на р. Треска кој се состои од три каскадни акумулации: "Козјак", "Матка II" и "Матка".

Браната "Козјак" е со следните карактеристики:

– кота на круна на браната	472,1 м.н.в.
– кота на максимално работно ниво	459,0 м.н.в.
– кота на минимално работно ниво	432,0 м.н.в.
– кота на катастрофално ниво	469,6 м.н.в.

Друг важен водостопански објект на р. Треска отпочнат со градба е браната "Матка II". Акумулацијата ќе ги има следните карактеристики:

– кота на максимално работно ниво	357,3 м.н.в.
– кота на минимално работно ниво	355,0 м.н.в.
– кота на катастрофално ниво	362,3 м.н.в.
– вкупен волумен	9,1 x 10 ⁶ м ³

Со изградбата на акумулацијата "Козјак" и отпочнувањето на изградба на акумулацијата "Матка II" всушност се реализира дел од хидро системот "Скопско Поле". кој е составен од три подсистема: подсистем "Козјак"; подсистем "Треска" и подсистем "Кадина Река".

ХС "Скопско Поле" претставува повеќенаменски проект кој ќе овозможи водоснабдување на населението, индустријата, производство на електрична енергија, заштита од големи води и наводнување на обработливите површини во Скопскиот регион.

Водоснабдување на населени места

Согласно Просторниот план на Република Македонија и долгорочните планирања, основна цел во развојот на водостопанството е **обезбедување на доволна количина на квалитетна вода**, првенствено за водоснабдување на населението и прехранбената индустрија и за сите други дејности кои произлегуваат од сегашниот и планираниот развој на просторот.

Проширувањето на постоечките водоснабдителни системи, преку приклучување на нови населени места, треба да овозможи максимално искористување на изворниците. Развојот на системите за водоснабдување ќе се овозможи и преку модернизација, реконструкција и санација на постоечките системи за водоснабдување и наводнување со цел да се намалат загубите до реална граница 15 до 20% во водоснабдителните системи и до 10% во системите за наводнување.

Во изминатиот период во областа на подобрување на водоснабдителната инфраструктура во населените места, односно водоснабдувањето во Република Македонија зафатите се однесуваат во превземање на мерки за реконструкција и проширување на постоечките мрежи во населените места или зафати за изградба на доводи за водоснабдување на селата.

Позначајни зафати за подобрување на водоснабдувањето превземени се за градот Прилеп и за градот Пробиштип со започнување на реализацијата на ХС "Злетовица".

За градот Прилеп кој се соочува со проблеми во водоснабдувањето поради недостиг на вода изграден е резервен систем за водоснабдување кој ќе се користи во периодите кога ќе се појави недостаток на вода од системот "Студенчица". Новиот систем се состои од довод на вода со дијаметар \varnothing 300 мм од акумулацијата "Прилеп" и филтерница со капацитет од 216 м³/час.

Градот Пробиштип во планскиот период ќе се снабдува од ХС "Злетовица". Во фаза на градба е дел од цевоводот кој оди во правец од предвидената брана кон филтерницата. Новиот цевовод од кој треба да се изведат уште 4.200 м. се приклучува на постоечкиот цевовод за водоснабдување на Пробиштип. Техничка документација за ХС "Злетовица" е во фаза на ревизија од страна на Јапонската влада која ја кредитира реализацијата.

Други зафати со кои ќе се подобри водоснабдувањето во населените места во Република Македонија превземени се во општините

- *Ойшїїина Подареш* - с. Подареш довод на вода за Карши Маале со должина од 800м
- *Ойшїїина Делчево* - водовод за с. Вирче со должина од 2,0к м
- *Ойшїїина Зајас* - с Грешница водовод во должина од 9,5км
- *Ойшїїина Шїїий* - реконструкција и проширување на мрежата за град Штип
- *Ойшїїина Сїаравина* - водоснабдување на с. Зовиќ
- *Ойшїїина Росїуше* - водовод во с. Скудриње 6,5км
- *Ойшїїина Градско* - за с. Виничани изградба на главен довод 4,75км од Дворишка Река.
- *Ойшїїина Делчево* - с. Вирче мрежа од 2,6км
- *Ойшїїина Добрушево* - довод на вода од 4,0 км за с. Радобор, Трап и Будаково
- *Ойшїїина Країово* - водоводи за села во должина од 11,0км; проширување на водоводната мрежа за Кратово за 150м
- *Ойшїїина Винаца* - реконструкција на мрежата за Винаца во должина од 163м; водовод за с. Драгобраште 2,1км
- *Ойшїїина ценїар Жуїа* - водовод за с. Коџаџик во должина од 7,0км
- *Ойшїїина Цейчишїе* - за с. Ѓермо мрежа во должина од 3,0 км
- *Ойшїїина Пехчево* - во тек е градба на цевовод за водоснабдување на Пехчево и околни населби со должина од 9,34 км од Жтачка река
- *Ойшїїина Облешево* - изграден е водовод во должина од 14км
- *Ойшїїина Вийолишїе* - водоснабдување на с. Чаниште и во тек е изградба на микроакумулација Студена вода
- *Ойшїїина Прилеї* - водовод за с. Волково со должина од 950м
- *Ойшїїина Пробишїий* - во склоп на ХС "Злетовица" во тек е изградба на цевовод во правец од браната до филтерницата со вкупна должина од; водовод за с. Кундино, Марчино и за Пробиштип
- *Ойшїїина Илинден* - во тек е изградба на мрежа во с.Текија и Дељадровце
- *Ойшїїина Арачиново* - во тек е градба на водовод за с. Арачиново

- *Општина Кривопашиани* - изграден е довод на вода за с. Боротино и за с. Воѓани
- *Општина Демир Хисар* - изграден е довод на вода до с. Стругово 2,6км

Водоснабдување на индустријата. За потребите на технолошкиот процес на РЕК "Битола" изграден е довод за техничка вода од ХС "Стрежево" со следните карактеристики: дијаметар на цевките од 700 и 800 мм., должина од 16.999 м. и проток од $Q = 600$ л/сек. Зафаќањето на вода е од главниот канал на ХМС "Стрежево"

Иако капацитетот на новите изградени системи и проширувањето на постоечките системи не може да ги покрие целосно потребите за водоснабдување сепак допринесуваат во подобрување на квалитетот на живеење и обезбедување на квалитетно водоснабдување кое подразбира континуирано доведување на вода до потрошувачите во текот на целата година, со потребниот квалитет, количина и притисок.

Одведување на отпадни води

Еден од основните приоритети во заштитата на животната средина е изградба на **канализациони системи** за прифаќање на отпадните води, нивно доведување до пречистителна станица и испуштање во најблискиот реципиент по доведување на квалитетот на вода до потребниот степен.

Изграденоста на канализационите системи во Републиката е на ниско ниво, само во 12 населени места покриеноста со канализациона мрежа е над 80%.

Запирање на трендот на влошување на квалитетот на површинските и подземните води и подобрување на нивниот квалитет до ниво на законски пропишаниот квалитет ќе се постигне со изградба на канализациони системи и уреди за пречистување на отпадните води. Со овие уреди ќе се опфатат 83% од комуналните отпадни води. Концепција е поголемите населени места да имаат локални пречистителни станици.

Индустриите кои ги испуштаат отпадните води од технолошкиот процес мора да имаат предтретман пред да бидат испуштени во градската мрежа. Најчесто третманот на индустриските отпадни води е несоодветен, само механички - со таложници, па потребно е изградба на соодветни пречистителни станици со посовремена технологија која дава ефикасни резултати.

Одведување на отпадни води од населени места

Во општина Куманово во тек на изградба на регионален колектор кој ќе ги зафаќа отпадните води од населбите Ржановце, Опае и Лопате со вкупна должина од 5.570 м. и дијаметар од 300, 400 и 600 мм. Колекторот се приклучува на канализационата мрежа на градот Куманово. Пречистителната станица е во фаза на изградба.

За заштита на природните водотеци од фекални отпадни води во градот Кочани е изведен магистрален колектор за фекални отпадни води од десната страна на р. Брегалница во должина од 10,5 км.

Во општина Велес во тек е изградба на регионален канализационен систем околу езерото "Младост": фекален колектор со заедничка пречистителна

станција, кој ќе ги зафаќа отпадните води од селата Мамутчево, Кумарино, Сујаклари и Отовица.

Во општина Миравци, за населбата Миравци изведен е колектор за фекална канализација во вкупна должина од 3.120 м. и пречистителна станица. Останува да се доизгради секундарната канализационата мрежа во населбата.

Изградените системи во изминатиот период ни одалеку не ги задоволува критериумите за подобар и поквалитетен живот на населението во Република Македонија. Во Републиката изграденоста на канализационите системи е на ниско ниво, посебно во селата каде се уште отпадните води се одведуваат во септички јами. Во идниот период треба да се посвети поголемо внимание на изградба на канализациони системи, со што ќе се допринесе во заштитата на животната средина, запирање на трендот на влошување на квалитетот на површинските и подземните води, а со тоа и на заштитата на сегашните и идните изворници наменети за водоснабдување.

Наводнување на обработливиите површини

Со цел максимално да се искористи водата и да се намалат загубите потребна е ревитализација и модернизација на системите за наводнување и примена на нови техники за наводнување.

Изградбата на системите за наводнување и ревитализацијата се одвива со слабо темпо. Во 2004 год. биле планирани да се наводнуваат 38.541 ха обработливи површини, но наводнувани се само 23.160 ха. или 60% од предвиденото. Во општина Градско проширен е системот за наводнување за нови 18,6 ха. на локалитет Долно Чичево.

Заштита од поплави и ерозија

Заштитата на просторот од ерозија и поплави треба да се спроведува во рамките на целокупната заштита на животната средина со превземање на градежни и шумско - мелиоративни работи.

Во изминатиот период не се изведени зафати за регулации на реките и природните водотеци за заштита од негативните дејства од поплави и ерозија.

3.6. Сообраќајна инфраструктура

Сообраќајната инфраструктура претставува технички систем со изразена просторна компонента. Најчесто се употребува кога треба да се даде претстава за развиеност на некој простор во смисла на неговата освоеност, односно достапност и поврзаност со истите системи од повисок ред.

Присутноста на сообраќајната инфраструктура и интензитетот со кој таа во него е застапена се смета за прва претпоставка на развојот во дадениот простор, па за Републиката претставува предмет на посебен интерес и континуирана грижа на заедницата. Ова особено во подрачјето на локалната мрежа на патишта и правци, особено во ридско-планинските и пограничните подрачја, а потоа и на патната мрежа од повисок ред, односно пошироко просторно, стопанско и сообраќајно значење.

Основата за планирање и развој на патната мрежа на Република Македонија се базира на одредбите за категоризација на патиштата, на

стратешки дефинираните меѓународни коридори за патен сообраќај, на досега изградената европска патна мрежа-ТЕМ со "Е" ознака на патиштата, на досега изградената магистрална и регионална патна мрежа, како и на определбите од долгорочната стратегија за развој.

Основните патни коридори и во иднина ќе ги следат веќе традиционалните правци во насока север-југ (коридор 10), односно исток-запад (коридор 8), што се вкрстосуваат во просторот помеѓу градовите: Скопје, Куманово и Велес. На тој начин дел од магистралните патишта во Република Македонија ќе формираат три основни патни коридори, што треба да се изградат со технички и експлоатациони карактеристики компатибилни со системот на европските автопатишта (ТЕМ).

Концепцијата за развој на железничкиот систем базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина, како и поврзување на железничката мрежа на Република Македонија со соодветните мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Воздушните патишта во Република Македонија се интегрален дел од европската мрежа на воздушни коридори со ширина од 10 наутички милји во кои контролирано се одвиваат прелетите над територијата на државата.

Сегашните осум воздушни патишта над Република Македонија во наредниот период се очекува целосно да се реструктурираат во т.н. едномерни движења со јасни разграничувања на долните и горните нивоа, при што да се воведат уште 2 до 3 воздушни патишта во западниот сектор и уште 1 до 2 во коридорот Исток-Запад. Прелетите над територијата на Република Македонија ќе се извршуваат, главно, преку едномерни воздушни патишта, организирани и техничко-технолошки опремени и водени со сопствена обласна контрола.

Во рамките на пратење на реализација на Просторниот план на Република Македонија, извршена е анкета во општините според информативен лист кој ги содржи сите области застапени во Планот. Врз основа на анализа на добиените податоци може да се констатира следно:

- Во рамките на регионалната патна мрежа изградени се патишта во следните општини: Д.Капија (обиколница, 2,5 км. на површина од 60 ха.), Муртино (5,4 км), Пробиштип (0,79 км. на површина од 0,62 ха), Добрушево (1,1 ха), Старавина (1,0 км), Конче (7,7 ха), Зајас (2,1 ха) и Вевчани (1,1 ха);
- Во рамките на локалната патна мрежа изградени се патишта во следните општини: Кривогаштани (4,8 км. на површина од 2,3 ха), Арачиново (2,2 км), Косел (3,0 км), пробиштип (2,4 ха), Прилеп (3,2 км), Босилово (4,2 км), Василево(0,5 ха), Велес (2,1 км.; 0,6 ха), Кратово (1,0 км.; 2,0 ха), Добрушево (3,3 ха), Брвеница (3,5 ха), Градско (1,0 км; 0,4 ха), Старавина (3,3 км), Конче (6,3 ха), Зајас (1,0 ха), Вевчани (2,5 ха) и Кочани (30,2 ха).

Во натамошен период се очекува остварување дефинираните плански поставки.

3.7. Енергетска инфраструктура и комуникации

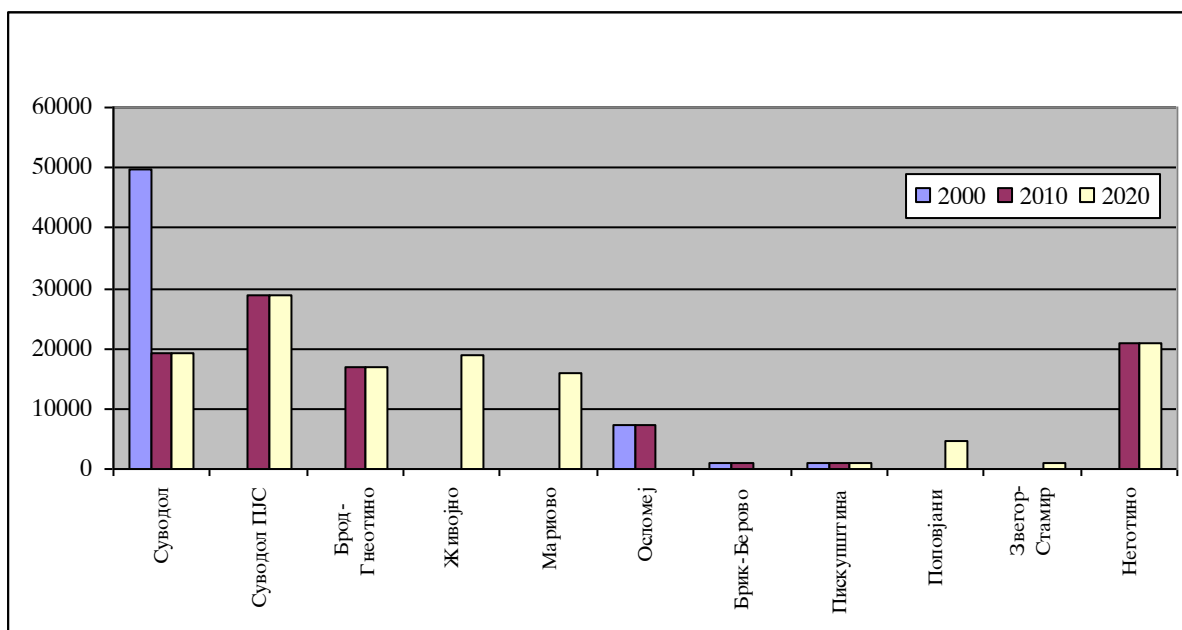
Во изминатиот период од областа на енергетиката евидентирани се следните состојби и промени во просторот:

Рудници за јаглен и термоелектрани

Заради намалување на количините на лигнит од постојниот рудник Суводол наменети за ТЕЦ Битола, започнато е со отварање на површинскиот коп Брод-Гнеотино. Таков недостаток се јавува и во ТЕЦ Осломеј каде е заради целосна исцрпеност на рудникот Осломеј-Исток е отворен нов коп Осломеј-Запад. Со направените инвестиции во новите копови на јаглен за потребите на РЕК Битола и РЕК Осломеј нивниот век на работење е продолжен за нередните дваесеттина години.

Биланс на јаглен од сопствено производство

Рудник	Капацитет 10 ⁶ T	ДТМ КJ/кг	2000		2010		2020	
			10 ⁶ T	TJ	10 ⁶ T	TJ	10 ⁶ T	TJ
Суводол	6,50	7651	6,50	49731	2,50	19128	2,50	19128
Суводол ПЈС	4,00	7210	-	-	4,00	28840	4,00	28840
Брод-Гнеотино	2,00	8461	-	-	2,00	16922	2,00	16922
Живојно	2,30	8179	-	-	-	-	2,30	18812
Мариово	2,00	7893	-	-	-	-	2,00	15786
Осломеј	1,00	7314	1,00	7314	1,00	7314	-	-
Брик-Берово	0,12	8310	0,12	997	0,12	997		
Пискупштина	0,10	10327	0,1	1033	0,1	1033	0,1	1033
Поповјани	1,00	4530	-	-	-	-	1,00	4530
Звегор-Стамир	0,12	8214	-	-	-	-	0,12	986
Неготино	2,50	8300	-	-	2,50	20750	2,50	20750
Вкупно				59075		742545		126787

Во овие биланси е влезена енергија предадена на потрошувачите и енергија за енергетски трансформации. Вкупната потрошувачка на јаглен до 2020 год. се предвидува да се зголеми за 2.33 пати (ПГСП 4.3%). Според Просторниот

План на Република Македонија се предвидуваше зголемувањето до 2020 год. да изнесува за 1.4 пати (ПГСП 1.3%).

Според вака направениот биланс во идниот период се планира поголемо учество на јагленот од сопствено производство како примарен извор на енергија. Со тоа се врши рационално ангажирање на домашните енергетски извори, оптимално се искористува расположивата енергија и се намалува увозната зависност.

Во период 2000-2010 год. потребно е да се активира ПСЈ Суводол, кој ќе работи во паралелна работа со Суводол и ќе обезбедува јаглен за ТЕ Битола. Во овој период се предвидува отварање на површинскиот коп Брод-Гнеотино.

Во период 2010-2020 год. ќе започнат подготовки за отварање на рудникот Мариово и рудникот Живојно. Со затварањето на рудникот Осломеј-Запад, снабдувањето на ТЕ Осломеј со јаглен ќе продолжи од рудникот Поповјани.

Термоелектрани:

	инсталирана снага	можно производство	гориво
	MW	GWh/годишно	
Постојни	1010	5241	
Можни нови:			
ТЕ-ТО Скопје	190	1100	земен гас
ГКЦ 1	235	1300	земен гас
ГКЦ 2	235	1300	земен гас
Вкупно	1670	8941	

Во билансот на вкупното производство на електрична енергија од термоелектрани до 2020 год. во однос на Просторниот план на Република Македонија зголемена е инсталираната снага за 7% додека можното годишно производство е зголемено за 1%.

Во период 2000-2010 год. ќе започне со работа гасната когенеративна ТЕ-ТО Скопје со производство на 190 MW електрична и 150 MW топлинска енергија.

Во период 2010-2020 год. ќе започне со производство на ел.енергија двете гасни електрани со комбиниран циклус. Електрани ќе имаат инсталирана моќност од 235 MW и можно годишно производство на 1300 GWh.

Со влегување во производство на гасните термоелектрани покрај јагленот како погонско гориво се воведува и земениот гас со што се намалуваат емитираните штетни материи и негативните последици врз животната средина. Истовременото производство на електрична и топлинска енергија ќе ја подобри енергетската ефикасност на термоелектраните и ќе придонесе кон ускладување на гасификацијата и топлификацијата.

Хидроелектрани

Во 2004 година синхронизирана е и пуштена во работа ХЕЦ Козјак. Ова е прва изградена електрана по 16 години во Република Македонија. Истата година, со пробивање на опточно-преливниот тунел и темелниот испуст започна е првата фаза на реализација на градба на ХЕЦ Света Петка.

Изграден е нов цевковод од Стрежево до РЕК Битола, како и нова машинска хала на ХЕ Матка. Завршена е ревитализацијата на шесте големи хидроелектрани со што продолжен е нивниот работен век за наредните 20-30 години.

Хидроелектрани

	Инсталирана снага	Можно производство	Корисен волумен на акумулација
	MW	GWh/годишно	10 ⁶ м ³
Постојни	514,3	1396	1148,80
Можни нови:			
Чебрен	333	840,3/785,6	555
Бошков Мост	70	126,7	0,86
Света Петка	36,4	66	1,10
Градец	54,6	252,4	43,0
Велес	93	300,6	64,0
Галиште	194	262	256
Луково Поле		102	38,0
Нови мали ХЕ	256,0	1190	
Вардарска долина	176,8	783,7	
Вкупно	1728,1	5265/5320	

Според податоците на А.Д.ЕСМ инсталираните снаги на можните нови хидроелектрани се поголеми за 7,5% додека можното годишно производство е поголемо за 20,3% во однос на Просторниот план на Република Македонија.

Во период од 2000-2010 год. покрај започнување со градба на ХЕ Света Петка, се предвидува започнување со градба на ХЕ Бошков Мост и неколку мали хидроелектрани со вкупна снага од 22 MW.

Во период од 2010-2020 год. ќе започнат со работа ХЕ Чебрен, ХЕ Галиште, електраните на Вардар: ХЕ Велес, ХЕ Градец и ХЕ Кукуречани како и неколку мали хидроелектрани со вкупна сага од 67 MW.

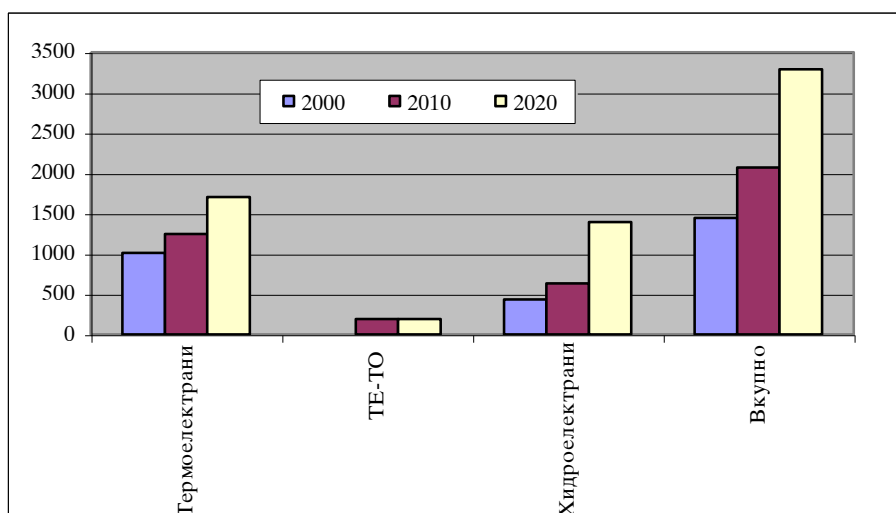
Елекџрична енерџија

Јагленокопите-енерџетски извори за работа на термоелектраните заради нивната се поголема исцрпеност придонесуваат кон тоа да сегашно производство на термоелектраните не можат да ги задоволат вкупните потребни од ел.енерџија на потрошувачите. Заради ова од година во година се зголемува потребата од увоз на електрична енерџија. Според податоци од А.Д.ЕСМ за период април 2005-мај 2006 година ќе биде увозена електрична енерџија во износ од 2,33 GWh или двојно повеќе од мината година.

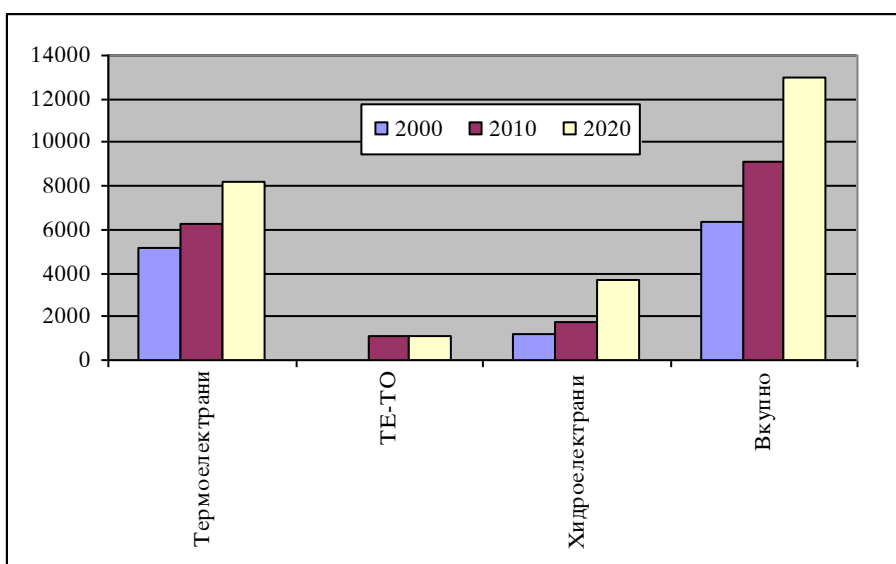
Сопствено производство на електрична енерџија

Електроенерџетски објект	2000		2010		2020	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Термоелектрани	1010	5159	1245	6291	1705	8224
ТЕ-ТО	-	-	190	1100	190	1100
Хидроелектрани	434	1170	634	1743	1393	3659
Вкупно		6329		9133		12983

Исталирана моќност на електро енергетски објекти (во MW)

Производство на електрична енергија (во GWh)

Порастот на потрошувачката на електрична енергија во Македонија во изминатите години не беше следен со соодветно зголемување на производните капацитети. За периодот март 2004-март 2005 год. количината на увезена електрична енергија е еднаква на годишното производство на еден блок од термоелектраната во Битола.

Сисџеми за пренос на електрична енергија

Врската меѓу производствените капацитети и дистрибуциите се остварува преку високонапонската преносна мрежа и разводните трафостаници. Преносната мрежа има должина од 1947,8 км а инсталирана моќност на трансформаторски станици изнесува 2828,5 MVA. Дистрибуцијата се врши преку 28 организациски единици а снабдувањето се врши на високо, средно и ниско напонско ниво.

Од преносната мрежа која што има големо значење во ел.енергетското повржување на Република Македонија со соседните системи, најзначајни се:

- 400 kV водот од ТС Дуброво до ТС Штип е изграден и во погон

- 400 kV водот Штип-Червена Могила (Република Бугарија) е во фаза на градба
- 400 kV ТС Скопје 5 е пуштена во работа од 2003 год.

За зајакнување на интерконективните врски со соседните електроенергетски системи со Просторниот План беа предвидени и врските Битола-Лерин (кон Грција) и Скопје5-Тирана (кон Албанија). Но според податоци од А.Д.МЕПСО се врши редефинирање на врската кон Албанија.

Со Физибилити студијата која што ја приготвува SEETEC-Канада а во која учествуваат и стручни лица од АД МЕПСО, за интер-конективниот 400 kV вод кој ги повржува Македонија и Албанија, предложени се два коридора: првиот кој минува преку Националниот парк Галичица и вториот кој минува низ Битолскиот, Ресенскиот, Охридскиот и Струшкиот регион сечејќи ја планината Јабланица во две варијанти. Во идниот период се очекува да се изработат стручни анализи од кои ќе произлезе трасата на овој вод која што ќе биде најповолна и со најмалку конфликтни точки во однос на постојните и планирани инфраструктурни и останатите системи. Со зајакнување на интерконективните врски ќе се зголеми размената на електрична енергија со соседните држави и ќе се подобри квалитетот и доверливоста во работата на електропреносната мрежа.

Нафтоводен систем

Со изградба на нафтоводот Скопје-Солун во 2002 год. заради сигурноста на испораката и предвидливоста на цените создадени се услови за долгорочно и стратешко планирање за снабдувањето со енергенси во Македонија кое веќе не е зависно од дневните или краткорочните турбуленции на пазарот.

ОКТА-Рафинерија за нафта е единствен производител на нафтени деривати во Македонија. Со преработка од околу 1 милион тони сурова нафта на годишно ниво, ОКТА АД Скопје има водечка улога во продажба, снабдување и дистрибуција на нафтени деривати во Република Македонија и регионот.

Во 2004 година преработи 832980 тони сурова нафта од кои произведени се и на домашниот пазар продадени вкупно 403722 тони разни течни горива и 282685 тони мазут. Со тоа вкупната потрошувачка на нафтени деривати во Република Македонија е задоволена за 95% а само 5% се увозни.

Со изградбата на новата технолошка линија и дисулфуризаторот, Рафинеријата произведува еко дизел горива со мал процент на сулфур во својот состав кои се во можност да ги задоволат и најстрогите еколошки стандарди во европски и светски рамки.

Поштенски сообраќај

Од доставениот годишен извештај на Ј.П. за Поштенски сообраќај "Македонска пошта"-Скопје произлегува дека заклучно со декември 2004 година во Македонија регистрирани се вкупно 318 поштенски единици. При тоа отворени се следните нови единици:

- во ЦРПС Скопје 1 отворени се:
 1. П.Е. Кондово, шалтерско-доставна пошта;
 2. П.Е. Сарај, шалтерска пошта;
 3. П.Е. МТВ е префрлена на Правен факултет;
 4. П.Е. Кванташки е префрлена на Скопски саем;

5. П.Е. Стара железничка е префрлена во "Нова Македонија";
 6. П.Е. касарна Ѓ.Петров и П.Е. Црешово се затворени;
 7. П.Е. Железара е опожарена и затворена.
- во ЦРПС Тетово отворени се нови единици:
 1. П.Е. Јажинце, шалтерско-доставна пошта;
 2. П.Е. Мала Речица, шалтерска пошта;
 3. П.Е. Нерашта, шалтерска пошта;
 4. П.Е. ЈЕИ Штулов универзитет, шалтерска пошта;
 5. во тек е отварање на поштенска единица во Слатина.
 - во ЦРПС Струмица, отворена е П.Е. Касарна, шалтерска пошта.

Основните насоки на развојот на поштенскиот сообраќај се: отварање на разни организациони облици на нови поштенски единици, модернизација на целокупната поштенска мрежа за квалитетно и рационално обавување во технолошкиот процес. Со тоа значително ќе се подобри квалитетот во приемот, обработката, транспортот и доставата на поштенските пратки, ќе се зголеми продуктивноста, рентабилноста, економичноста и безбедноста во поштенскиот сообраќај.

Според доставените податоци во 2004 година бројот на жители што се опслужувани од една единица изнесува 6158 односно со една единица се опслужува површина од 81 км². Во исто време регистрирани се 515 шалтери или 3778 жители на еден шалтер. Со тоа планот за развој на поштенскиот сообраќај во 2004 год. во однос на вкупен број поштенски единици до 2020 год. е реализиран со 75%.

Телефонска мрежа

АД "Македонски Телекомуникации" за своите корисници обезбедува широк опсег на услуги како што се: говорни услуги вклучувајќи услуги со додадена вредност, услуги за пренос на податоци, пристап до Интернет, мобилни телекомуникациони услуги, јавни говорници. Телекомуникационите услуги се обезбедуваат врз основа на добро воспоставената телекомуникациона мрежа со примена на најсовремени технологии.

PSTN/ISDN Мрежа - има хиерархиска структура организирана во следните нивоа:

- меѓународно ниво;
- секундарно или национално/транзитно ниво;
- примарно или локално ниво.

Меѓународното и национално/транзитното ниво се состои од три дигитални центри:

- Меѓународна централа Скопје;
- Меѓународна и транзитна централа Штип;
- Транзитна централа Скопје.

Комутационите системи кои се инсталирани на примарно ниво се дигитални. Целосната дигитализација на мрежата е постигната на крајот од 2003 год.

Бројот на примарните подрачја изнесува 23. Секое примарно подрачје има една дигитална централа и поголем број на оддалечени претплатнички степени.

Единствено во примарната област Скопје Центар лоцирани се две примарни центри.

Поврзувањето на комутациските системи на секундарно и примарно ниво се реализира со дигитални системи на пренос во најнова технологија, користејќи како медиум оптички кабли, а за дел од меѓународните врски се користи и земскиот сателитски центар.

Број на инсталирани и активни тел.приклучоци во 2004 год.

	PSTN	ISDN BRA	ISDN PRA	Вкупно тел.приклучоци	Густина на тел.прикл. на 100 жители
Инсталиран капацитет	714.102	17.504	669	732.275	36
Активен капацитет	583.776	13.691	449	597.916	29,45

Според овие податоци со планот за развој на телефонската мрежа до 2020 год. во 2004 год. бројот на телефонски претплатници е реализиран со 82%.

Со цел да се прошири опсегот на понудените услуги на корисниците, во текот на 2004 год. се инсталирани платформа за интелегентни мрежи и платформа за говорна пошта.

Мрежа за пренос на податоци (МАК ПАК) - се состои од 16 јазли лоцирани во поголемите градови во Република Македонија. Преку оваа мрежа на корисниците се нудат следните услуги:

- Dial-up X.28 пристап преку PSTN;
- Direct X.28 асинхрон пристап;
- Direct X.25 пристап;
- Frame Relay пристап.

Бројот на активни претплатници на МАКПАК мрежата е 1632.

IP мрежа е изградена на хиерархиска основа и се состои од магистрално (core), дистрибутивно и пристапно ниво. Мрежата се користи за обезбедување на повеќе видови на услуги како:

1. Услуги за пристап до Internet:
 - Dial up access;
 - Internet Leased Line Services;
 - High speed Internet-ADSL.
2. VNP,
3. WEB услуги,
4. Content oriented services,
5. Video Streaming.

Бројот на Интернет корисниците изнесува 68.798, а бројот на VPN корисници изнесува 290.

Мрежна мобилна телефонија

Водечка корисничка компанија за мобилна телефонија во Македонија е А.Д. МОБИМАК. Таа во своите секојдневни развојни активности врши:

- Квалитетно мрежно покривање со мобилен сигнал на:
 - региони, општини, населени места,

- подрачја од јавен интерес (културно-историски, спортски, стопански, индустриски, погранични зони и др.)
- сообраќајна и транспортна инфраструктура
 - Изготвување на проекти за развој на ГСМ мрежата согласно постоечката инфраструктура на теренот;
 - Усогласување на развојните планови на АДМобимак со одделни институции на државата (министерства, управи и сл.).

Во текот на 2004 год. изградени се 35 базни станици за покривање на населените места и 25 базни станици за рурални, индустриски и туристички локалитети. Бројот на мобилни претплатници изнесува 752462 со изградени 483 базни станици на 337 локации и 2624 примопредаватели. Ова обезбедува да бидат покриени со сигнал на мобилна територија 92% од територијата и 99% од населението на Република Македонија. Со планот за развој на мобилната телефонија во 2020 год. се планира 98% покриеност на територијата и 100% покриеност на жителите на Република Македонија.

Во Република Македонија како мобилен оператор работи и Космофон АД. До 2005 год. оваа корисничка компанија на разни локации во Република Македонија има поставено 230 базни станици и друг вид на антенски системи. Со тоа покриеноста на територијата со сигнал на Космофон е 90,82% а покриеноста на населението е 99,08%. Во поглед на понатамошниот развој на ова мрежа, Космофон АД има планови за зголемување на бројот на локациите во урбани и рурални средини.

Радио дифузен систем

ЈП "Македонска радиодифузија" - Скопје е основана за развој, проектирање, изградба и одржување на радиодифузниот систем во Македонија. За таа цел таа има изградено ТВ/УКБ радиодифузни објекти на локации низ целата држава. До 2004 година изградени се вкупно 125 објекти на разни локации во 36 општини низ Република Македонија што преставува 52% од вкупниот број на ТВ/УКТ радиодифузни објекти предвидени за целосно оформување на радио и телевизиската мрежа до 2020 год.

3.8. Заштита на животната средина

Концептот на заштита на животната средина утврден со Просторниот план на Република Македонија предвидува мерки за санација, ревитализација и превенција кои се одвиваат преку посебни програми и планови за заштита на водите, воздухот, почвата, шумите, биодиверзитетот, заштита од бучава, техничко-технолошки акциденти, управување со цврстиот отпад и др.

Воздух

Од почетокот на 1950-тите години емисијата на загадувачки супстанции во воздухот од загадувачи интензивно се зголеми како резултат на брзиот индустриски раст и зголемување на патниот сообраќај. Природните извори на аерозагадување какви што се вулканските ерупции, шумските пожари и ерозијата се помалку од 2% од вкупните емисии предизвикани од човечките активности.

Во денешно време воздухот кој го дишеме е се почесто загаден. Ова влијае врз здравјето на луѓето и врз деградацијата на животната средина.

Мониторингот на квалитетот на воздухот претставува суштинска задача во рамките на управувањето со животната средина и средство кое се употребува за да се подобри квалитетот на воздухот и животната средина.

Резултатите од мониторингот треба да бидат основа за идните одлуки во однос на подготвување на планови и превземање на конкретни акции, како и да се искористат за информирање на јавноста.

Мониторингот, во тој смисол, секогаш ќе биде средство, а никогаш цел сама за себе.

Во септември 2004 година е усвоен новиот Закон за квалитет на амбиентниот воздух.

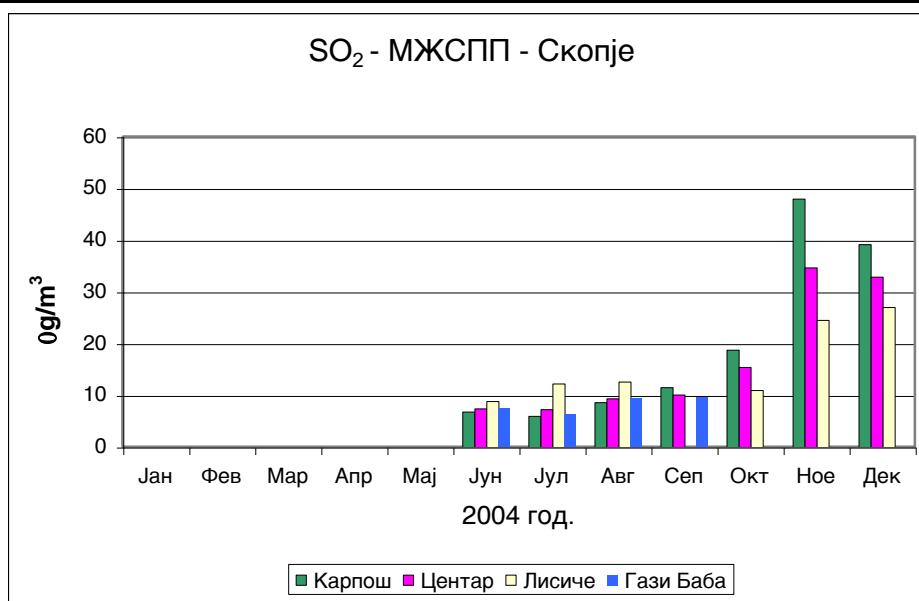
Бидејќи сèуште нема донесено подзаконски акти за гранични вредности према ЕУ директивите, за споредување на податоците се користи член 4 од стариот Закон за заштита на воздухот од загадување сл.весник 20/74, така да сите податоците кои се добиваат се споредуваат со МДК, а за оние концентрации на загадувачки супстанции за кои според Законот нема МДК, се користат Директивите на ЕУ.

Загадувачки супстанции	Максимално дозволени концентрации	
	Поединечна	Среднодневна
Сулфур диоксид - SO ₂	500 µg/m ³	150 µg/m ³
Чад	150 µg/m ³	50 µg/m ³
Азотен двооксид - NO ₂	85 µg/m ³	85 µg/m ³
Суспендирани честички во воздухот - SPM (ЕУ директива 80/779/ЕЕС)		120 µg/m ³
Озон - O ₃ (ЕУ директива 92/72/ЕЕС)		110 µg/m ³
Јаглен моноксид - CO	3 mg/m ³	1 mg/m ³
Инертен прав		300 mg/m ³
Олово		0.0007 mg/m ³

Во склоп со процесот на хармонизација на нашите закони со европската регулатива, во Министерството се подготви новиот Закон за квалитет на воздух кој заедно со уште неколку клучни закони од областа на животната средина се во законска процедура за усвојување. Исто така подготвена е и Уредбата за гранични вредности на загадувачки супстанции во воздухот и прагови на алармирање, која е во скоп со ЕУ директивите и наскоро треба да влезе во законска процедура.

Во табелата што следи прикажани се средномесечните концентрации на SO₂ изразени во µg/m³ добиени од автоматските мониторинг станици за квалитет на воздухот во Скопје, Кичево, Кочани, Куманово, Велес, Битола, Тетово и Лазарополе.

SO ₂ µg/m ³	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Карпош						6,98	6,15	8,794	11,681	18,937	48,172	39,343
Центар						7,584	7,442	9,537	10,281	15,601	34,839	33,056
Лисиче						8,997	12,388	12,754		11,131	24,702	27,179
Гази Баба						7,51	6,329	9,298	9,557			
Кичево	16,211	16,635	12,68	17,69	32,99	3,584	2,15	5,709	5,041	3,888	10,39	16,916
Кочани	9,079	10,754	12,181	5,241	5,113	4,036	11,412	9,347	8,133	7,42	9,205	11,816
Куманово	37,29	33,539	32,15	14,02	8,695	6,476			14,33	14,91	21,211	20,696
Велес 1					29,5	8,824	11,643				9,101	16,115
Велес 2					11,79	55,81	36,996	57,41	63,4	19,39	26,29	
Битола 1					19,51	16,02	17,522	19,69	22,65	26,7	42,004	32,434
Битола 2					9,482	8,436	5,595	5,953	6,151	6,817	8,77	7,681
Тетово					30,33	8,12	7,002	13,3	8,074	16,13	21,433	29,487
Лазарополе						5,13	9,994	6,619	6,911	5,583	15,157	8,567

На графикот погоре се прикажани средномесечните концентрации на SO₂ изразени во µg/m³ добиени од автоматските мониторинг станици за квалитет на воздух во Скопје.

Вода

Република Македонија спаѓа во групата земји кои немаат доволно количество водни ресурси, а нивниот недостаток особено се чувствува во одредени периоди од годината. Проблемот кој е споменат како глобален претставува главна карактеристика на водните ресурси и во Република Македонија: нерамномерната распределба во време, простор и квалитет. Така, најголемите водни ресурси се распоредени во западните делови на земјата, додека источниот дел се соочува со постојан недостаток на вода, како количество воопшто и количество на соодветен квалитет на постојните ресурси за да се користат за снабдување со вода за пиење и наводнување. Недостатокот на вода во определени периоди од годината, особено во летните месеци, е присутен на целата територија на земјата.

Состојбата на квалитетот на водите во Република Македонија укажува на веќе нарушена природна рамнотежа во водотеците, како последица од загадувањето на реките со органски материи, тешки метали и одредени посебни загадувачи (пестициди, токсични и органски соединенија). Загадувањето е особено големо низводно од градовите, како резултат на испуштањето на непречистени комунални и индустриски отпадни води. Нивото на загаденост на делниците на водотеците кои минуваат низ помалку населени подрачја е нешто пониско.

Сето тоа наметнува потреба од редовно следење на квалитетот и квантитетот на водотеците во Република Македонија.

Согласно постојната законска регулатива:

- Според чл. 8 од **Законот за заштита и унапредување на животната средина** ("Сл. весник на РМ" бр. 51/00) Македонскиот информативен центар за животна средина се грижи во обезбедување и воспоставување на базата на податоци за состојбата и квалитетот на медиумите на животната средина;
- Условите и начинот на употреба и користење на водите, заштита на водите од исцрпување и загадување се регулира со **Закон за водите** ("Сл. весник на РМ" бр. 4/98);
- Со **Уредбата за класификација на водите** ("Сл. весник на РМ" бр. 18/99) се врши класификација на површинските води (водотеци, езера и акумулации) и според намената и степенот на чистота се распоредуваат во 5 класи;
- Со **Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води** ("Сл. весник на РМ" бр. 18/99) природните и вештачките водотеци, делниците на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води се делат на 5 категории;
- **ISO стандарди** - се користат при обработка на податоци за квалитет на отпадна вода од Алкалоид.

Отпад

Секоја материја или предмет што човекот ги отфрла, има намера да ги отфрли или од него според закон се бара да ги отфрли, претставува **отпад**.

Отпадот се создава при екстракција на суровини, во процесот на преработка на суровините до полупроизводи или готови производи, при употреба на готовите производи или при било која друга активност на човекот.

Отпадот потекнува од рудниците и каменоломите, индустријата (фармацевтски компании, произведувачи на текстил, прехранбени комбинати итн.), производството на енергија, градежните зафати, земјоделските активности, медицинските установи (болници, амбуланти, лаборатории итн.), комерцијалните објекти (продавници, ресторани, хотели итн.) и од домаќинствата.

Во текот на изминатите неколку години, анализите на постоечкото законодавство во областа на отпадот, дефинирано со:

- Законот за отпад („Сл. Весник на РМ" бр. 37/98),
- Законот за комунални дејности („Сл. Весник на РМ" бр. 45/97, 23/99, 45/02, 16/04),

- Законот за одржување на јавната чистота, собирање и транспортирање на комунален цврст и технолошки отпад („Сл. Весник на РМ" бр. 37/98),
- Законот за заштита и унапредување на животната средина и природата („Службен весник на РМ" бр. 69/96, 13/99, 41/00, 96/00, 45/02)

покажаа низа слабости.

Отсуството на современ пристап при управувањето со отпадот, недостигот од прецизно дефинирани приоритети и хиерархија во управувањето со отпадот, несоодветната институционална поставеност која водеше до институционални преклопувања и судир на надлежностите помеѓу надлежните органи, како и непостоењето на подзаконски акти, во голема мера го направија постоечкото законодавство неспроведливо во пракса.

Од овие причини, во рамките на Проектот „Зајакнување на капацитетот на Министерството за животна средина и просторно планирање" во 2004 год. беше поставена новата законска рамка за регулирање на прашањата од областа на отпадот со изготвување на **Законот за управување со отпад** („Службен весник на РМ" бр. 68/04).

Главна карактеристика на Законот за управување со отпадот е целосната усогласеност со директивите на Европската Унија, земајќи ги предвид локалните прилики во РМ, со што се обезбедува современ пристап во управувањето со отпадот, согласно европските барања и стандарди.

Со донесување на подзаконските акти, националното законодавство во управувањето со отпадот ќе биде комплетирано и структурирано во согласност со законодавството на ЕУ.

Мониторингот или континуираното следење на управувањето со отпадот е основен предуслов за формирање релевантна база на податоци за состојбата со отпадот.

Законот за управување со отпад предвидува воспоставување на државна мрежа за мониторинг на отпадот, чии што цели се: обезбедување податоци за управувањето со отпадот и влијанијата на отпадот врз животната средина, откривање на негативните процеси и практики, предвидување на развојот, оценка на ефикасноста на преземените мерки за заштита и информирање на надлежните органи за секоја промена на состојбата, како и на креаторите на политики и јавноста.

Во рамките на Проектот „Зајакнување на капацитетот на Министерството за животна средина и просторно планирање" (2002-2004 год.) беше изготвена Стратегија за мониторинг на отпадот како составен дел од Стратегијата на мониторинг животната средина. Стратегијата ги дефинира задачите и одговорностите при вршење на мониторингот на отпадот и дава насоки за воспоставување на системот за континуирано собирање на податоци за состојбата со отпадот.

Бучава

Бучавата како една од негативните последици врз животната средина е проблем кој е распространет во целиот свет и се јавува како резултат на

технолошкиот развој. Најчесто е предизвикана од сообраќајните средства и машини кои се користат во производните процеси.

Согласно Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Р. Македонија и Европската Унија, Националната програма за приближување на националното законодавство кон европското законодавство и препораките од Извештајот за ревизија на состојбите во животната средина (ЕПР), Владата на Република Македонија во својата програма за работа донесе обврска за донесување на Закон за заштита од бучавата и соодветни подзаконски акти. Ова е една од обврските со која треба да се овозможи хармонизација на легислативата на Р. Македонија со легислативата на ЕУ. Министерството ја изготви првата нацрт Верзија на новиот Закон за животна средина кој е во целост усогласен со легислативата на ЕУ и претставува основа за донесување на подзаконска регулатива за бучава.

Овластени институции кои во моментот вршат мерење на нивоа на бучава во Р. Македонија се:

- Централна лабораторија за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање, која врши само инцидентни мерења најчесто на барање на правни или физички лица.
- Републички завод за здравствена заштита при Министерството за здравство. Заводите за здравствена заштита во Скопје и Битола вршат проценка на штетното влијание на комуналната бучава над експонираното население.

Мерењата кои се вршени од страна на овластените институции наменети се за да може да се обезбеди непречено:

- Прибирање на податоци
- Систематизација на податоците
- Обработка на податоците
- Воспоставување на база на податоци, со можност за нивно користење
- Определување на таканаречени "црни точки"

Проблематиката во однос на штетната бучава која се емитира во животната средина во Република Македонија е регулирана со следната законска регулатива:

- Законот за спречување на штетната бучава ("Сл. Весник на СРМ" 21/84)

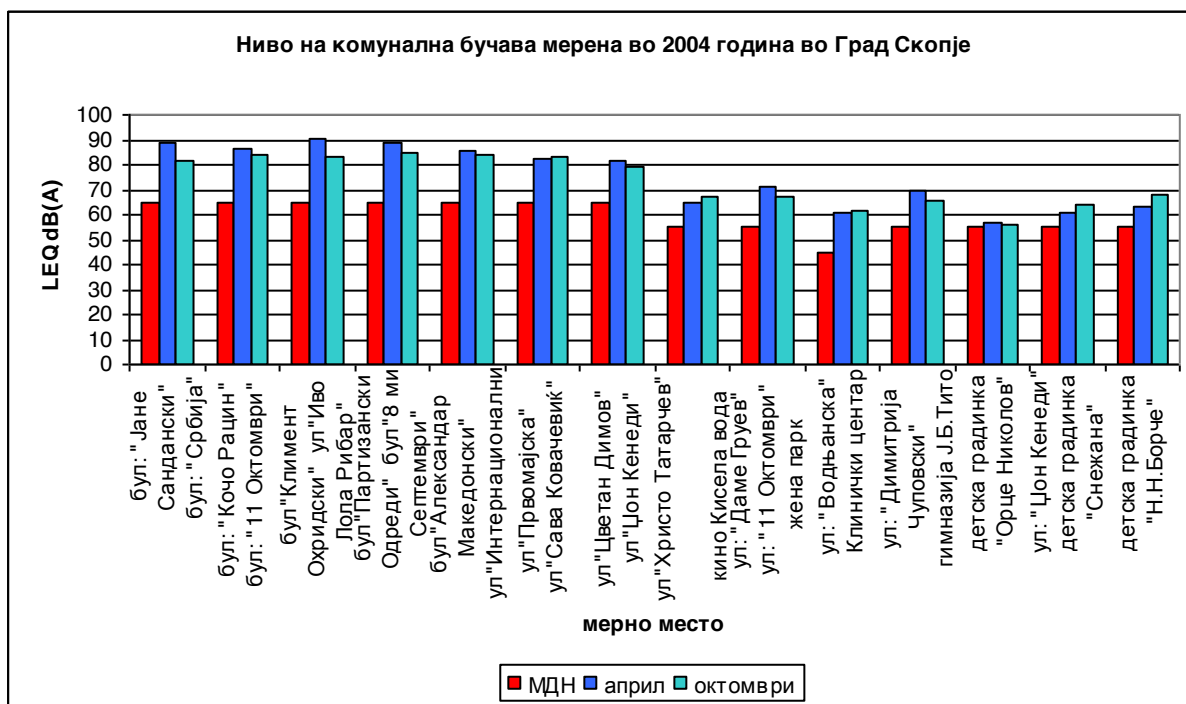
Овој Закон е донесен во 1984 година, не е доволно оперативен и применлив бидејќи не е во согласност со постојната регулатива на ЕУ.

Врз основа на овој Закон досега не се донесени подзаконски акти за регулирање на штетната бучава во зависност од различните извори на бучава како што се моторни возила, авиони, железнички сообраќај, градежни машини, апарати за домаќинство и други извори на бучава.

- Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава ("Сл. Весник на РМ" 64/93)

Оваа Одлука е донесена врз основа на Законот за прекршоците на јавниот ред и мир ("Сл. Весник на СРМ" 25/72, 29/83, 34/83, 51/88, 19/90 и "Сл. Весник на РМ" 26/93).

- Наредба за задолжително атестирање (хомологација) на моторни возила со најмалку четири тркала во поглед на бучава ("Сл. Весник на РМ" 16/97)

Врз основа на податоците добиени од извештајните единици и други извори, може да се согледаат реализираните активности во доменот на заштитата:

- *Општина Берово*: изградба на резервоар со филтер станица;
- *Општина Белчиште*: се гради фекална канализација со пречистителна станица, во тек е и реализација на пилот проект-Изградба на пилот санитарна депонија за цврст санитарен отпад и негов третман;
- *Општина Блаце*: изготвен проект за уредување на коритото на река Блатешница;
- *Општина Велес*: во изминатата година од областа за заштита на животната средина ја има реализирано: Изградба на колектор за пречистителна станица преку КАРДС Програма, с. Мамутчево, с. Кумарово, с. Сујаклари, с. Отовица, до испустот во езеро Младост. Изградба на парк кај железен мост. ЈНУ Земјоделски има изработено два проекта за заштита на животната средина во општината, и тоа: Моност за фиторемедијација на почвите во Велес и неговата околина и Влијание на биостимулатор врз степенот на контаминација со тешки метали кај градинарските култури одгледани на површини во околина на Велес;

- *Општина Вевчани*: изградено станица за механичко пречистување на отпадни води, како и комплетна техничка документација за времена депонија и нејзино реализирање;
- *Општина Госпивар*: изградба во тек на пречистителна станица за пиење на вода со филтер станица и систем за пречистување на отпадните води;
- *Општина Гевгелија*: во тек е изградба на пречистителна станица, изработена е физибилити студија за регионална санитарна депонија;
- *Општина Делчево*: собирање на отпадно фекални води во населбата Звегорска река; изготвена е документација за изградба на фабрика за преработка на комунален цврст одпад; во изградба е канализациска мрежа со пречистителна станица и јама за изумрени животни; ДПТУ Фридер ДОО, има изградено пречистителна станица за отпадни води за погонот за млечни производи ФРИДЕР;
- *Општина Кавадарци*: прифаќање на поројни води од локалитетот Домовица и нивно спроведување до реката Луда Мара-втор крак;
- *Општина Карбинци*: во тек е изградба на канализациска мрежа со пречистителна станица за с. Таринци и Карбинци, изработени се главни проекти за пречистување на отпадни води од домаќинствата во населените места кои гравитираат кон река Брегалница и проект за централна депонија за комунален цврст одпад во Карбинци;
- *Општина Крива Паланка*: изградба на пречистителна станица во манастирскиот комплекс Св. Јоаким Осоговски, во тек. Реализација на проект Снадбување со вода од Станечка река; изработени проекти за прочистителни станици за Спортско - рекреативниот центар, за отпадни води од градот Крива Паланка и село Конопница. Направена е санација на комуналната депонија. Изработени се: комплет Техничка документација за градска гасификациона мрежа за Крива Паланка; проект за обнова и доградба на хидрантска мрежа во градот; техничка документација и изведба на рибни патеки и проодност на рибите во Дурачка и Крива река;
- *Општина Кочани*: уредување на градската депонија во Тупаноец, Бели Кочани; хортикултурно уредување на споменикот на слободата; проект- студија Еколошка санација и енергетска рационализација на геотермалниот систем во Кочани;
- *Општина Кондово*: има изградено пречистителни станици за отпадни води во Радушја-Рашче;
- *Општина Кисела Вода*: чистење и уредување на просторот околу спортскиот центар Дупки;

- *Општина Коноштии*: МЗ Бохула: изработен е Проект за изградба на мал систем за наводнување во с.Бохула и пречистителна станица за вода за пиење и изградба на филтер станица;
- *Општина Крайово*: се вршат активности за поврзување на двата филтра и поврзување со постојната водоводна мрежа, изградба на коагулат (таложник) и резервоар на вода. Во фаза на реализација се проектите за регулација на Кратовска река, развој на одржливо земјоделие и производство на здрава храна, пошумување и биотехнологиите. Едукација на фармерите за заштита на земјоделските култури и намалување на пестициди;
- *Општина Лозово*: Изработена техничка документација за пречистителна станица за отпадни води;
- *Општина Жуја*: собирање на отпадни фекални води;
- *Општина Зелениково*: изработен проект за пречистителна станица во Зелениково;
- *Општина Миравци*: Има изработено комплетна документација за дооформување на канализациската мрежа со пречистителна станица во Миравци; се вршат подготовки за реализација на овој проект;
- *Општина Охрид*: чистење и одржување на Охридското езеро, одстранување на градежен шут од плажите на Охридско езеро;
- *Општина Прилеп*: чистење на отпад од Дабнички канал и од река Ореоечка; пречистителна станица има во самиот технолошки процес на фирмата Еурокомполит-галванација, а во тек е и изведба на филтри во оџаците на истата фирма за прочистување на воздухот;
- *Општина Радовиш*: во тек е изградба на фекален колектор-Радовишка река; изготвена е документација за пречистителна станица на Чачкова Река. Има уредена депонија и изработена физибилити студија за управување со цврст отпад;
- *Општина Ресен*: има изградено колекторски систем Јанковец-Ресен-Сирхан, пречистителни станици за отпадни води на Езерани и во туристичките населби Крани и Отешево; санирање на делот на брегот на Преспанско езеро; има уредена депонија за цврст отпад; изготвен е проектот Преспа-парк;
- *Општина Росман*: оградување на санитарна општинска депонија Тенекиџица;
- *Општина Стар Дојран*: чистење и уредување на крајбрежниот појас на Дојранско езеро;
- *Општина Тетово*: изработен главен проект за пречистителна станица за отпадни води во Тетекс АД Тетово; Здружение на

граѓани "Албатроси" од Тетово: Проект -Пошумување на Попова Шапка; Здружение на граѓани - Центар за развој на малото стопанство и екологија ИДЕАЛ - Тетово: Проект: Мотивација и едукација на граѓаните за еколошко зачувување и пошумување; Проект: Уредување на речно корито во с. Шипковица - од Еколошко друштво ЈЕТА;

- *Општина Чучер Сандево: Мирковци* - Одржливо управување со цврст отпад во Мирковци;
- *Општина Штип*: во изминатата година ги има превземено следниве активности за реализирање на ПП на Македонија: Подобрување на филтер станицата и пумпни станици на локалитетот Фортуна, Подобрување на извори и резервоари, чистење и санирање и уредување на депонија во месноста Крст, изградба на нова депонија во месноста Трештена скала и е отпочнато со депонирање на сметот од градот со што е решено загадувањето на населбите Железничка, Пребег и Ново Село.

Во анализираниот период, реализирани се и следниве проекти од областа на заштита на животната средина во рамките на активностите на НВО, други здруженија и институции во општините:

- "Немаме резервна планета" - од Здружение на граѓани од Битола.
- Уредување на речно корито во с. Шипковица - од Еколошко друштво ЈЕТА.
- ЈЗО Клинички Центар Скопје - Студија за "Елиминирање на загадувањето на кругот на медицинскиот центар од штетна емисија на продукти на согорување".
- МЗ с. Доброште, расчистување на терен од дива депонија.
- Регионален центар за развој на Малешевијата, Проект "Почетна полска инфраструктура".

3.9. Заштита на природното наследство

Во Република Македонија, заштитата на природното наследство се заснова непосредно на Уставот на Република Македонија, на Законот за заштита на природата (Сл.весник бр.67/04), Законот за животната средина (Сл.весник бр.53/05) и на законите и другите прописи што ја регулираат заштитата на природното наследство.

Законот за заштита на природата е основен закон во остварувањето на дејноста заштита на природата преку заштита на биолошка и пределска разновидност и заштита на природно наследство.

Во овој Закон се дефинирани поимите: биолошка разновидност, пределска разновидност, предел и природно наследство. Определено е што тие претставуваат, целта на заштитата, правата и должностите на имателите на заштитени подрачја, регистрирање и јавно одбележување на природното наследство, организација и заштита на биолошка разновидност, заштитени подрачја, заштита на пределот, минерали и фосили, евиденција на природното

наследство, стручните звања во областа на заштитата на природното наследство и казнените одредби.

Природното наследство се става под заштита според одредбите на законот, без оглед на тоа дали се општествена сопственост или сопственост на граѓани, здруженија на граѓани, општествено-политички организации и граѓанско-правни лица и дали се регистрирани.

Според степенот на досегашната истраженост и стручно-научните сознанија, во Експертскиот елаборатот за заштита на природното наследство, изготвен за потребите на Просторниот план на Република Македонија, се регистрирани 265 локалитети кои според своите карактеристики и природни вредности ќе се стават под соодветен режим на заштита.

Преку различни степени на заштита до 2020 год. ќе бидат заштитени следните категории на објекти: 5 национални паркови (со вкупна површина од 188.196 ха), 8 строги природни резервати (13.682 ха), 38 научно-истражувачки природни резервати (11.836 ха), 6 предели со посебни природни карактеристики (13.966 ха), 1 карактеристичен пејзаж (200 ха), 26 посебни природни резервати (5.155 ха), 14 одделни растителни и животински видови (2645 ха) и 167 споменици на природата (62.886 ха).

Вкупната површина која ја сочинуваат споменатите подрачја и објекти изнесува 298.566 ха. или 11,6% од територијата на Републиката или зголемување за 4,4% во однос на сегашната состојба.

Од утврдените простори и објекти за заштита, посебна предност се дава на националните паркови, особено на предложените за прогласување, Шар Планина и Јакупица, со оглед на специфичноста на природните вредности и значењето што тие го имаат за регионите во кои се наоѓаат. Вкупната површина под национални паркови во 2020 год. ќе изнесува 188.196 ха, односно зголемување од сегашните 108.338 ха за 79.858 ха нови површини.

Категоризацијата на природното богатство во Просторниот план на Република Македонија е според стариот закон за заштита на природните реткости (Сл. весник на СРМ бр. 41/73):

Природниџе резервати (строги природни резервати, научно-истражувачки природни резервати, предели со посебни природни карактеристики, карактеристични пејзажи и посебни природни резервати) се категорија на природни објекти кои по своето значење и површина се од посебен интерес во заштитата на одредени природни појави, процеси и објекти. За заштита се предложени вкупно 106 локалитети од кои се заштитени 30 објекти, а само два се прогласени како строги природни резервати (Езерани на површина од 2080 ха и Тиквешко Езеро на површина од 10.000 ха).

Споменициџе на природата претставуваат најбројна група со вкупно 163 објекти кои ќе бидат ставени под заштита до 2020 год. Меѓу нив се разликуваат неколку подгрупи на споменици, и тоа: геолошко-палеонтолошки или минералошко-петрографски, геоморфолошки, хидролошки, ботанички, дендролошки и зоолоки. Досега се заштитени 44 објекти како споменици на природата. Тие се распространети низ целата територија на Републиката.

Посебно внимание при заштитата на природните рекости треба да се обрне на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегне или да се надминат судирите и колизиите со

инкотабилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- оптимална заштита на производните природни потенцијали и унапредување на природните блага;
- зачувување на доминантните карактеристики на постојната состојба;
- рационална изградба на инфраструктурата;
- концентрација и ограничување на изградбата;
- оптимална изградба на рекреативната инфраструктура;
- правилен избор на соодветна локација.

Посебна задача во наредниот период претставува продолжувањето на инвентаризацијата и проучувањето на заштитените и загрозените видови флора и фауна во рамките на трајниот програм на заштита на генофондот и работата на Црвената книга на Македонија. Во планираниот развој на информативниот систем на Републиката, се предлага да се вклучи и информативниот систем за заштита на природата.

Плански постојавки за заштитата на природните реткостии предложени во Просторниот план на Република Македонија:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти прогласени и предложени за прогласување како природно наследство;
- Забрана за вршење на стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или просторениот план за подрачје со специјална намена;
- Во подрачјата и зоните со строга заштита дозволени се само научно-истражувачки активности;
- Во просторите со карактер на природно наследство дозволено е користење на растителни и животински видови само во санитарно-здравствени цели;
- На подрачјата кои се предложени за заштита како природно наследство, изградбата и уредувањето до прогласувањето на истите мора да се врши согласно претходно направената валоризација на природните вредности и влијанијата врз животната средина;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето за заштита на пограничните простори со природни вредности (паркови и резервати).

Евиденцирани промени во просторот на Република Македонија од донесување на Просторниот план до крајот на декември 2004 год.

По основ на новиот Закон за заштита на природата (Сл. весник на Република Македонија бр.67/04) во чл.66 направена е нова категоризација на заштитени подрачја:

- *Строг природен резервај*, подрачје кое поради своите значајни или карактеристични екосистеми, геолошки или физичко-географски карактеристики или видови, како и изворно сочувана дивина, стекнува статус на природно наследство, првенствено заради спроведување на научни истражувања или мониторинг на заштита.
- *Национален парк*, пространо претежно неизменето подрачје на копно или вода со особени повеќекратни природни вредности, кое опфаќа еден или повеќе сочувани или незначително изменети екосистеми, а првенствено е наменет за зачувување на изворното, природно и духовно богатство. Тој има научна-истражувачка, воспитно-образовна и туристичко-рекреативна намена.
- *Споменик на природата* е дел од природата со една или повеќе природни карактеристики и специфични загрозени или ретки обележја, својства или форми и има посебна научна, културна, воспитно-образовна, духовна, естетска или туристичка вредност и функција.
- *Парк на природата*, подрачје кое поседува еден или повеќе изворни, ретки и карактеристични компоненти на природата (растителни, габни и животински видови и заедници, рељефни форми, хидролошки вредности и др.).
- *Заштитен предел* е подрачје каде што интеракцијата на луѓето со природата во текот на времето создала предел со особени карактеристики и естетско, еколошко, културно-историско или етнографско значење, карактеристични само за тоа подрачје, кое притоа поседува значително висока биолошка разновидност.
- *Повеќенаменско подрачје* е подрачје кое се распространува на релативно голема територија на копно или вода, кое е богато со води, шуми или ливади и може да биде искористено за лов, риболов или туризам, или за размножување на диви животни.

Согласно чл. 187 од новиот Закон за заштита на природата потребно е да се изработи нова Ревалоризација на заштитените подрачја и да се изработат нови акти за прогласување.

Промените во просторот од аспект на природното наследство добиени од извештајните единици се презентирани согласно стариот Закон за природни реткости кој беше важечки во анализираниот период:

Нови предложени природни резерваји:

- *Оштина Демир Каџија*: природен резерват (на флора и фауна) како природна реткост во локалитетот Дошница, во с. Конопиште (предлог за заштита).

Природни резерваии кои го иромениле стиаиусои од иредлог за заиииша во заииишен ирироден резерваи:

- *Оишиина Ранковце:* Плоче-Литотелми, заштитен природен резерват со цел заштита на реликтен вид на вилинско ракче (*Tanymalis stagnalis*), којшто претставува единствена балканска популација од овој вид. Според Европската црвена листа на инвертебратни претставители за слатководни екосистеми, видот е сместен во категоријата на загрозени видови.
- *Оишиина Прилеј:* заштитен природен резерват Локви - с. Големо Коњари, заради заштита на ендемичен вид на вилинско ракче (*Chirocephalus relagonicus*) кое според Европската црвена листа на инвертебратни претставители за слатководни екосистеми е вклучено во категоријата на загрозени видови. Се среќаваат и други ретки видови: *Imnadia ueyetta*, *Tanimastix motasi* и др.

Природни реикосии кои го имаат сменето стиаиусои од иредлог за заиииша во заииишена ириродна реикоси:

- *Оишиина Коноишиие:* заштитена природна реткост, флористички локалитет "Мајдан" како споменик на природата кај с. Мајдан, Кожуф, на кој се развиваат ендемичните растенија алшарска темјанушка (*Viola alchariensis* Beck.) и арсенска темјанушка (*Viola arsenika* Beck.).
- *Оишиина Негоиино:* заштитена природна реткост, флористички локалитет "Орлово Брдо" како споменик на природата заради значајното флористичко богатство со ендемични и ретки растенија.

3.10. Заштита на културно-историското наследство

Со планирањето на заштитата на недвижното културно наследство во просторните и урбанистичките планови се утврдува долгорочната политика на просторниот развој на државата и локалната самоуправа во оваа област.

Според службената евиденција, која се води во републичката организација надлежна за заштита на културното наследство и нејзините подрачни единици, во Република Македонија се регистрирани и евидентирани 11.200 недвижни споменици на културата.

Со Законот за просторно и урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 51/05), во урбанистичките планови се утврдуваат плански мерки за заштита на градителското наследство.

Режимот на заштита на недвижното културно наследство, произлегува од одредбите на Законот за заштита на културното наследство, (Сл.весник на РМ бр. 20/04), според кои надлежниот државен орган или организација со решение за утврдување својство споменик на културата пропишува режим и мерки за заштита.

*Плански и осигавки за заштитата културно наследство предложени во
Просторниот план на Република Македонија*

Планирањето на организацијата, уредувањето и користењето на просторот и изградбата на градовите и населените места и другите простори предвидени за станбена и друга комплексна изградба, што е основната функција на просторните и урбанистичките планови, треба да содржи просторен аспект на заштитата на недвижното културно наследство, во активна, позитивна и афирмативна смисла.

Тоа значи дека недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање градителска целина или поединечен објект, како заедничко културно богатство на светот, во просторните и урбанистичките планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обlikовни и естетски вредности.

Тоа значи обврската информационо-документациската основа на планот да содржи анализа и документација за постојната состојба и валоризација на недвижното културно наследство во рамките на планерскиот опфат, што претставува основа за неговата класификација, категоризација и утврдување на режимот на заштита.

Документацијата за недвижното културно наследство содржи особено:

- инвентаризација на недвижните културни добра;
- класификација на културното наследство;
- категоризација на културното наследство;
- состојба со загрозеност и причините за загрозеноста на културните добра;
- насоки за утврдување на режимот на заштита, со посебни услови во согласност со Конвенцијата за заштита на културните добра во случај на вооружен судир;
- насоки за плански третман и мерки за заштита на културните добра.

Податоците за состојбите, инвентаризацијата со класификацијата, валоризацијата со категоризацијата и насоките за режимот на заштитата на недвижното културно наследство, ги обезбедуваат надлежните стручни организации за заштита, во согласност со критериумите за вреднување утврдени со пропис, а доколку тие не се пропишани, врз основа на општоприфатените научни критериуми (научна валоризација).

Документацијата на недвижното културно наследство содржи особено и: општествено-економски и културно-историски услови за развојот на подрачјето за кое се изработува планот; попис на културните добра, во кој посебно се наведува утврдената категоризација и режимот на заштита на прогласените и предложените за прогласување културни добра (спомениците на културата); загрозеност и причини за загрозеност на културните добра.

Концептот на организација на просторната или урбаната агломерација, содржана во нацртот и предлогот на просторниот или урбанистичкиот план, од аспект на заштита на недвижното културно наследство треба да определи и утврди:

- зони за заштита на културни предели, споменични целини и поединечни споменици, со диференциран режим на заштита;

- контактни зони (критичен периметар) за поединечни споменици, со кои се утврдува односот помеѓу старото и новото, со специфични услови за градба во одделни подзони;
- вградување на режимот за заштита, значаен за просторното планирање, уредување и користење на просторот според соодветна заштитно-конзерваторска основа за културно наследство
- усогласување на јавниот интерес за заштита на културното наследство и за одржливиот економски и социјален развој.
- предлог за ревитализација на најзначајните споменички целини и споменички објекти, со предлози за нивното наменско користење и вклопување во просторната организација;
- резервирани зони за идни археолошки истражувања.
- Во просторниот и урбанистичкиот план, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат: плански мерки за нивната заштита, како и насоки за определување на режимот на заштита на одделни културни добра и нивните целини.

Евиденцирани промени во просторниот план на Републиката од донесување на Просторниот план до крајот на декември 2004 год.

Промените настанати во анализираниот период, главно се однесуваат на дополнување на Инвентарот на регистрираните недвижни споменици на културата по општини и видови.

Според податоците на ИНДОК центарот и НУ-Републички завод за заштита на спомениците на културата-Скопје (имињата на институциите се според стариот Закон за заштита на спомениците на културата, Сл. весник на РМ бр. 51/05), во анализираниот период се прогласени 96 нови споменици на културата, а 17 споменици го изгубиле својството споменик на културата. Во фаза на изготвување на елаборати за валоризација се наоѓаат две урбани целини: Стара чаршија во Кичево и Стара чаршија во Крушево.

Податоците од горе наведените институции како и оние добиени од годишните извештаи за спроведување на Просторниот план на Република Македонија се презентирани по општини:

Добивање на својство споменик на културата:

- *Општина Берово*
 1. Куќа на ул. М. Тито бр.127
- *Општина Биџола*
 1. Куќа на ул. Стеријо Георгиев бр.40;
 2. Куќа на Драгица, Мирка и Јанакиевски Живко и Владимир;
 3. Куќа на бул. 1-ви Мај, бр.126 и 126а;
 4. Куќа на ул. Солунска, 268;
 5. Куќа на бул. 1-ви Мај, бр.53;
 6. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.111;
 7. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.82;

8. Стопански објект-магаза, деловен објект, на ул. 27 Март и ул. Д. Радосављевиќ бр.4 ;
 9. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.99;
 10. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.97;
 11. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.84-а;
 12. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.88;
 13. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.103;
 14. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.105;
 15. Куќа на ул. Маршал Тито, бр.109;
 16. Куќа на ул. Добривое Радосављевиќ, бр.6;
 17. Станбен објект на ул. Маршал Тито, бр.67;
 18. Станбен објект на ул. Маршал Тито, бр.90;
 19. Станбен објект на ул. Маршал Тито, бр.61;
 20. Станбен објект на ул. Маршал Тито, бр.45;
 21. Станбен објект на ул.Маршал Тито бр.6;
 22. Станбен објект на ул. Рузвелтова, бр.26;
 23. Станбен објект на ул. Рузвелтова, бр.7;
 24. Станбен објект на ул. Рузвелтова, бр.24;
 25. Станбен објект на ул. С. Лумбарко, бр.3.
- *Ойшїїна Валандово*
1. Архитектонски локалитет " Стакина чешма".
- *Ойшїїна Василево*
- с. Трибичино
1. Црква Св. Петка.
- *Ойшїїна Велес*
1. Црква Св. Пантелејмон;
 2. Куќа на ул.9 Ноември бр.54.
- *Ойшїїна Вранешница*
- с. Вранешница
1. Црква Св. Илија;
 2. Црква Св. Ѓорѓи.
- *Ойшїїна Гевѓелија*
1. Амам (Турски амам);
 2. Железничка станица, ул. Борис Кидрич;
 3. Музеј Митко Зафирков, бул. Маршал Тито, бр.26;
 4. Објект (куќа) на ул. Маршал Тито, бр.170;
 5. Андреев конак на ул. Д. Влахов, бр.6;
 6. Библиотека на ул. Маршал Тито, бр.69;
 7. Камгов конак на ул. Д. Влахов, бр.5;
 8. Објект - Седиште на општината на ул. "Д.Влахов" бр.4;
 9. Вила Тина на ул.М. Тито, бр.13;
 10. Стара чаршија.
- с. Прејци
1. Архитектонски локалитет "Бистерна";

2. Архитектонски локалитет "Ветка Црква".
- *Ойшїїина Делчево*
 - с. Драмче
 1. Црква Св.Ахангел Михаил.
 - с. Селник
 1. Црква Св.Петка.
 - *Ойшїїина Демир Кайїја*
 - 1. Автоматки млин- Пиперана;
 - 2. Хидроцентрала "Дошница";
 - 3. Стопанска целина "Винарска Визба".
 - *Ойшїїина Демир Хисар*
 - с. Смилево
 1. Историска целина, *Меморијален музеј - Смилевски конгрес.*
 - *Ойшїїина Долнени*
 - с. Небрегово
 1. Спомен дом на Блаже Конески.
 - *Ойшїїина Карбинци*
 - с. Радање
 1. Махмуд Ага Цамија.
 - *Ойшїїина Кичево*
 - с. Лазаровци
 1. Црква Св. Ѓорѓи.
 - *Ойшїїина Клечовце*
 - с. Орах
 1. Црква Св.Никола / Св. Ѓорѓи.
 - с. Стрезовце
 1. Црква Св.Никола.
 - *Ойшїїина Крайово*
 1. Куќа на ул. К. Харалампиев, бр.1, стара;
 2. Куќа на ул. Јосиф Даскалов, бр.5, стара;
 3. Куќа на ул. Јосиф Даскалов, бр.56, стара;
 4. Куќа на ул. Јосиф Даскалов, бр.80, стара;
 5. Куќа - црковен имот на ул. Јосиф Даскалов, бр.61, стара;
 6. Куќа на ул. Црн Врв, бр.59, стара;
 7. Куќа на ул. Планинска, бр.17, стара;
 8. Куќа на ул. Планинска, бр.48, стара.
 9. Куќа на ул. Глигор Пазавански, бр.17, стара;
 10. Куќа на ул. Глигор Пазавански, бр.22, стара;
 11. Куќа на ул. Ѓуро Салај, бр.4, реконструирана;
 12. Ајдучка чаршија;

13. Стар Ан;
14. Црква Св. Јован Претеча.

- *Ойшїїина Крушево*
 1. Куќа на ул. Коча Миленку, бр.29;
 2. Куќа на ул. 8-ми Септември, бр.23;
 3. Куќа на ул. Нико Доага, бр.66;
 4. Куќа на ул. Благој Целев, бр.25;
 5. Куќа на ул. Коча Миленку, бр.29;
 6. Куќа на ул. Коча Миленку бр. 15;
 7. Куќа на ул. Мише Ефтим бр.20;
 8. Куќа на ул. Коча Миленку бр. 22.

с. Белушино

 1. Црква Св. Никола.

- *Ойшїїина Куманово*
 1. Татар Синан Бег Џамија.

- *Ойшїїина Лозово*

с. Ѓузумелци

 1. Црква Св. Ѓорѓи.

- *Ойшїїина Македонски Брод*

с. Ореовец

 1. Црква Св. Архангел Гаврил

с. Требино

 1. Црква Св.Богородица;
 2. Црква Св. Димитрија.

- *Ойшїїина Миравци*

с. Смоквица

 1. Црква Св. Димитрие;
 2. Арх. лок. Агова чешма / Ветка Црква.

с. Миравци

 1. Арх. лок. Градишор / Мрамор.

- *Ойшїїина Ново Село*
 1. Стопанска целина, воденица за обработка на ориз.

- *Ойшїїина Оризари*

с. Костин дол

 1. Стопанска целина, стопански објекти и воден погон.

- *Ойшїїина Пласница*

с. Пласница

 1. Црква Св. Никола.

- *Ойшїїина Радовиш*

1. Турбе, Друштво на ликовни уметници на Радовиш.
- *Ойшїїна Ресен*
 - с. Грнчари
 1. Црква Св. Илија.
 - с. Брајчино
 1. Црква Св. Петка.
 - *Ойшїїна Росїуша*
 - с. Гари
 1. Рурална целина ГАРИ.
 - *Ойшїїна Самоков*
 - с. Бенче
 1. Црква Св. Ахангел Михаил.
 - *Ойшїїна Соїоїница*
 - с. Железнец
 1. Рурална целина с. Железнец.
 - *Ойшїїна Сїаро Нагоричане*
 - с. Челопек
 1. Црква Св. Троица.
 - с. Жегљане
 1. Црква Св. Ѓорѓија.
 - *Ойшїїна Теїово*
 - 1. Куќа на ул. Радован Цониќ бр. 44.

Губење на својство на споменик на културата:

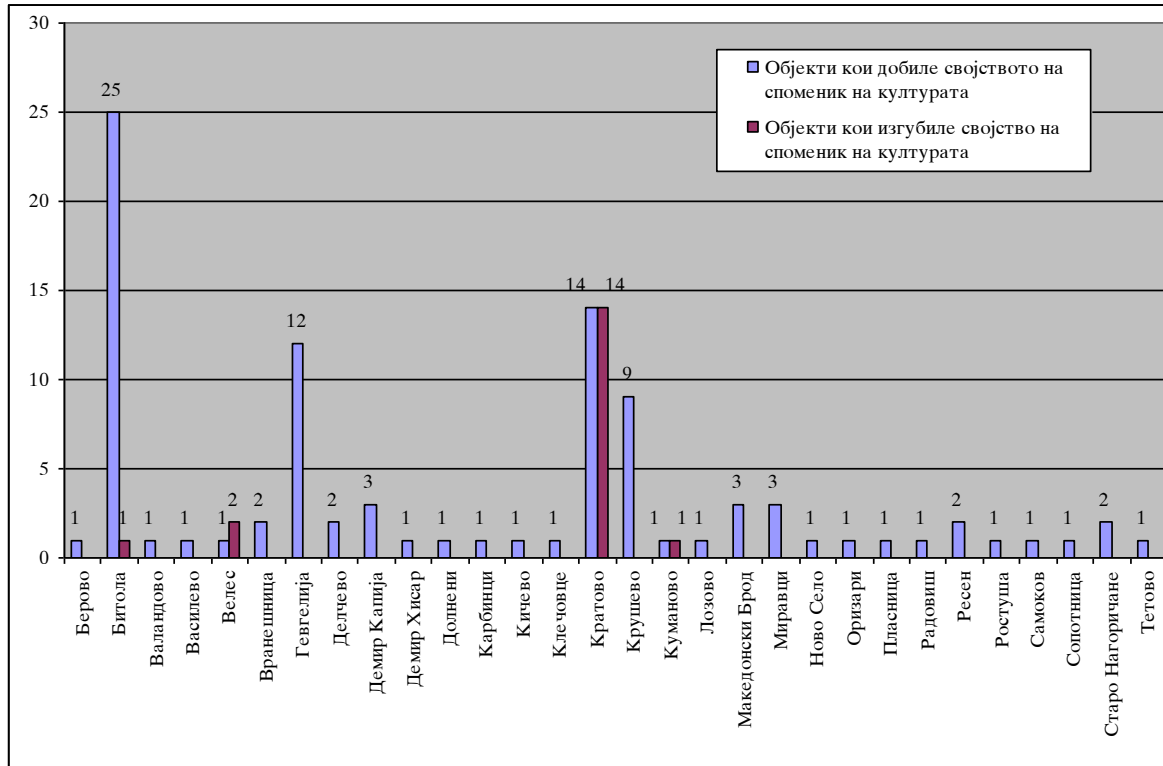
- *Ойшїїна Биїола*
 - 1. Објект на Народниот театар, ул. Маршал Тито, бришење својство на споменик на културата.
- *Ойшїїна Велес*
 - 1. Кумсал џамија (избришана).
- *Ойшїїна Країово*
 - 1. Куќа на ул. Скопје, бр. 13, нова (избришана);
 - 2. Куќа на ул. Тошо Куковски, бр. 1, срушена (избришана)
 - 3. Куќа на ул. К. Харалампиев, бр. 2, реконструирана (избришана);
 - 4. Куќа на ул. Јосиф Даскалов, бр. 64, нова(избришана);
 - 5. Куќа на ул. Планинска, бр. 6, реконструирана (избришана);
 - 6. Куќа на ул. Јосиф Даскалов, бр. 74, нова;
 - 7. Куќа на ул. Планинска, бр. 48 нова (избришана);
 - 8. Куќа на ул. Планинска, бр. 4 нова (избришана);
 - 9. Куќа на ул. Гоце Делчев, бр. 85, нова (избришана);

10. Куќа на ул. Белградска, бр. 1, нова (избришана);
11. Куќа на ул. Христијан Тодоровски Карпош, бр. 4, стара (избришана);
12. Солун Муратова џамија ул. Планинска, бр. 48, (бришана);
13. Куќа на ул. Страхил Досев бр. 2 нова (бришана);
14. Куќа на ул. Јосиф Даскалов бр 67 - нова(бришана).

– *Општина Куманово*

1. Амам - Стара бања, (избришана).

Објекти и локалитети кои добиле, односно изгубиле својство на споменик на културата

Конзерваторски работи превземени во 2004 г. за заштита на спомениците на културата

Во текот на анализираниот период превземени се конзерваторски интервенции, согласно посебна програма за ревалоризација на 100 споменици, во надлежност на Националниот конзерваторски центар. Во рамките на тие конзерваторски работи се реализирани интервенции на 23 споменици и превентивна заштита на 5 споменици на културата:

Подрачје од научен интерес:

- Археолошкиот локалитет Стоби, Градско:
 1. Via Sacra, Forum, Domus Fulonica, конзервација
 2. Базилика Extra muros, конзервација
 3. Епископска базилика, конзервација
 4. Коцкарница, конзервација
 5. Теодосијанска палата, конзервација

6. Палата на Перистерија, конзервација
7. Епископската, конзервација

Поединечни (архитектонски) споменици:

- Куќата на ул. Манчу Матак 34, Крушево, превентивна заштита;
- Куќата на ул. Партизанска 6, Крушево, превентивна заштита;
- Сарај на Нијази бег, Ресен, уредување на ентериерот и санација на покривот.

Историски и меморијални подрачја:

- Прва партизанска печатница "Гоце Делчев", с. Битуше, Ростуше, конзервација;
- Спомен костурница на паднатите борци од НОВ, Кичево, конзервација;
- Спомен костурница на паднатите борци од НОВ, Велес, конзервација
- Спомен костурница на паднатите борци од НОВ, Кочани, конзервација;
- Меморијален музеј Смилево, Смилево, Демир Хисар, во изградба.
- Меморијален центар АСНОМ, Пелинце, Старо Нагоричане, ново изграден.

Во рамките на своите програмски активности и одобрени финансиски средства од Министерство за култура, Управата за заштита на културното наследство и Националниот конзерваторски центар, редовно вршат планирани увиди и увиди по барање на сопствениците на спомениците на културата, со цел следење на состојбата на спомениците на културата и давање на стручна помош на сопствениците.

4. АНЕКС НА ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2004 ГОДИНА

Изработката на Анекс на Годишниот извештај за спроведување на Просторниот План на Република Македонија во 2004 се должи на дополнителното доставување на податоци за состојбите и промените во просторот од страна на Министерството за транспорт и врски како извештајна единица.

Дополнителните информации за состојбите и промените во просторот се однесуваат на следните области:

1. Користење на земјиште (Точка 3, потточка 3.1.)
2. Систем на населби (Точка 3, потточка 3.2.)
3. Објекти од општествен стандард (Точка 3, потточка 3.3.)
4. Водостопанска инфраструктура (Точка 3, потточка 3.5.)
5. Сообраќајна инфраструктура (Точка 3, потточка 3.6.)
6. Енергетска инфраструктура и комуникации (Точка 3, потточка 3.7.)

Во Прилогот 4 наведени се податоци за базни станици на Мобимак како бесправно изградени објекти во доменот на телекомуникациите и врските. Истите се приложуваат во Извештајот со статус на бесправно изградени објекти во 2004 година.

4.1. Прилози на Анексот

4.1.1 Прилог 1

1. Во Точката 3, потточка 3.1, Користење на земјиштето,

ТРЕБА ДА СЕ ВГРАДИ на соодветно место, податокот дека во зголемувањето на површините под шуми во Република Македонија во одредени општини со учество на страни донатори кои го гледаат значење на шумите во заштитата на животната средина од страна на германската Влада преку Проектот Социјална инфраструктура II (во следните години во континуитет и преку Програмата СИП III) се извршени одредени пошумувања. Во прилог даден е табеларен преглед на општините и површините кои во 2004 година се пошумени:

1	ОПШТИНА КУМАНОВО	Пошумување во населено место Романовце	7 ха
2	ОПШТИНА КОЧАНИ	Пошумување во м.в. "Воиновица"	15 ха
3	ОПШТИНА ВРАПЧИШТЕ	Пошумување во Конечка Планина	30 ха
4	ОПШТИНА СТАР ДОЛРАН	Пошумување во Ш.Ц.Е "Карабалија"	15 ха

2. Во Точка 3, Потточка 3.3, Објекти од општествен стандард,

Објекти на државната управа:

Општинската зграда во Цепчиште (во 2004 г.) била завршена, а **ТРЕБА ДА СЕ ДОДАДЕ:**
"во тек е изградба на нова општинска зграда Чаир (2004 г) "

Верски објекти:

Треба **ДА СЕ ДОДАДЕ:** "во тек е изградба на саборна црква "Св. Богородица" во Скопје" и џамијата во Нерези. Изготвачот треба да обезбеди податоци и за други верски објекти изградени или со отпочната градба од единиците за локална самоуправа или верските заедници.

3.5 Водостопанска инфраструктура

Аккумуляции

На страна 17 после претпоследниот пасос **ТРЕБА ДА СЕ ДОДАДЕ:**

Во завршна фаза на изградба е хидросистемот “Лисиче“ кој првенствено е наменет за водоснабдување на населението на град Велес, водоснабдување на 8 населени места кои гравитираат на системот и снабдување на индустријата со технолошка вода, како и наводнување на 4100 ха земјоделска површина. Истиот содржи:

- Каменонасипна брана со придружни објекти во чија акумулација се собираат водите на р.Тополка и Врановска
- Доводен цевковод долг 20 км.
- Филтер станица за пречистување на 300 л/сек

Браната ги има следните технички карактеристики:

- Висина на браната	66.00 м
- Кота на круна на браната	426.00 мнв
- Ширина на круната на браната	8.00 м
- Должина по круната на браната	579.60 м

Во завршна фаза на изградба е браната “Лошана” во Делчево. Истата е наменета за водоснабдување на градот Делчево И селата Трабовиште, Вирче, Град, Стамер, Габрово, Полето И Очала со вкупно број на жители од 15.000., како И наводнување на 200 га.

Браната Лошана е со следните карактеристики:

- Висина на браната	41.00 м
- Кота на круна на браната	826.00 мнв.
- Ширина на круната	6.00 м
- Должина по круната на браната	41.00м
- Кота на нормално ниво на акумулацијата	823.00 мнв
- Кота на максимално ниво на акумулацијата	823.85 мнв.”

Водоснабдување на населени места

На страна 18, пасос 6, од Годишниот Извештај **НЕ СЕ ТОЧНО** презентирани податоците за водоснабдувањето на градот Пробиштип односно за ХС Злетовица.

Со изградбата на Хидросистемот Злеовица предвидена е водоснабдување на населението на општините Штип, Лозово, Карбинци, Свети Николе, Пробиштип, Злетово и Кратово, како И населени места кои гравитираат кон системот. Со системот е предвидено и наводнување на земјоделско земјиште во тие општини

Комплетни податоци за ХС Злетовица - Браната, доводните цевководи, третманот на суровата вода како и негова реализација, изготвувачот **ТРЕБА ДА ПОБАРА** од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и од ЈПВ “Злетовица”, и истите да ги вгради во овој Извештај.

1. На стр.18, последниот пасос “Други зафати.....” треба да се **ДОПОЛНИ И УСОГЛАСИ** со податоците за реализирани системи или делови на системи за водоснабдување преку Министерството за транспорт и врски со средства од Буџетот на Република Македонија во 2004 година и тоа:

1	ОПШТИНА ПЕХЧЕВО	- За доградба на резервоар за водоснабдување на населените места Пехчево, Негрево, Чифлик, Умлена и Робово
2	ОПШТИНА БИТОЛА	- За изградба на филтер станица за водоснабдување на населено место Дихово
3	ОПШТИНА БИСТРИЦА	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Кравари
4	ОПШТИНА ГРАДСКО	- За доградба на водоснабдителен систем с. Градско
5	ОПШТИНА МАКЕДОНСКИ БРОД	- За реконструкција на постоен резервоар за водоснабдување на населено место Македонски Брод
6	ОПШТИНА САМОКОВ	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Брест
7	ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА	- За изградба на водовод за водоснабдување на дел од УЕ "Караорман" во населено место Гевгелија
8	ОПШТИНА БОГДАНЦИ	- За изградба на фекална канализација во населено место Богданци
9	ОПШТИНА ВРАПЧИШТЕ	- За изградба на водоснабдителен систем во населено место Богданци
10	ОПШТИНА РОСТУША	- За изградба на резервоар за водоснабдување на населено место Топлица
11	ОПШТИНА МАВРОВИ АНОВИ	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Скудриње
12	ОПШТИНА ЧЕГРАНЕ	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Леуново
13	ДЕБАР	- За изградба на систем за водоснабдување на населените места Чегране и Форино
14	ОПШТИНА ЦЕНТАР ЖУПА	- За изградба на водоснабдителен систем с. Цепиште и Отишани
15	ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР	- За изградба на водоводна линија на улица "Скопска" во населено место Дебар
		- За изградба на резервоар за водоснабдување на населено место Новак
		- За реконструкција на улична водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Демир Хисар

16	ОПШТИНА РОСОМАН	- За реконструкција на дистрибутивна водоводна мрежа за водоснабдување на населено место Сирково
17	ОПШТИНА КОЧАНИ	- За изградба на водоснабдителен систем с. Грдовци, с. Зрновци, с. Прибачево
19	ОПШТИНА КУМАНОВО	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Четирице
20	ОПШТИНА ЛИПКОВО	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Слупчане
21	ОПШТИНА ПРИЛЕП	- За реконструкција на водовод за водоснабдување на населено место Отља
23	ОПШТИНА ПРОБИШТИП	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Волково
24	ОПШТИНА ЗЛЕТОВО	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Кундино
25	ОПШТИНА РАДОВИШ	- За изградба на резервоар во населено место Ратавица за водоснабдување на населените места Трипатанци, Ратавица и Драч
26	ОПШТИНА КОНЧЕ	- За изградба на водовод за водоснабдување на населба Дамјан
27	ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Гарван
28	ОПШТИНА ЛОЗОВО	- За изградба на резервоар за водоснабдување на населено место Долно Гуганце
29	ОПШТИНА СТРУМИЦА	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Дурфулија
30	ОПШТИНА НОВО СЕЛО	- За изградба на резервоар "Чамл'к" за висока зона за водоснабдување на населено место Струмица
31	ОПШТИНА ВАСИЛЕВО	- За изградба на водоснабдителен систем во с. Габрово-водоводна мрежа
32	ОПШТИНА МУРТИНО	- За изградба на бунар за водоснабдување на населено место Суница
		- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Доброшинци
		- За изградба на водовод за водоснабдување на населените места Муртино и Сачево

33	ОПШТИНА ДЕЛОГОЖДИ	- За изградба резервоар за водоснабдување на населено место Делогожди
34	ОПШТИНА ШИПКОВИЦА	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Шипковица
35	ОПШТИНА ВЕЛЕС	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Отовица
36	ОПШТИНА ШТИП	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Штип - Место викано "Петлеково имање" (фаза вод. и кан.)
37	ОПШТИНА КАРБИНЦИ	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Карбинци - Систем "Геризи"
38	ОПШТИНА ГАЗИ БАБА	- За изградба на водовод за водоснабдување на населено место Страцинци
39	ОПШТИНА АРАЧИНОВО	- За изградба на водоснабдителен систем во населено место Арачиново

Со податоци за обемот на физичка реализација на секој водоснабдителен проект реализиран со средства ба Буџетот на РМ, наведени погоре, **РАСПОЛАГА** секоја општина на која и се доделени средствата со Одлука на Владата.

Изготвувачот на материјалот **ТРЕБА ДА СЕ ОБРАТИ** до секоја општина која треба да му ги достави податоците за физичката реализација за горенаведените проекти и истите да ги вгради во Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот план на РМ за 2004 година

Исто така **ТРЕБА ДА СЕ ВНЕСАТ** и податоци за водоснабдителни системи реализирани со средства од странски донатори - (Германската влада) преку проектот Социјална структура II:

1	ОПШТИНА КУМАНОВО	-Водоснабдување на населено место Романовце	Дел на водоснабдителен систем: - потисен цевковод 4.085м - дистрибутивна мрежа 3.475 м.
2	ОПШТИНА ЗЛЕТОВО	- Водоснабдување на населено место Злетово	Дел на водоснабдителен систем: - доведен цевковод 1.255 м - дистрибутивна мрежа 9.928 м.
3	ОПШТИНА НЕГОТИНО-ПОЛОШКО	- Водоснабдување на населено место Неготино Полошко	Дел на водоснабдителен систем: - каптажи во м.в. Нурис - дренажен со доведен цевковод - 340 м.
4	ОПШТИНА ВАЛАНДОВО	- Реконструкција на водоводна мрежа во Валандово	

5	ОПШТИНА ГРАДСКО	- Водоснабдување на населено место Виничани	Дел на водоснабдителен систем: - каптажи - доведен цевковод 4.750 м - хидротехнички објекти - резервоар 150 м3.
6	ОПШТИНА БРВЕНИЦА	- Водоснабдување на населено место Теново	Дел на водоснабдителен систем: - експлоатационен бунар - пумпна станица - потисен цевковод - резервоар - гравитационен цевковод

2. Во презентираниот Извештај **НЕ СЕ ВГРАДЕНИ** податоците за реализацијата на системите за водоснабдување **реализирани со средства на Министерството за локална самоуправа, Бирото за неразвиени подрачја**. Изготвувачот треба да ги обезбеди потребните податоци и истите да ги вгради во Извештајот.

3. Во Извештајот **НЕДОСТАСУВААТ** податоци за реализацијата на системите за водоснабдување финансирани преку Европската агенција за реконструкција, преку програмата **КАРДС** повик I и II – Проект техничка помош кон развој на локалната инфраструктура. Со Програмата се реализираат големи инфраструктурни објекти во повеќе единици на локалната самоуправа.

Изготвувачот потребните податоци и информации **ТРЕБА ДА ГИ ПОБАРА И ОБЕЗБЕДИ** од Министерството за локална самоуправа кое е задолжено од страна на РМ како партнер на ЕАР за реализација на Програмата.

Одведување на отпадни води

1. На страна 20 од Годишниот извештај треба да се **ДОПОЛНИ И УСОГЛАСИ** со податоците за реализирани системи или делови на системи за канализација преку Министерството за транспорт и врски со средства од Буџетот на Република Македонија во 2004 година и тоа:

1	ОПШТИНА БЕРОВО	- За изградба на фекална канализација во населба "Којова Ливада" - За изградба на фекална канализација во населено место Долно Оризари
2	ОПШТИНА БИТОЛА	- За изградба на фекална канализација во Битола Секундарна канализациона межа за Главен колектор - За изградба на фекална канализација во населено место Јосифово
3	ОПШТИНА ВАЛАНДОВО	- За изградба на фекална канализација во населено место с. Пирава

4	ОПШТИНА ВИНИЦА	- За изградба на фекална канализација во населено место Градец
5	ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА	- За изградба на фекална канализација во населено место Негорци - За изградба на фекална канализација во населено место УЕ Караорман/ 9-та УЕ
6	ОПШТИНА БОГДАНЦИ	- За изградба на фекална канализација во населено место Богданци
7	ОПШТИНА ГОСТИВАР	- За изградба на фекална канализација во населено место Балин Дол - Изградба на последна шахта на главен канализационен колектор и испуст на река Вардар
8	ОПШТИНА КИЧЕВО	- За изградба на фекална канализација во централно градско подрачје во Кичево - населба "Подварош"
9	ОПШТИНА ОСЛОМЕЈ	- За изградба на фекална канализација во населено место Србица
10	ОПШТИНА КУМАНОВО	- За изградба на фекална канализација на улица "Никола Вапцаров" во населено место Куманово
11	ОПШТИНА ЗЛЕТОВО	- За изградба на фекална канализација во населено место Древето
12	ОПШТИНА ПОДАРЕШ	- За изградба на фекална канализација во населено место Покрајчево
13	ОПШТИНА РЕСЕН	- За изградба на фекална канализација во населено место Ресен, УЕ 2 населба "Црквиште", од РШ 224 до РШ 227
14	ОПШТИНА ЛАБУНИШТА	- За изградба на фекална канализација во населено место Подгорци
15	ОПШТИНА ТЕТОВО	- За изградба на фекална канализација во населено место Тетово - Бул. "Илинденска" (пресек со улица "Браќа Миладиновци" и улица "К.Р. Дрнц"
16	ОПШТИНА ЖЕЛИНО	- За изградба на фекална канализација во населено место Желино
17	ОПШТИНА ЧАШКА	- За изградба на фекална канализација во населено место Чашка
18	ОПШТИНА ЗЕЛЕНИКОВО	- За изградба на фекална канализација во населено место Зелениково
19	ОПШТИНА КОНДОВО	- За изградба на фекална канализација во населено место Кондово

20	ОПШТИНА ЃОРЧЕ ПЕТРОВ	- За изградба на атмосферска канализација-затворен атмосферски колектор во МЗ Дексион - За изградба на фекална канализација во населено
21	ОПШТИНА ДЕБАР	место Дебар-дел од колекторски систем, на улица "8-ми март"

Со податоци за обемот на физичка реализација на секој канализационен проект реализиран со средства ба Биудетот на РМ, наведени погоре, **РАСПОЛАГА** секоја општина на која и се доделени средствата со Одлука на Владата.

Изготвувачот на материјалот треба да се обрати до секоја општина да и ги обезбеди податоците за физичката реализација на наведените проекти и истите да ги вгради во Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот план на РМ за 2004 година

2. Исто така **ТРЕБА ДА СЕ ВНЕСАТ** и канализациони системи реализирани со средства од странски донатори - (Германската влада) преку проектот Социјална структура II:

1	ОПШТИНА ЗЛЕТОВО	- Довршување на колектор за фекална канализација за населени места Злетово и Ратавица	Колектор со должина 2.200 м.
2	ОПШТИНА КОЧАНИ	- Дел од канализационен колектор во населено место Тркање	Колектор со должина 3.550 м.
3	ОПШТИНА ВРАПЧИШТЕ	- Изградба на фекална канализација од нас.место Врапчиште до нас.место Зубовце - Изградба на фекална канализација во нас.место Врапчиште К1	- Фекална канализација со должина 700 м. - Фекална канализација со должина 160 м.
4	ОПШТИНА КОНЧЕ	- Изградба на фекална канализација во нас.место Липовик - Изградба на фекална канализација во нас.место Ракитец	- Фекална канализација со должина 2.888 м. - Фекална канализација со должина 2.250 м.
5	ОПШТИНА ОБЛЕШЕВО	- Изградба на канализационен колектор во населено место Облешево	Колектор со должина 2.100 м.
6	ОПШТИНА ВАЛАНДОВО	- Изградба на фекална и атмосверска канализација во Валацково - Изградба на фекална канализација за Горно и Долно Удово	- Фекална и атмосверска канализација 520 м. - Фекална канализација 3.000 м.
7	ОПШТИНА КУКЛИШ	- Изградба на канализациона мрежа во н.м. Куклиш	- Фекална канализација 6.585 м.

3. Во презентираниот Извештај **НЕ СЕ ВГРАДЕНИ** податоците за реализацијата на системите за водоснабдување реализирани со средства на

Министерството за локална самоуправа, Бирото за неразвиени подрачја. Изготвувачот треба да ги обезбеди потребните податоци и истите да ги вгради во Извештајот.

4. Во Извештајот **НЕДОСТАСУВААТ** податоци за реализацијата на системите за водоснабдување финансирани преку Европската агенција за реконструкција, преку програмата **КАРДС** повик I и II – **Проект техничка помош кон развој на локалната инфраструктура.** Со Програмата се реализираат големи инфраструктурни објекти во повеќе единици на локалната самоуправа.

Изготвувачот потребните податоци и информации треба да ги побара и обезбеди од Министерството за локална самоуправа кое е задолжен од страна на РМ партнер на ЕАР за реализација на Програмата.

Заштити од поплави и ерозија

НЕ Е ТОЧЕН податокот наведен на страна 21 став 2. Истиот треба да се промени поради:

Со Програмата СИП II (Донација Германската Влада) извршена е изградба на регулации во следните единици на локалната управа:

1	ОПШТИНА КОЧАНИ	- Регулација на Кочанска река во Кочани со кејско уредување - Регулација на река Скоко	830 метри 200 м.
2	ОПШТИНА КОНЧЕ		
3	ОПШТИНА НЕГОТИНО-ПОЛОШКО	- Регулација на дел од кејот на р.Маздрача во н.м. Неготино Полошко - Уредување на Јаламски Порој во н.м. Нов Дојран со изградба на отворен и затворен канал	500 м. 696 м.
4	ОПШТИНА СТАР ДОЈРАН		
5	ОПШТИНА КУКЛИШ	- Регулација на Река Сушица	400 м.
6	ОПШТИНА БОГДАНЦИ	- Уредување и чистење на површини по катастрофалните поплави	

Според Информативниот лист и точка 5, Извештајот треба да се **СЕ ДОПОЛНИ** и со податоци за изградени површини и урбана инфраструктура во градовите во следните општини, реализирани преку Министерството за транспорт и врски и Програмата СИП II:

1	ОПШТИНА ВРАПЧИШТЕ	- Поплочување на локален пат	- должина 1.560 м; 7.100 м ² и поставување рабници 3.120 м.
2	ОПШТИНА НЕГОТИНО-ПОЛОШКО	- Поплочување на тротоари на неколку улици во Неготино Полошко - Изградба на паркиралиште во н.м. Калиште	- 8.000 м ²

3	ОПШТИНА СТАР ДОЖРАН	- Поплочување на тротоари во н.м. Стар Дојран	- 2.200 м ²
4	ОПШТИНА ВАЛАНДОВО	- Поплочување во Валандово	- 3.500 м ²
5	ОПШТИНА ТЕТОВО	- Партерно уредување на паркин и тротоари во Тетово на повеќе улици - Поплочување на локален пат Селце Тетово	- 1.000 м.
6	ОПШТИНА ГРАДСКО	- Партерно уредување на центарот на Градско - Поплочување на тротоари и улици	- 5.600 м ² - 2.000 м ²

Како и во општините:

1	ОПШТИНА ОБЛЕШЕВО	- Уредување на парк со изградба на детско и фудбалско игралиште и уредување на сточен Пазар во нас. Место Облешево
2	ОПШТИНА ТЕТОВО	-изградба на кошаркашко игралиште

3.6 Сообраќајна инфраструктура

На страна 22 од Извештајот, став 1, алинеја 2, треба да се **ДОПОЛНИ** и усогласи со податоците за реализирана локална патна инфраструктура од страна на Министерството за транспорт и врски и СИП II програмата:

1	ОПШТИНА БРВЕНИЦА	- Изградба на дел од локалниот пат с.Гургурница - с.Стенче	Изградбата опфаќа: Поплочување на коловоз 7.250 м ² .
---	------------------	--	--

како и со податоците за реализирана локална патна мрежа преку Министерството за локална самоуправа, Биро за неразвиени подрачја и КАРДС Програмата, кои Изготвувачот треба да се обрати и обезбеди до Министерството за локална самоуправа.

Хидроелектрани

На страна 24, во табелата со податоците за хидроелектраните да се усклади името на браната Света Петка со името на истата брана?? во текстот на Информацијата каде некаде се споменува и Матка II.

Нафтоводен систем

Да се вгради состојбата со реализацијата на нафтоводот АМБО кој треба да преставува капитален објект И активностите превземени околу неговата реализација. Податоци за истиот Изготвувачот треба да побара од Министерството за економија

Бучава

На страна 35 во поглавјето за Бучава, под име на реализирани активности во доменот на заштитата (дали се мисли од бучавата???) наведени се податоци за реализирани инфраструктурни проекти/објекти во единиците на локалната самоуправа и тоа за изградба на канализации, третман на отпадни води (пречистителни станици), станици за третман на вода за пиење, изработка на просктна документација за одредени комунални проблеми, отпад и слично.

4.1.2 Прилоџ 2

3.5 Водостопанска инфраструктура

Акумулации

На страна 17 после претпоследниот пасос **трба да се додаде:**

Во завршна фаза на изградба е браната "Лошана" во Делчево. Истата е наменета за водоснабдување на градот Делчево и селата Трабовиште, Вирче, Град, Стамер, Габрово, Полето и Очала со вкупно број на жители од 15.000., како и наводнување на 200 ха.

Браната „Лошана,, е со следните карактеристики:

- Висина на браната	41.00 м
- Кота на круна на браната	826.00 мнв.
- Ширина на круната	6.00 м
- Должина по круната на браната	41.00м
- Кота на нормално ниво на акумулацијата	823.00 мнв
- Кота на максимално ниво на акумулацијата	823.85 мнв.”

Водоснабдување на населени месџа

1. На стр.18, последниот пасос "Други зафати....." треба да се додаде и усогласи со податоците за реализирани системи или делови на системи за водоснабдување преку Министерството за транспорт и врски со средства од:

I. МЕАП-Акциона програма за унапредување на Општините и животната средина:

1. Куманово: - Рехабилитација на дистрибутивна мрежа;
 - Надградба на извори и резервоари;
 - Надградба на филтер станица и пумпни станици;
 - Нов доведен цевковод до филтер станица (бајпас).

- 2. **Штип:** - Рехабилитација на дистрибутивна мрежа;
- Надградба на извори и резервоари;
- Надградба на филтер станица и пумпни станици;
- 3. **Велес:** - Рехабилитација на дистрибутивна мрежа;
- Надградба на извори и резервоари;
- Надградба на филтер станица и пумпни станици;
- 4. **Струмица:** - Рехабилитација на дистрибутивна мрежа;
- Надградба на филтер станица и пумпни станици;
- 5. **Охрид / Струга:** - Проширување на водоснабдителниот систем за Охрид и Струга
- Рехабилитација на извори Горна Белица.

II. Донација на Австриска Влада:

1. Водоснабдување во Општина Неготино - Полошко

- Подобрување на комуналната инфраструктура со надградба и реконструкција на водоводната мрежа и резервоарите во с. Сенокос – од извор до каптажа во должина од 3200 м и поврзувачка линија од каптажата до населено место Поточани во должина од 1420 м ;
- Подобрување на водоснабдување во с. Градец. Должина на водоводната линија е 4500 м.

2. Водоснабдување во Општина Чучер Сандево

- Изградба на регионален водовод. Изградба на главна водоводна линија во должина од 19 км и доток на вода од 18 л/сек., нови резервоари со зафатнина од 500 м³, каптажа Четири Воденички, пумпна станица, секундарна мрежа санација на планински извори. Опфатени се селата: Мирковци, Глуво, Бразда и Чучер Сандево, Горњани, Бањани, Кучевиште, Побожје, Бродец, Брест, Танушевици и Блаце. Водоводната мрежа ќе снабдува 800 домаќинства или 4500 жители.

3. Подобрување на водоснабдување во Општина Извор

- Изградба на нов каптиран извор и цевковод во должина од 3,1 км во специјалната болница за белодробни заболувања Јесеново (сега Општина Чашка).

4. Подобрување на водоснабдување во Општина Кривогаштани

III. Донација на УНДП- Италијанска Влада:

1. Водоснабдителен систем Проевце - Куманово

- Изградба на 4 бунари за подземна вода со пратечка инфраструктура, резервоар од 200 м³ и пумпна станица со потребна опрема. Локацијата на проектот е на 5 км источно од Куманово, во атарот на с. Проевце и Кумановска бања. Бунарите беа изведени во локалитетот Проевце каде што е изградена и прочистителна станица за манган и арсен.

Со податоци за обемот на физичка реализација на секој реализиран водоснабдителен проект наведени погоре, **располага** секоја Општина. Изготвувачот на материјалот треба да се обрати до секоја Општина да ги достави податоците за физичката реализација на наведените проекти и истите да ги вгради во Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот план на РМ за 2004 година

Одведување на отпадни води

1. На страна 20 од Годишниот извештај треба да се **дополни и усогласи** со податоците за реализирани системи или делови на системи за водоснабдување преку Министерството за транспорт и врски со средства од:

1. **МЕАП-Акциона програма за унапредување на Општините и животната средина:**

1. **Куманово:**- Рехабилитација и проширување на канализациона мрежа;
 2. **Штип:** - Рехабилитација и проширување на канализациона мрежа;
 3. **Велес:** - Рехабилитација и проширување на канализациона мрежа;

Со податоци за обемот на физичка реализација на секој реализиран проект наведени погоре, **располага** секоја Општина. Изготвувачот на материјалот треба да се обрати до секоја Општина да ги достави податоците за физичката реализација на наведените проекти и истите да ги вгради во Годишниот Извештај за спроведување на Просторниот план на РМ за 2004 година

3.6. Сообраќајна инфраструктура

На страна 22 од Извештајот, пасос 1, пред алинеја 1, треба да се **дополни** со податоците за реализирана магистрална патна инфраструктура, имплементирана од страна на Министерството за транспорт и врски:

- **Надградба на автопатот Е-75 делница Неготино –Демир Капија** фаза 2 во должина од 3,9 км, (ЕУ донација, ФАРЕ Програма);
- **Изградба на автопатот Е-75 делница Смоквица –Гевгелија,** фаза 1;
- **Автопат Е-65 изградба на Обиколницата на Скопје.** Северната обиколка на град Скопје е составен дел на Европскиот коридор К-8. Реализацијата на овој проект освен од аспект на зголемување на безбедноста на сообраќајот и брзината на транзитирање особено битен е и еколошкиот аспект.Обиколката претставува автопат со 4 сообраќајни ленти и должина од 26, 5 км, започнува кај клучката Хиподром од патот Е-75, го обиколува градот Скопје од северната страна и завршува кај клучката Сарај на автопатот Скопје-Тетово. Проектот е поделен во две фази:
 - I фаза во вкупна должина од 13,5 км и тоа од Хиподром до Шуто Оризари и II фаза во вкупна должина од 12 км и тоа од Шуто Оризари до клучка Сарај.
 До краот на 2004 г се работеше на реализација на дел од I фаза.

4.1.3 Прилоѝ 3

ПОДАТОЦИ ЗА СОСТОЈБИТЕ И ПРОМЕНИТЕ ВО ПРОСТОРОТ 2004 ГОДИНА

Издадени Согласности за Генерални урбанистички планови (ГУП) за градски населби :

ГУП за Струга (измена и дополна)
ГУП за Прилеп (измена и дополна)
ГУП за Куманово
ГУП за Струга
ГУП за Радовиш (измена и дополна на ОУП)
ГУП за Дебар (измена и дополна на ОУП)
ГУП за Крива Паланка (УБ Ловечки дом измена и дополна на ОУП)

Издадени Согласности за Генерален урбанистички план за населено место-седиште на Општина(ГУП за н.м.) :

ГУП за н.м. Миравци, општина Миравци

Издадени Согласности за Генерални урбанистички планови за стопански комплекси (ГУП за СК) :

ГУП за СК во атар на Желино, општина Желино
ГУП за СК во атар на Цепчиште, општина Цепчиште
ГУП за туристички локалитет Голак, општина Делчево
ГУП за СК Сараќино, општина Тетово
ГУП за СК Долно Пачиште, општина Камењане
ГУП за СК Белимбегово, општина Илинден
ГУП за СК во атар на Порој, општина Цепчиште
ГУП за СК Жеровјане, општина Боговиње
ГУП за СК Враништа, општина Струга
ГУП за СК Трлиште, општина Куманово
ГУП за СК Себерњак, општина Куманово
ГУП за СК Дутеф-Чифлик, општина Куманово
ГУП за СК Плетвар, општина Прилеп
ГУП за СК ВИ километар, општина Штип
ГУП за СК КО Дебреше општина Гостивар
ГУП за меморијален споменик- АСНОМ, Целинце, општина Старо Нагоричане,
ГУП за СК за пермакултура и микроградба, општина Гостивар

ГУП за СК во атар на Тетово, општина Тетово
ГУП за СК за н.м. Лескоец, општина Охрид
ГУП за СК за н.м. Плавеница, општина Цапари
ГУП за придружни објекти на Р-106, општина Прилеп
ГУП за СК на Р-513-југозапад, општина Прилеп
ГУП за СК на Р-513, општина Прилеп
ГУП за придружни објекти на М-5, општина Прилеп
ГУП за СК во атар на Долно Седларце, општина Брвеница
ГУП за СК во атар на Тетово, општина Брвеница
ГУП за СК-Прогонот, општина Облешево
ГУП за СК Звезгорска Река, општина Делчево
ГУП за СК бензинска пумпна станица, општина Делчево
ГУП за СК Стублето, општина Делчево

Издадени Согласности за урбанистичка документација за населено место (УДНМ) :

УДНМ Грчец- општина Сарај
УДНМ Гавато- општина Богданци
УДНМ Глумово, Шишево,Матка - општина Сарај

Издадени Согласности за Општи акти :

Општ акт Глоѓи, општина Теарце
Општ акт Витолишта, општина Витолишта
Општ акт Лажани, општина Долнени
Општ акт Љубинци, општина Ранковци
Општ акт Злево, општина Подареш
Општ акт Горно Оризари, општина Шуто Оризари
Општ акт Никуштак, општина Липково
Општ акт Долни Липович, општина Конче
Општ акт Дедино, општина Конче
Општ акт Љубница, општина Конче
Општ акт Тројаци, општина Прилеп
Општ акт Одри, општина Теарци
Општ акт Крушопек, општина Сарај

Податоци за Бесправно изградени објекти

Прилог 4

Стр. 1 од 8

Ред. Број	Име на објектот за базис станици	Место на локација	Адреса (Улица и број)	КП бр.	КО	Р(а)	У	Х	φ	λ	П(м)
1	Станов-пане Девети - Скопје	Скопје	Супериорна бон. Девети								
2	Игра Водено - Скопје	Скопје	Пилоти Јуре, Панаѓе, рив Војво								
3	Зонамска Градина - Скопје	Скопје	Итлицка 98								
4	Иона Македонија - Скопје	Скопје	Мито Хидроелектра Јасичи 66								
5	Базис (ПЗМ) - Скопје	Скопје	Крстија Досифеова 66								
6	Шопра Вине Скопје	Скопје	Партизанска Овчани 155								
7	Аеродром Итерпол - Скопје	Скопје	Панџурово Аеродром Скопје								
8	Илони Делчеве Вито 41 - Скопје	Скопје	Вито Сметивски - Вито 41								
9	Карпати 2 - Скопје	Скопје	Партизанска Овчани 79								
10	Децко - Скопје	Скопје	Стефан на ДУ СТО на Јан Ваба								
11	Автомата - Скопје	Скопје	Иво Раѓабр Јона 164								
12	Автомата - Скопје	Скопје	Евдокија Каприја 12								
13	Котези Велни - Скопје	Скопје	Котези Велни								
14	Зграда Центар - Кичево	Кичево									
15	Колско-Овчја	Овчја									
16	Партизанска 1 - Овчја	Овчја	Партизанска 7								
17	Делчеве Ума - Овчја	Овчја									
18	Аеродром Ресен	Ресен									
19	Рамноте - Дебар Хисар	Дебар									
20	Зграда Центар - Битола	Битола									
21	Име - Јован	Битола									
22	Костурница - Зенце	Зенце									
23	Басења - Јордан МРЈ	Јорданска									
24	Ума - Ресенска	Ресен									
25	Делчево - Штита	Штита									
26	Удмурте - Свети Никола	Свети Никола									
27	Басења - Каваларија	Каваларија									
28	Зграда Центар - Куманово	Куманово									
29	Романска - Куманово	Куманово									
30	Брда ДНА 1 - Делчево	Делчево									
31	ДОН АСФОН - Кочани	Кочани									
32	Калифорнија - Радичи	Радичи									
33	Деле Бант - Иван Пирова	Калифорнија									
34	Скопска - Гевгелија	Гевгелија	Скопска								
35	Мрежата - Гевгелија	Гевгелија									
36	Иона - Делчево МРЈ	Делчево									
37	Басења - Битово МРЈ	Битово									
38	ССМ Скопје	Скопје	12 Улица Битова 2а								
39	Мрежа Каде - Скопје	Скопје	Мрежа на сообраќајна уметност								
40	Рамноте (вештачки канал) - Скопје	Скопје									
41	Илони Кенеси - Скопје	Скопје	Илони Кенеси 5/1								
42	Удони - Валачево	Валачево	с Удони								
43	Брда ДНА 2 - Делчево	Делчево	Истара 2								
44	Зграда Центар - Делчево	Делчево									
45	Рамноте Илони Кенеси	Валачево									
46	Рамноте (Фарузи) - Каваларија	Каваларија									
47	Мана - Наворачане (стара - Куманово)	Куманово									
48	Светсково - Делчево	Делчево									

4.1.4 Прилог 4

Базан Станиця - Мобилна

Род	Локация за базан станиця	Место на локация	Адрес (Улица и брой)	КМ бр.	КО	Р (а)	У	Х	φ	λ	Н (m)
49	Струмяна - Жито Струмяна	Струмяна	Окръг на АД Жито Струмяна	2061	Струмяна	1	638360,06	589599,17	41°26'16,13"	22°30'21,397"	285,56
50	Врбей - Маджуро	Врбей		612/3	Врбей	1	477653,06	618807,14	41°42'44,8385"	20°43'53,1162"	1375,48
51	Поморане - Кочина	Кочина		332/1	Ланците	1	612472,30	655990,60	42° 02' 22,45"	22 21' 31,16"	1632,66
52	Копарница-Кочина	Кочина		183	Копарница	1	561880,99	676651,90	43°14'02,04"	21°54'59,32"	610,756
53	Струмяне (стар) - Баняново	Баняново		1806	Баняново	1	629304,97	576036,94	41° 19' 02,00"	22° 32' 40,61"	174,57
54	Устрежкяна - Скопје	Скопје	Парламентна улица 99	1573	Капитул	1	633450,40	650598,58	42°00'06,65"	21°24'13,83"	284,91
55	Бвза Капо Рачин бр.19-Скопје	Скопје	Капо Рачин 19	13565	Центр	1	536385,17	649613,05	41°59'21,63"	21°26'21,07"	280,83
56	Нерез 1-Скопје	Скопје	Парламентска улица 143	857	Капитул 4	1	531971,27	651270,98	42°00'16,9653"	21°23'09,5624"	310,93
57	Нерез 2-Скопје	Скопје	Парламентска улица 143	857	Капитул 4	1	531973,55	651264,06	42°00'15,8402"	21°23'09,7036"	310,93
58	Автомобил - Скопје	Скопје	Јам Јужковец 2	1067	Нар бина	1	42°00'04,55"	21°27'57"	42°00'04,55"	21°27'57"	309
59	мас.Сурп Аеропорт - Скопје	Скопје	Пука Чапанска 8а	1965	Манастир	1	542810,90	650283,63	41° 59' 08,8"	21° 27' 34,73"	305
60	Ханово-Скопје	Скопје	Невчиска 7	1965	Скопје	1	542810,90	650283,63	42°59'42,2057"	21°41'00,4666"	260,69
61	Орманско-Скопје	Скопје	Невчиска 7	1965	Скопје	1	535586,76	648678,92	41°58'51,4798"	21°42'56,2250"	353,79
62	Томанско-Скопје	Скопје	Лопица II, Криво 61	11932	Скопје	1	536286,73	652497,57	41° 46' 10,88"	21° 26' 11,44"	225,65
63	Скопје-Сурп - Скопје	Скопје	Тале Христов 3	11932	Скопје	1	536286,73	652497,57	42° 01' 22,50"	21° 26' 47,80"	315,11
64	Српанска Бана - Подлушти	Подлушти		717	Подлушти	1	598135,20	651309,06	41° 59' 57,62"	22° 11' 04,99"	568,2
65	Аларотска - Скопје	Скопје	АВМ комплекс Купуро	166	Аларотин	1	552412,16	653382,18	42°01'20,579"	21°37'58,689"	549,47
66	Зрновци - Скопје	Бере	Баняча Цопан	6966	Бере	1	564147,15	619227,41	41°54'50,2827"	21°56'15,5076"	252,03
67	Јирек-Криво	Криво		1039	Невчово	1	600744,69	665435,75	42°07'34,2881"	22°13'07,13"	1526,5
68	Козаре-Скопје	Скопје		2189	Козаре	1	557436,38	632648,62	41°50'07,18"	21°42'29,83"	4,893452
69	Јирек-Скопје	Скопје		172	Јирек	1	559843,28	634728,88	41°51'13,99"	21°43'14,92"	513
70	Урванска - Скопје	К.Лангоса		987/4	К.Лангоса	1	610281,64	674832,40	41° 26' 21,42"	21° 49' 19,34"	437,69
71	Урванска - Скопје	Скопје	Сана Ковачевска 11/2	1132	К.Лангоса	1	523027,20	648600,41	41°58'50,616"	21°16'01,4875"	294
72	Урванска - Скопје	Бере	Ф-ка Урванска рибарско	801	Бере	1	654099,35	619943,94	41°42'29,0960"	22°51'06,8236"	858,76
73	Народска Парт - Скопје	Скопје	Пирна Ст. Ахонанска Пирна	1763	К.Лангоса 2	1	538823,16	643317,83	41°50'12,8552"	21°20'53,1692"	331,85
74	АЧОН-П.Лангоса - Скопје	Скопје	АЧОН 18/4	912	Скопје	1	540034,73	649368,16	41°59'13,0543"	21°25'59,6871"	216,73
75	Востан-брат. Јирек 66	Востан	Донс Јирек 66	617	Востан	1	492866,178	628011,158	41°59'51,3624"	21°26'41,3896"	245,5
76	Урванска - Скопје	Скопје	Народска 218/2	8981	Центр 1	1	536847,83	650532,61	41°59'51,3624"	21°26'41,3896"	245,5
77	Урванска - Скопје	Скопје	Народска 218/2	12646	Центр 1	1	497260,29	650803,71	42°00'03,2362"	20°58'01,9272"	493,8
78	Ирванска - Скопје	Бере		1338	Бере	1	524790,67	652404,79	41°56'51,7688"	21°17'42,3512"	630,85
79	Ирванска - Скопје	Бере		1338	Ирванска	1	579265,81	643747,08	41°34'23,577"	21°57'02,1966"	200,55
80	Српанска Бана - Скопје	Скопје	с.Шва-Сурпа	1710	Скопје	1	473232,66	559399,35	41° 10' 38,32"	20° 40' 51,50"	711,5
81	Ирва-Скопје	Скопје		801	Цум	1	469261,27	560143,22	41°11'01,9308"	20°38'00,7810"	708,92
82	Ферс-Бере	Бере		9098	Клево	1	660333,63	616979,95	41°40'48,62"	22°58'33,52"	1259,76
83	Бере Лангоса	Цум	Капува Овча Швама Овча	836	Бере Лангоса	1	478377,25	529773,30	40° 54' 38,31"	20° 44' 35,84"	725,22
84	Бере Лангоса	Цум	Овча на Жито Шва	739	Бере Лангоса	1	533667,56	584785,53	41°24'20,44"	21°24'00,819"	647,442
85	А.Д.Жито Шва-Скопје	Востан		30	Востан	1	493487,03	628734,62	41°48'07,713"	21°05'57,1811"	565,4
86	Автомобил - Скопје	Скопје		16685	Овча	1	484418,31	552009,41	41°06'39,866"	20°48'52,1876"	711,4
87	Хоран Монтра-Купуро	Купуро	офис Хоран Монтра-Купуро	1741	Купуро	1	521638,70	58069,39	41°21'52,2696"	21°15'31,2358"	1230,84
88	Масоренска (Стара) - Скопје	Скопје	Масоренска 66	815	Капитул 4	1	532195,91	651558,00	42°00'25,3362"	21°25'21,07"	266,69
89	Масоренска (Стара) - Скопје	Скопје	Масоренска 66	1352/1	Капитул 4	1	536036,82	649912,52	41°59'31,3959"	21°26'06,0072"	268,86
90	Клево (Сана)-Теро	Теро	Магилни Тиро 106	11990/1	Теро	1	632785,58	654243,43	42° 00' 21"	21°05' 14"	498
91	Ирва-Скопје	Скопје	Овча Швама 66	1236	Скопје	1	474634,12	559443,13	41° 59' 49"	21° 26' 07"	290
92	Сурпа - МТ	Сурпа	Офис на АД МТ на Сурпа	13992	Цум	1	546671,80	578286,99	41° 20' 47,42"	21° 33' 27,95"	704,81
93	Ирванска - МТ	Ирванска	Офис на АД МТ на Ирванска	13992	Цум	1	546671,80	578286,99	41° 20' 47,42"	21° 33' 27,95"	682,88
94	Сурпа - МТ	Сурпа	Офис на АД МТ на Сурпа	13992	Цум	1	546671,80	578286,99	41° 20' 47,42"	21° 33' 27,95"	682,88
95	Ирванска - МТ	Ирванска	Офис на АД МТ на Ирванска	13992	Цум	1	546671,80	578286,99	41° 20' 47,42"	21° 33' 27,95"	682,88
96	Сурпа (Стара) - МТ	Купуро	Офис на АД МТ на Сурпа	3264	Сурпа	1	41°57'55,36"	22°46'06,60"	41°57'55,36"	22°46'06,60"	604

Базины Ставлин - Мобильная

Ряд	Локация на карте	Место на локация	Адрес (Улица и б/п)	Кл. б/д	КО	Р (а)	У	Х	φ	λ	Н (m)
97	Битлова - Улице МТ	Битлова									
98	Карагуш-Термо	Штан		172	Ручьице	1	512409.26	657637.57	42° 03' 44.43"	21° 08' 59.85"	439.25
99	Раданс-Термо	Термо	с/фаотинице	7554	Битлова	1	528648.70	542699.03	41°01'16.625"	21°07'26.595"	647.08
100	Котел Ермав-Битова	Битова							41° 43' 02.14"	21° 47' 07.61"	108
101	Белес-МТ	Белес					498219.1	651878.3	42° 00' 38"	20° 58' 42"	450
102	Термо-МТ	Термо									
103	Раданс-МТ	Скопје	Објект на АЛ МТ по Н. Черто	4688	Ситибиак				42°00'15.90"	21°30'34.80"	236
104	Черто-МТ	Скопје	Објект на МТТермо Митрова						41°56'18.14"	21°31'21.70"	300
105	Државно МТ	Скопје	Објект на АЛ МТ по в. Мандра			1			41°59'22.50"	21°29'59.60"	300
106	Малавце - МТ	Скопје	Орне Навоома 66						41° 59' 49"	21° 26' 07"	
107	ТК Дебар 2 МТ-Скопје	Скопје	МР/МТ објект	1130	Канадци	0.5	585016.63	588363.64	41°51'32.40"	21°41'37.80"	771
108	Илор Врв - Караџово-МР/МТ	Скопје	Изматочеван 20 објект на МТ	12700/1	Канадци	1	497331.82	506329.97	41°26'02.7883"	22°01'02.6293"	282.86
109	Канадци МТ	Канадци	Објект на АЛ МТ по Карпош	3471	Котрво		483733.32	522778.09	41° 30' 37.24"	20° 58' 04.92"	687.281
110	Караџо МТ	Караџо		15622	Орхид		591561.975	593928.384	41°57'55.36"	22°56'46.60"	604
111	Орхид-МТ	Орхид		7340	Неротино	1			41°52'55.36"	22°52'01.24"	353.68
112	Неротино МТ	Неротино	Објект на АЛ МТ				617531.53	642268.35	41°52'55.36"	22°52'01.24"	353.68
113	Искренио-МТ	Искренио					535921.73	640283.97	40°59'43.45"	21°53'01.0877"	266.3
114	Кочани МТ	Кочани	Државотвора	11889	Искренио		519791.02	596131.27	41°30'29.936"	21°14'13.601"	721.89
115	Амнево МТ-Скопје	Скопје	Ласва на МТ	2007	Мирс-Дрвол	1	406061.61	597858.15	41°31'23.37"	20°31'55.86"	677.36
116	Малеотска Дрво-МТ	Малеотска		1968	Дебар		529324.75	543970.13	41°01'45.41"	21°20'31.45"	680.25
117	Дебар - МТ	Дебар		6224	Битлова		589897.55	666305.98	42°08'14.40"	21°43'15.32"	355.26
118	Битова МТ	Битова		14589	Кувалино		625242.77	638932.26	41°53'02.69"	22°30'33.28"	404.39
119	Битова МТ	Кувалино		8531	Вршица		538934.911	531308.974	40°55'25.79"	21°27'44.40"	585.576
120	Кувалино - МТ	Вршица		946	Кувалино		632785.58	652423.43	41°53'02.69"	22°30'33.28"	404.39
121	Кралевица(депрво)Битова-МТ	Битова		2513	Кралевица		627179.64	556664.37	40°55'25.79"	21°27'44.40"	585.576
122	Маг. Карпош-МТ-Термо	Кочани		472	Терошца		537969.26	650663.51	41°59'54.0925"	21°27'30.1484"	286.8
123	Терошца МТ	Терошца	Објект на АЛ МТ по Терошца	1229	Терошца				42°00'05.40"	21°25'37.60"	255
124	Котреница-Скопје	Скопје	Амксидор Марковоца 66	5410	Дебар				42°00'09.32"	21°23'46.27"	255
125	Дебар Малеотска-Скопје	Скопје	Туро Лавома 72	1265	Карпош		538934.911	531308.974	41°59'09.70"	21°28'01.00"	300
126	Ахуца-ЈАПМ-Скопје	Скопје	Мокочаца 1	2499	Карпош		537596.67	676010.51	41°59'22.01"	21°27'34.50"	242
127	МРП-Скопје	Скопје	Јмвте Маруца 66 -МРП	234	Асрочим		621094.106	651941.06	41°13'37.4409"	21°25'59.7142"	1469.49
128	Орхид-Скопје	Скопје	Ванковска Кочани 15	695	Ирчушца	1	528031.16	651941.06	42°00'38.327"	21°20'18.47"	295.96
129	Котреница-Скопје	Скопје	Скопје Илор Тора	595/4	Орхид				43° 00' 58.1"	21° 24' 23.8"	1086
130	Котреница-Скопје	Скопје	Објект на Арчиџа за	794	Асрочим	1	538750.3	649262.18	41°59'21"	21°26'30"	302
131	Зајачна пук(УХРМ)-Скопје	Скопје	Јмс Санданска 342	13400/2	Дебар				41°59'44.68"	21°26'16.64"	250
132	Јмс. Јмс Санданска -Скопје	Скопје	3/града К/У/Н/Н/1 Орхидци 25	13400/2	Дебар				42°00'19.17"	21°26'38.63"	302
133	СОИ/Скопје	Скопје	И Орхидци 9	12068	Дебар				41°58'24.446"	21°27'59.5533"	240.89
134	БЧМ-Скопје	Скопје	МРП 2 на Врт Хаап-Уч-192 66	6423	Дебар 1		7538660.99	4647861.06	41°59'44.68"	21°26'16.64"	250
135	Битнаш МРП -Скопје	Скопје	С/Турок К.Илтур	3309	Дебар 1	1	525156.43	647609.96	41°09'11.54"	21°00'12.22"	100.91
136	Касае Вондана-Скопје	Скопје	с/Турок	1737	Термо	1	500284.92	556740.07	42°00'19.17"	21°28'38.63"	302
137	Матра 1 (Увондана)-Скопје	Скопје	с/Турок	1737	Термо	1	525156.43	647609.96	41°09'11.54"	21°00'12.22"	100.91
138	Матра 1 (Увондана)-Скопје	Скопје	с/Турок	1737	Термо	1	500284.92	556740.07	42°00'19.17"	21°28'38.63"	302
139	Кршан (Честра) - Ресен	Ресен	Кршан Точаца 41	757/1	Кршан	1	498696.29	555579.19	41°07'58.3482"	22°33'11.9223"	108.12
140	Страно-Термо	Термо	Капава Бордошца	2832	Бордошца	1	630398.81	555579.19	41°35'09.75"	21°36'46.21"	1210
141	Бордошца - (Термо) Белес-МР/МТ	Терошца	Илоранска Рин-Термо	5725	Дебар	1	544221.67	578583.94	41° 20' 57.54"	21° 31' 42.66"	705.79
142	Бордошца - (Термо) Белес-МР/МТ	Белес	Сандра Илоранска	5725	Дебар	1	544221.67	578583.94	41° 20' 57.54"	21° 31' 42.66"	705.79
143	Сандра-Илоранска	Илоранска	Сандра Илоранска	20845	Кувалино		560183.02	665021.92	42° 07' 35.86"	21° 43' 40.82"	378.49
144	Увде Радно-Кувалино	Кувалино	Вршица Илоранска - 12	20845	Кувалино						

Базис Станици - Мобилнак

№	Име на станица	Место на локација	Адреса (Улица и број)	КП	КО	Р (с)	У	Х	φ	λ	Н (m)
145	Дресоват-Позит	Презен		1888	Топо село	1	545428.17	584635.09	41° 24' 13.48"	21° 32' 36.20"	1269.80
146	Димитров Коле - Коле	Коле	Лопочница 4-3	645	Л.Долно		533441.231	640809.216	41°59'28.45"	21°24'13.191"	209.953
147	Димитров Коле - Коле	Коле	Борничка 66	429	Центар		535433.47	649533.40	41°59'12.2044"	21°25'39.7066"	281.45
148	Тесарев (МТЗ)-Коле	Коле	Цело Насел 66	1047			540766.63	650501.62	41° 59' 49.66"	21° 29' 31.68"	250.67
149	ОХИД-Коле	Коле	Промисла 66-врг.Лозов ИВИ	23833	Базовина		540932.14	646358.35	41°59'25.3304"	21°29'57.8395"	261.4
150	Базовина-Коле	Коле	Илс. Ст.Лопина - врг.Базовина	959			531571.20	635966.92	42°01'43.4903"	21°23'00.8267"	304.86
151	Брџа - Брџа Мана - Коле	Коле	Надзирателски пункт 66				535258.33	650730.20	41°59'58.6777"	21°25'32.3591"	264.02
152	П.К. Брџа	Брџа	П.К. - Брџа		Центар		541060.26	546103.59	41° 03' 25.10"	21° 29' 18.79"	667.74
153	Орпац ЖАС	Орпац	ДОО ЖАС Орпац	11073	Орпац	1	484531.05	553510.81	41°07'28.459"	20°48'56.714"	710.79
154	Хотел Јура-Стрпа	Стрпа	Хотел Јура врг.Центарска		Зетар	1	473507.86	558918.78	41°02'22.7070"	20°41'03.2207"	719.82
155	Освртаница Јеучево-АПМ	Јеучево	Државна Јеучево	2441	Бенско	1	655814.65	651210.56	41°59'20.971"	22°52'56.6134"	1208.45
156	Бенско-Стрпа	Стрпа	Бенско				664729.13	583627.52	41°02'56.9128"	22°45'39.6978"	294.46
157	Брџа - Топо АПМ	Топо	Бенско				506910.3	650927.81	41°59'49.8237"	21°05'00.3166"	548.93
158	Борничка Мана - Теренца	Теренца	Управна зграда на Мана - Борн.	1698	Борничка	1	632497.89	563378.53	41°12'09.9029"	22°34'47.9757"	105.23
159	А.Д. Жиро Мел - Кувано	Кувано	Жиро на Жиро Мел - Жел.Стани	22777	Черкеско село		557133.41	665064.35	42°07'38.086"	21°41'28.043"	446.1
160	Котле(Шокар)Реповити ХПМ	Реповити	Шокар (с.Котле) У ХПМ објект	7	Шокар	1	620081.26	591345.32	41°02'56.9128"	22°45'39.6978"	1038.3
161	Теренца - Топо	Теренца	У.А.180 оп.14				408234.17	650872.07	42° 00' 05.66"	20° 58' 43.25"	486.4
162	Брџа - Ресет МРП	Ресет	У.К.Т.Илс на МРП	2008	Ресет		514451.11	528620.96	40°56'01.517"	21°10'17.5458"	1218.27
163	Иветар Кува-Илс	Илс	Јоска Јованска 3	13807	Презен	1	547047.89	578390.68	41°20'50.7032"	21°33'44.2042"	701.23
164	Камнавица-Бина	Бина		54580	Камнавица	1	628781.80	646537.72	41°09'11.55"	21°09'12.22"	100.91
165	Комоница(Свртан) МТ-Кнал	Камнавица		8	Крпџа	1	559080.08	562339.82	41°11'51.1298"	22°04'43.8332"	1384.24
166	Странаца Бина - Коле	Коле	Т.И. Коле	12074	Иветар 1		536342.08	650278.16	41° 59' 43.19"	21° 26' 19.35"	268.42
167	Т.И. Камница-Коле	Коле	Виски Топоц 20	1661	Иветар 2		534880.56	649990.91	41° 59' 34.12"	21° 25' 15.77"	258.12
168	Странаца Бина-Стрпа	Стрпа		2593	Стрпа	1	589688.7	669968.6	41° 26' 19.64"	22° 38' 38.98"	254.5
169	Корно - Кувано	Кувано	Ручица 15	6215	Корно	1	534559.28	650597.65	42°09'11.41"	21°45'05.23"	429.02
170	Илс - Коле	Коле	Крпџа Милешич 66	7563	Иветар 1		536944.83	651149.97	41° 59' 46.71"	21° 25' 01.92"	264.89
171	Зупант Јеубар (Нар.)-Коле	Коле	Мел.Центр Брџа Тариска	16825	Илс		547559.83	577766.04	42°00'11.3587"	21°26'45.7444"	267.81
172	Ресет МТ-Коле	Коле	Промисла 66				577766.04	577766.04	41°20'30.3442"	21°34'06.0527"	701.13
174	Свртан Боно - Коле	Коле	Овд.Центр (врг.Деле Бантоз)	294	Топо Боно	1	534178.05	648172.53	41° 58' 26.03"	21° 27' 36.92"	466
175	Свртан - Илс	Илс					534178.05	648172.53	41° 58' 26.03"	21° 27' 36.92"	466
176	Позитра Брџа-Коле АПМ	Коле	Илска Профитра Брџа	2392	Брџа	1	536310.08	655343.48	41° 58' 26.03"	21° 27' 36.92"	466
177	Омртна - Илс	Илс		8523	ИВИ		599557.6	622026.54	42°02'27.4049"	21°26'19.09"	367.23
178	Странаца Бина-Л.в.еуља	Теренца		1987	Теренца		626515.65	556287.8	41° 08' 23.52"	22° 30' 25.98"	295.41
179	Цопруте-Безово	Безово		912	Цопруте	1	660417.32	606492.14	41° 36' 05"	22° 53' 27"	1306
180	Брџа - Топо	Топо		665	Брџа	1	538947.48	662477.95	42°06'02.3087"	21°28'15.3796"	720.9
181	Јуванца ИВИ-Коле	Коле	Илс Бр.Милово опр.Цопрутра	2217	Јуванца	1	592759.32	654888.04	42°01'55.9714"	22°07'13.4397"	1113.41
182	Ручица Свртан-Илс	Илс	Илс	1	Крпџа	1					
183	Ручица-Коле зграда странаца	Коле	Илс								
184	Свртан (врг.Илс)-Стрпа	Стрпа	Илс								
185	Илс - Илс МРП	Илс		63	Омртна	1	459363.6	591134.23	41°29'22.8293"	20°30'47.8293"	681.25
186	Безово-Орпац МРП	Орпац		1232	Безово	1	483460.24	575565.36	42°09'11.41"	21°45'05.23"	429.02
187	Илс - Коле МРП	Коле	Објект на МРП-с.Камница	82	Камница	1	589117.91	589117.91	41°26'43.4159"	21°45'05.23"	1237.1
188	Орпац - Коле МРП	Орпац		15744	Орпац		483455.44	552404.19	42°09'11.41"	21°45'05.23"	429.02
189	Омртна - Коле МРП	Коле		1613	Омртна	1	499184.19	605145.20	41°35'23.0607"	20°49'24.7693"	942.35
191	Мана Вис - Стрпа МРП	Стрпа		1115	Мана Вис	1	518513.27	608244.85	41°57'02.7694"	21°13'19.8362"	659.81
192	Свртан - Илс МРП	Илс					468314.20	523553.55	41°06'55.7280"	21°37'21.5481"	1017

Бразил - Станицы - Мобильник

Ряд	Локация за базис станиците	Место на локацията	Адреса (Улица и брой)	КМ бр.	КО	Р(а)	Y	X	φ	λ	H (m)
193	РТБ Куватоно - Куватоно	Куватоно	Обект - Наил ректор РТБ Куватоно				560292967	667308,77	41°08'40,9686"	21°48'44,1386"	350,25
194	ТВ Сирга - Кратото	Кратото				498458,8	639851,41	41° 54' 08,19"	20° 58' 53,11"	310,85	
195	Села Юпа МПД-Терето	Терето		10670	Осета Нироте	635673,85	635673,85	41°51'18,6344"	21°56'58,9659"	310,85	
196	Села Нилоте-Истанд МПД	Са Нилоте		17784	Истанд	599110,86	622218,48	41°44'14,316"	22°11'29,843"	392,86	
197	Истанд - РТБ Куватоно	Истанд		5049	Истанд			41° 35' 15"	22° 14' 33"	878	
198	Сирга - РТБ Куватоно	Истанд		3229	Истанд	641846,23	628850,97	41°47'25,9352"	22°42'24,0510"	977,92	
199	Особа - Батана	Батана	Ръч. Чапанс 82								
200	Нас - Сирга Азполот - Сирте	Сирте		141	Ириман	511100,43	647241,65	41°58'07,497"	21°08'02,202"	625,32	
201	Ириман - Терето МПД	Сирте		1	Могорно	656529,2	582834,2	41°52'24,9222"	22°52'17,1231"	615	
202	Могорно - Сирте МПД	Истанд		864	Могорно	474942,25	598942,37	41°52'00,5419"	20°41'58,8219"	1338	
203	Могорно - Истанд МПД	Истанд	Могорно център по Истанд	2084	Истанд	492399,16	637690,65	41°49'32,3130"	20°54'30,5945"	558,17	
204	Бонима МПД - Истанд	Терето		2103	Истанд	492238,82	649907,90	41° 59' 34,07"	20° 54' 22,73"	1580	
205	Илота Шанс Терето МПД	Терето	Обект на МПД на Илота Шанс	2931	Кантегрма	628774,50	602583,35	41°33'55,0854"	22°32'38,9393"	344,1	
206	Илота МПД - Сирте МПД	Сирте		152	Илота	48502,58	618202,7	41°42'25,867"	20°40'13,3105"	1257	
207	Мандоно - Бонима МПД	Истанд		19	Бонима	479855,71	619367,86	41°43'00,22"	20°45'28,34"	1742,73	
208	Мандоно - Коза МПД	Истанд		685	Норкван	600537,88	647283,59	41°57'46,0673"	22°12'46,9194"	573,74	
209	Зарето-Сирга МПД-Истанд	Истанд		11248	Батана			41° 00' 55,82"	21° 21' 00,67"	644,285	
210	Села Жито - Батана - Истанд	Батана		1/119	Илоте	644224,57	587534,36	41°25'11,7455"	22°36'21,2574"	610	
211	Илоте - Сирте МПД	Сирте		1142	Илоте	646383,32	570175,12	41°15'41,5557"	22°44'49,6713"	208,76	
212	Илоте - Сирте МПД	Куватоно		2488	Илоте	622300,05	611463,94	41° 38' 14,14"	22° 28' 05,32"	393,5	
213	Сирте - Батана - Пароми	Пароми	ЗН АППОИМ - Силкотик	27522	Батана	525627,46	666153,99	42° 08' 19"	21° 18' 35"	326	
214	Сирте - Батана - Пароми	Сирте		84	Сирте	535692,20	652436,68	42° 08' 56,92"	21° 03' 24,11"	595,92	
215	Батана - Истанд - Сирте	Сирте		2976	Батана	548759,69	661424,60	42°07'09,74"	21°19'46,576"	564,20	
216	Куватоно - Батана - Истанд	Куватоно		8066	Батана	527257,78	664012,38	41°59'13,8032"	22°58'17,0158"	452,33	
217	Илоте - Куватоно	Куватоно		16420	Куватоно	497629,95	649278,71	42°08'02,92"	21°42'42,78"	370,28	
218	Илоте - Куватоно	Куватоно		2089	Куватоно	557436,38	632648,06	41° 50' 07,18"	21° 41' 29,84"	489,34	
219	Илоте - Куватоно	Куватоно		127	Куватоно	495401,28	642875,18	41°55'46,1268"	20°55'13,5277"	465,62	
220	Илоте - Куватоно	Куватоно		1281	Илоте	4960100,25	602852,13	41°34'08,6758"	20°57'11,643"	741,09	
221	Куватоно - Куватоно	Куватоно		1771	Илоте	6444629,33	561352,94	41° 10' 56,78"	22° 43' 26,82"	273,29	
222	Куватоно - Куватоно	Куватоно		4728	Илоте	604184,16	684934,51	41°18'04,6006"	22°31'40,4571"	1415,75	
223	Илоте - Куватоно	Куватоно		361	Илоте	583510,02	571685,12	41° 17' 02,70"	21° 59' 49,47"	924,16	
224	Сирга - Истанд - Терето	Истанд		1223	Истанд	511662,43	596306,65	41° 31' 50,5906"	21° 11' 57,3572"	1001,89	
225	Илоте - Куватоно	Куватоно		15772	Истанд	490840,09	633909,78	41°50'53"	20°53'22"	708	
226	Илоте - Куватоно	Куватоно		1014	Истанд	500959,48	549788,82	41° 05' 28,31"	21° 00' 40,26"	940,89	
227	Илоте - Куватоно	Куватоно		478	Истанд	502621,51	556959,88	42°03'22,80"	21°01'54,04"	752,3	
228	Илоте - Куватоно	Куватоно		772	Истанд	484161,50	540634,30	41° 00' 30,94"	20° 48' 42,06"	752,3	
229	Илоте - Куватоно	Куватоно		3682	Истанд	534128,15	559487,39	41°10'40,1795"	21°24'24,5484"	621,289	
230	Илоте - Куватоно	Куватоно		3682	Истанд	574206,31	652357,45	42°00'41,0325"	21°53'45,6574"	684,32	
231	Илоте - Куватоно	Куватоно		4155	Истанд	586707,71	667428,09	42°08'44,9025"	22°13'05,5582"	829,58	
232	Илоте - Куватоно	Куватоно		3584	Истанд	658276,77	587711,35	41°23'01,9236"	22°53'36,8929"	286,1	
233	Илоте - Куватоно	Куватоно		1304	Истанд	528847,99	657904,29	42°03'51,5312"	21°20'55,0622"	459,47	
234	Илоте - Куватоно	Куватоно		1668/2	Истанд	512039,17	548518,80	41° 11' 14"	20° 54' 30"	905	
235	Илоте - Куватоно	Куватоно		1213/2	Истанд	647783,29	598342,89	41° 30' 53,43"	22° 46' 14,52"	617,26	
236	Илоте - Куватоно	Куватоно			Истанд	542614,19	643307,70	41°55'56,1073"	21°30'50,1002"	357,9	

България Статинци - Мобилност

Ред. Број	Локација за базис станици	Место на локација	Адреса (Улица и број)	Ктл бр.	КО	Р (α)	Y	X	φ	λ	H (m)
241	Карагачи-Скопје	Скопје		15	Ропце	1	532350.91	645213.51	41°58'46.55"	21°30'19.36"	591
242	Г.Саме-Скопје	Скопје		1	Лопно Соме	1	524882.40	655739.85	41°58'59.6437"	21°32'24.9067"	767.31
243	Долноло - Скопје	Скопје		1	Врчугло	1	623970.23	619875.12	42°02'41.4147"	21°28'38.7486"	553.4
244	Панаковци - Радовиш	Радовиш	Панаковци	117/2	Чешице Мале	1	527699.10	543477.62	41° 05' 28.31"	21° 00' 40.26"	930.89
245	Тенџи-Битола	Битола	Органи на МРК на Пенктер				515946.76	540006.83	41° 02' 01.9882"	21° 19' 46.0647"	625.861
246	Пенктер - Битола МРК	Битола	Српци	10/2	Српци	1	498184.45	593855.74	41° 00' 10.5873"	21° 11' 22.5149"	2604.85
248	КитК Китпет-Скопје	Китпет		1271	Скопје	1	534613.42	649744.54	41° 29' 08.26"	20° 57' 42.82"	674.66
249	Марково-Јае Стена МТ	Стена		33	Скопје	1	551202.37	569827.84	41°16'12.185"	21°36'40.344"	1467.1
250	Пансрпци-Јебел	Јебел		727	Пансрпци	1	468242.28	604576.3	41°35'02.3357"	20°57'08.6683"	807.24
251	Занол-Осрпа	Осрпа	Занол Осрпа	8	Пансрпци	1	542115.57	652420.52	41° 11' 49.60"	20° 54' 30.57"	1086.1
252	Чегато (Боголов) -Скопје	Скопје		896	Самците	1			42°00'51.6111"	21°30'30.8018"	291.33
253	Светозар (Земунско) -Скопје	Битола		1021	Земунско	1	549630.12	528502.38	41 51 48.82	21 37 38.87	333
254	С. Жидови - Битола	Битола		1	Врчугло	1	466453.87	612959.53	40°53'52.715"	21°35'20.783"	775.32
255	Врчугло - Јебел	Јебел		19/23	Рупок	1	486685.91	623603.73	41°39'33.8489"	20°35'49.754"	1074.79
256	Врчугло-Осрпа	Осрпа		23/61	Петрино	1	589255.23	599502.96	41°45'11.0689"	20°50'23.5519"	752.39
257	Пансрпци-Петрино	Петрино							41°32'02.6142"	22°03'27.3986"	204.673
258	Сидрачево-Петрино	Петрино					469746.02	636875.25	41 52 54.82	21 08 28.36	1412
259	Врчугло-Осрпа	Осрпа			Врчугло	1	485433.90	624899.74	41°41'41.2679"	20°38'11.3613"	1613.81
260	Дрп - Осрпа	Осрпа			Врчугло	1			41°40'28.3649"	20°40'28.3649"	1293.48
261	Дрп-Осрпа	Осрпа	ул.507 бр.6-с/Дрп-Осрпа		Врчугло	1	568050.15	555137.52	41°57'51.65"	21°33'39.48"	229
262	Пансрпци-Марино	Пансрпци	Мат.Св.Пансрпци	1458	Битумце	1	562492.26	62745.71	41°08'11.4632"	21°48'38.4073"	1341.28
263	Јебел-Марино-Јебел	Јебел		139	Новаци	1	565543.05	660382.24	41°47'17.8132"	21°45'07.0219"	347.3
264	Органи-Куманово	Куманово		18	Органи	1	514039.15	617888.77	42°05'03.6167"	21°48'15.8583"	419.98
265	Рупок-Скопје	Скопје		3	Рупок	1	514039.15	617888.77	41 42 15.74	21 10 07.35	1182.34
266	Фондан(Самков) - М.Број	М.Број		1624	Чегоче	1	569713.17	67729.25	42°14'08.6954"	21°50'41.0582"	458.13
268	Брега-Велце	Велце		13	Мат Работка	1	567191.28	581464.40	41°22'25.2076"	21°48'12.0156"	646.1
269	Мат Работка - Битола	Битола		840	Борчи	1	471175.76	571219.22	41°17'01.3832"	20°39'21.0620"	1329.7
270	Ураи-Вале-Стрпа	Стрпа	Ураи Вале (Ванкатор)	120/2	Стена	1	495687.14	572385.36	40 56 03.99	20 56 55.6	939
271	Стена-Репет	Репет		20	Трескоце	1	476425.56	601320.35	41° 33' 17.79"	20° 43' 02.48"	1281.6
272	Трескоце-Јебар	Јебар	с.Трескоце	209	Крпка	1	613148.52	676673.03	42°13'32.37"	22°22'14.99"	883.75
273	Крпка-Купча Панама	К.Панама									
274	Свети Лука - Велце	Велце		5	Метри	1	614371.10	648138.25	41°58'06.99"	22°22'46.73"	1048.86
275	Ивања-Купча	Купча		2383/1	К.Лопка	0.5	536267.27	648060.28	41°58'41.3138"	21°26'15.6100"	312.6
276	Ивања-Скопје	Скопје	Мауца Поп Иванова 2	6302	Крпка Дола 1	1	536720.11	646382.87	41° 57' 36.86"	21° 26' 34.90"	460.4
277	Грбувци-Скопје	Скопје	нас.Сопште	929	Купчоце	1	530370.33	650319.43	41°59'45.4444"	21°21'59.8883"	340.81
278	Крпка-Скопје	Скопје	с.Крпка	17595	Битона 2	1	596117.35	541896.24	41°01'07.74"	21°07'04.58"	651.10
279	Ураи-Вале(Крпка)-Битола	Битола			Чарканиа	1	499000.54	631735.34	41°47'29.3370"	22°09'23.776"	490.48
280	Чарканиа-Штат	Штат	Рупок Жаково брво-Чарканиа	276/1	Чегоче	1	615855.62	641571.32	41°49'45.0869"	20°59'16.6779"	743.98
281	Чегоче-Тосрпа	Тосрпа	с.Чегоче	5248/2	Купча	1	607533.03	632729.57	41°49'41.0486"	22°17'41.1461"	488.76
282	Ивања-Дола-Купча	Купча		576	Артума	1	532827.50	598724.84	41°31'52.478"	21°23'36.373"	715.91
283	Брво-Вале-Купча	Купча		71	Лопка	1	519650.83	645191.56	41° 57' 00.49"	21° 13' 47.33"	765.69
284	Занол-Осрпа	Осрпа	с.Рупок	56	Рупок	1	554480.25	612563.65	41°39'16.8851"	21°39'15.0812"	325.62
285	Чарканиа-Скопје	Скопје	с.Рупок	1	Ервот	1	510429.57	593640.97	41° 29' 09.83"	21° 07' 29.68"	620.81
287	Шанска-М.Број	М.Број	с.Органи	371	Органи	1	585678.97	587857.48	41°25'46.12"	22°01'30.90"	309.96
288	Рупок-Рак.Купча	Купча		1652	Купчоце	1					

Въздух Станици - Мобилнак

№ по Списък	Име на станицата	Место на локация	Адрес (Улица и брой)	КМ гр.	КО	Р (а)	Y	X	φ	λ	H (m)
288	Водна (Злат пун)Куманово	Куманово		2007	Куманово	1	561609.45	665270.27	42°07'43.5087"	21°44'44.0286"	361.26
289	Државен Ресен	Ресен		16312	Државен Ресен	1	499848.45	543216.98	41°01'55.2324"	20°59'55.5108"	856.16
291	Српјане-Гостивар	Гостивар	с.Српјане	3	Српјане	1	500013.15	619585.38	41° 43' 11.19"	21° 00' 00.58"	1010.5
292	Државен-Српја	Српја		1	Државно	1	467892.26	579706.03	41°21'35.9895"	20°36'58.3185"	830.28
293	Автомобил-Скопје	Скопје		807	Можанс	1	547449.34	654132.75	42°01'46.0226"	21°34'23.153"	316.86
294	Крива Паланка-МТ	Несретно		136	Трагична	1	593048.97	591539.22	41°07'42.5195"	22°06'50.3738"	329.29
295	Марица-Крива-1-Гостивар	Гостивар		8	Марица-спрш	1	492008.04	622295.16	41°44'38.9031"	20°54'14.0427"	1008.33
296	Врзинец-Крива-1-Гостивар	Гостивар		350	Марица-Крива	1	494969.56	626881.07	41°47'07.6616"	20°56'22.1014"	598.2
297	Српјанска-Паланка	Врзинец		1884/875	Врзинец	1	629190.18	575735.64	41° 18' 52.32"	22° 32' 35.45"	240.8
298	Косовска Штрпа А.РМ	Штрпа	Косовска на АРМ	103	Штрпа 1	1	599013.24	623886.05	41°45'08.4103"	22°11'26.6173"	304.12
299	Марица-Скопје	Скопје		104	Крива	1	584486.87	681476.96	42° 00' 22.36"	21 24 42.53	260
300	Државен-Куманово	Куманово		1	Крива	1	529726.13	533916.7	40°56'51.73"	21°21'11.20"	750.65
301	Крива-Врзинец	Врзинец		785	Врзинец	1	627348.73	638963.91	41°53'02.512"	22°32'04.636"	489.78
302	Индустриска-Врзинец	Врзинец		01-Кр	Сенокос	1	491146.65	637835.83	41° 53' 02.68"	20° 53' 35.91"	685.85
303	Српјане-Гостивар	Гостивар	с.Српјане	1768	К. Врза 2	1	539115.31	648624.8	41 58 49.12	21 28 19.47	246.5
304	Кос. П. Државен-Скопје АРМ	Гостивар		3427	Врзинец	1	493287.35	626334.4	41° 46' 49.89"	20° 55' 09.25"	548.10
305	Државен-Крива	Крива	Српја	72/1	Трештаре	1	488816.24	613542.78	41° 39' 55.02"	20° 51' 56.47"	1326.47
306	Државен-Крива	Крива		27/61	Крива	1	597868.99	659620.30	42°04'27'0736"	22°11'02'7738"	725.62
307	Државен-Крива	Крива		209	Трештаре	1	551556.43	639908.40	41°53'51.0279"	21°37'17.1133"	344.11
308	Државен-Крива	Крива		1962	Штрпа	1	491583.83	592546.79	41°28'54.4460"	20°53'57.1831"	796.62
309	Државен-Крива	Крива	с.Српјанска	4059	Српјанска	1	544788.34	640796.52	41° 54' 34.26"	21° 32' 23.80"	438.25
310	Државен-Крива	Крива		1268	Скопје	1	440862.45	631578.59	42°00'24.5564"	21°29'36.1187"	273.12
311	Државен-Крива	Крива	ОП Државен НОО	3115	Врзинец	1	469787.24	567107.73	41°04'47'8026"	20°48'22.1445"	751.36
312	Државен-Крива	Крива		11872	Д. Државен	1	482453.53	554396.36	41°07'57.0189"	20°47'27.4425"	745.36
313	Државен-Крива	Крива		683	Врзинец	1	462933.16	590335.22	41°27'19.8232"	20°33'22.5780"	736.12
314	Државен-Крива	Крива	с.Трештаре	60/46	Крива	1	554451.74	617524.21	41°54'10.44"	22°53'19.80"	1034.83
315	Државен-Крива	Крива		461	Врзинец	1	636444.81	654271.64	42°01'52.9297"	21°25'06.4439"	315.58
316	Државен-Крива	Крива		15121	Државен	1	632697.52	640656.43	41°53'54.194"	22°35'57.960"	691.52
317	Државен-Крива	Крива		2972	Црп	1	502540.53	584428.51	41°24'11.26"	21°01'49.65"	952.6
318	Државен-Крива	Крива		628484.36	Крива	1	534299.00	657621.02	42°03'06.45"	22°33'08.54"	1058.76
319	Државен-Крива	Крива		481979.00	Крива	1	534299.00	657621.02	40°57'02.44"	20°47'09.31"	1004.85
320	Државен-Крива	Крива		584138.80	Крива	1	534299.00	657621.02	41°24'01.98"	20°57'22.63"	977.85
321	Државен-Крива	Крива		535781.50	Крива	1	535781.50	648422.50	41°58'43.14"	21°25'54.69"	388.50
322	Државен-Крива	Крива		1721	Врзинец	1	496345.35	584138.80	41° 13' 46.76"	22° 37' 14.44"	431.65
323	Државен-Крива	Крива		2765	Крива	1	535854.13	648422.50	41° 13' 46.76"	22° 37' 14.44"	431.65
324	Државен-Крива	Крива	с.Фурка	3130	Фурка	1	557827.10	639909.15	41°55'40.245"	21°54'19.33"	294.97
325	Државен-Крива	Крива		6	Крива	1	620144.00	643541.00	41°55'30.90"	22°26'55.53"	411.21
326	Државен-Крива	Крива		6062	Крива	1	620144.00	643541.00	41°55'30.90"	22°26'55.53"	411.21
327	Државен-Крива	Крива		2290	Оленца	1	489383.87	559351.94	41°01'38.1239"	20°52'24.413"	851.35
328	Државен-Крива	Крива		289	Државно	1	55265.63	658613.75	42 04 10.08	21 28 10.83	531
329	Државен-Крива	Крива		4268	К. Врза 2	1	546404.53	647730.94	41°58'19.9134"	21°29'15.2634"	236.46
330	Државен-Крива	Крива		248	Ривница	1	581297.54	668529.02	42°09'22.6737"	21°59'01.9323"	808.15
331	Државен-Крива	Крива	м.п. Коска	896	Државно	1	597676.94	668618.94	42°09'18.87"	22°10'53.3079"	857
332	Државен-Крива	Крива		4931	Крива	1	484048.16	554648.47	41°08'05.02"	20°46'01.51"	710.40
333	Државен-Крива	Крива	М.Орловски 64 а	40/М	К. Врза 1	1	537506.88	647538.72	41°58'14.197"	21°27'09.342"	

Реп. Број	Локација за основна станица	Место на локација	Адреса (Улица и број)	КП бр.	КО	P (а)	Y	X	φ	λ	H (m)
327	Будућа Делор, Кампа	Неротина		1033		1	596214.23	571180.90	41°16'41.26"	22°98'55.14"	918.52
328	Самбо-Скопје	Скопје		2225		1	534614.50	650865.30	42°00'02.51"	22°58'04.40"	275.30
329	Мана Перуца - Терото	Терото		127	Крпанци Мана Перуца	1	496383.85	650394.40	41°59'49.95"	20°57'22.06"	400.56
330	Крпанци-Делор-Дрвачи	Дрвачи	Хотел Крпанци Нанац		Дрвачи	1	545790.00	578052.00	41°07'39.96"	21°52'49.99"	679
341	Петрар-Делор-Нанкоце	Нанкоце	Улица Манацанато 2		Нанкоце	1	578599.32	635950.42	41°51'47.68"	21°56'48.71"	302.37
342	Ф.С.Ц. Југослав. Скопје	Скопје	Ф.С.Ц. Југослав. Југослав	171	Југослав	1	544209.10	648995.55	41°59'00.17"	21°32'00.88"	
343	1-Пробитник(Панчаир)-Делор	Делор		142/2/1	Делор	1	566349.98	618689.37	41°42'32.19"	21°47'50.59"	282.15
344	3-Будућа Делор-Хисрп	Дрвачи		287/4	Ново Село	1	518108.46	572589.45	42°40'26.734"	21°15'15.065"	999.1
345	Касарна-Крпанци	Крпанци				1	496634.5	597768.3	41°31'23.8642"	20°57'34.8099"	648
346	Манастирци (топа) - М.Дрвач	М.Дрвач				1	516952.88	610274.82	41°38'08.70"	21°07'12.62"	1023.50
347	Самбоце-Скопје	Скопје		2203	Самбоце	1	536352.20	644835.55	41°56'46.76"	21°56'18.58"	512
348	Јадовце 2 - Скопје	Скопје		507	Јадовце	1	526625.38	635586.18	41°51'48.315"	21°19'14.704"	1076.8
349	Сандраг 2-Скопје	Скопје		2317	Сандраг	1	524662.93	653421.45	42°01'26.83"	21°17'08.8076"	440.71
350	Мана(Делор-Дрвач) - Скопје	Скопје	3 Мана-Скопска брвнара 66	487	К.Делор 2	1	537120.96	649239.22	41°59'09.38834"	21°26'52.9649"	256
351	Крпанци (Степан) - Делор - Перца	Перца				1					
352	Томнари(Бисер) - Куванско	Куванско				1	541043.45	673613.23	42°21'21.879"	21°39'49.54"	1388.12
353	Присоце - Терото	Терото		354/3	Присе	1	596214.23	571180.90	42°05'24.22"	21°03'58.86"	918.52
354	Селце 2 - Терото	Терото				1	496187.45	654249.36	42°01'54.91"	20°57'14.20"	951
355	Паутрак - Скопје	Скопје		597	Паутрак	1	541406.51	660603.85	42°05'17.0197"	21°30'02.0611"	733.75
356	О.П.Ц. (И.Град) - К.Панчаир М.П.Ц.	К.Панчаир		554		1	596196.10	685119.50	42°18'14.29"	22°10'00.82"	1153
357	Делор 2/(Делор) - Пробитник	Пробитник		685	Ново Село	1	608483.08	647353.5	41°57'48.338"	22°12'44.582"	564.3
358	Нанкоца 2 - Крпанци	Крпанци				1					
359	Манаца камен-Крпанци	Крпанци		2880	Крпанци	1	521752.10	578126.63	41°20'46.00"	21°07'53.85"	1427.22
360	Брвна 2 - Делор	Делор				1					
361	Будућа Делор - Скопје	Скопје		1	Трето Будућа	1	532684.46	660187.37	42°05'05.00"	21°33'42.39"	506.73
362	Перца(Беранци) М.П.Ц. - Кампа	Кампа				1					
363	1-Пробит - Терото мана	Терото				1					
364	1-Д.Пр. Ново село(М.П. - Стрмица	Стрмица				1					
365	1-Д.Пр. Делор 2 - Куванско	Куванско		108		1	558577.63	676874.96	42°14'00.50"	21°42'35.2097"	397.67
366	1-Делор 2 - Терото	Крпанци		2	Делор 2	1	489330.72	673487.21	41°39'21.98867"	20°57'19.0409"	1086.20
367	Делор 2 - Терото	Крпанци		69/2	Делор 2	1	483769.45	593800.68	41°29'14.6657"	20°48'20.1934"	1068
368	М.Неротина(Делор) - Куванско	Куванско		3975	М.Неротина	1	657415.72	670345.95	42°10'55.7730"	21°48'57.9679"	502.24
369	Мана-Скопје(Делор) - Скопје	Скопје		839	Торпанце	1	531335.75	662302.23	42°06'42.934"	21°22'44.2818"	682.39
370	Крпанци - Одрин	Одрин		940/1	Врбјани	1	483015.69	582240.42	41°24'37.079"	21°47'48.552"	1054.29
371	Делор 2 - Терото	Дрвачи		1270	Делор 2	1	525896.18	659949.09	41°10'56.2458"	21°08'31.364"	1335.2
372	Делор Кампа (Крпанци)	Неротина		25	Крпанци	1	606219.98	597348.6	41°25'20.8"	22°16'15.26"	348.5
373	Делор Кампа (Крпанци)	Дрвачи		189/1	Дрвачи	1	510283.32	570318.2	41°16'33.688"	21°07'21.951"	1021
374	Јадовце (Степан село) - Терото	Терото		286/7	Степан Село	1	538976.24	647595.67	42°38'15.7872"	21°28'13.1851"	241.48
375	Касарна Будућа Д - Скопје	Скопје	Илиндарска 7	3381	К.Брвна 1	1	602932.00	645332.20	41°51'17.70"	22°14'23.58"	344.60
376	Крпанци(Степан)-Дрвач	Дрвачи		251	Крпанци	1	484003.00	547853.00	41°04'23.98"	20°48'34.60"	740
377	Степан Степан - Одрин	Одрин	Црква Степан - Одрин	2599	Крпанци	1	555447.31	580335.52	41°21'51.8305"	21°39'46.2015"	1008.7
378	Штепан 2-Дрвач	Дрвачи		1721	Штепан	1	494588.93	586434.71	41°25'16.3801"	21°56'06.9285"	761.32
379	Крпанци - Терото	Крпанци	с.Крпанци	926	Крпанци	1					

Бруто (св) : 2.25